

MINISTERSTVO FINANCÍ

Odbor Provoz ICT

Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

3/2019

Březen

Finanční a ekonomické

INFORMACE

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková, ,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcf.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcf.cz

Číslo odevzdáno do tisku 1. 4. 2019

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcf.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcf.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcf.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám březnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první nese název „Růst tržní koncentrace v různých odvětvích v USA“. Text se věnuje jednomu z možných indikátorů intenzity tržního prostředí, růstu tržních podílů soustředěných mezi nízký počet firem, ke kterému dochází v USA v různých odvětvích. Jevu bývají přičítány některé nežádoucí důsledky, jako pokles investic a růst nerovností ve společnosti. Někteří autoři ho dávají do souvislosti s nedostatečnou regulací hospodářské soutěže.

Druhý článek pod názvem „Railbus nevznikne, aneb jak jedna zmařená fúze vyvolala klíčovou debatu o podobě vnitřního trhu EU“ přibližuje argumentaci ve prospěch či neprospěch v názvu zmíněné fúze, shrnuje komentáře k rozhodnutí Evropské komise v odborné literatuře a všímá si možných podob regulace hospodářské soutěže v rámci vnitřního trhu EU, zejména s ohledem na dva základní protichůdné pohledy akcentující potřebu vytvářet evropské šampióny, kteří by obstáli v globální konkurenci, na jedné straně a kladoucí důraz na zachování vnitroeurospéské konkurence na straně druhé.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Poslanecká sněmovna schválila balíček daňových změn pro rok 2019

Jedná se např. o výdajové paušály pro živnostníky s obratem do dvou milionů korun nebo zjednodušení daňových odpočtů pro inovativní firmy:

<http://noviny.mfcr.cz/news/2019/03/13/h051a01a.htm>

Ministerstvo financí představilo Koncepti rozvoje kapitálového trhu v ČR

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2019/ministerstvo-financi-predstavilo-koncepc-34656>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 29. 2. 2019 – 29. 3. 2019 se tentokrát věnuje tématu: Zavedení daně pro nadnárodní internetové firmy v ČR

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Růst tržní koncentrace v různých odvětvích v USA	5
Railbus nevznikne, aneb jak jedna zmařená fúze vyvolala klíčovou debatu o podobě vnitřního trhu EU	10
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	15
Daně.....	16
Ekonomické vědy. Ekonomie	22
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	24
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	30
Informatika. Počítače	35
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	36
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	37
Podnik a podnikání.....	40
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	41
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	42
Právo.....	44
Statistika. Demografie. Sociologie.....	47
Účetnictví	48
Veřejná správa.....	49
Veřejné finance. Rozpočet	51
Zdravotnictví	52
Zemědělství	53
Životní prostředí	53
Ostatní	53
Přehled nových knih.....	58

Růst tržní koncentrace v různých odvětvích v USA

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

V poslední době je čím dál větší pozornost věnována problematice rostoucí tržní koncentrace, a to především ve Spojených státech. Tohoto tématu se týkala speciální příloha jednoho z listopadových čísel magazínu *The Economist*, a rostoucí koncentrací na trzích se zabývali v loňském roce také centrální bankéři na svém pravidelném setkání v americkém Jackson Hole¹. Podle OECD tržní koncentrace určuje, do jaké míry jsou tržní podíly soustředěny mezi nízkým počtem firem. Indikátor se často využívá i k měření intenzity konkurenčního prostředí². Téma bývá nyní v tisku skloňováno především v souvislosti s velkými technologickými firmami (mj. Google či Facebook), nejde však jen o ně: k růstu tržní koncentrace dochází i v řadě jiných odvětví.

Rostoucí tržní koncentrace v USA, její příčiny a problémy s ní spojené

Problematiku rostoucí tržní koncentrace, její příčiny i důsledky shrnují Emma Hooper a Louise Rabier v článku ***Competition and market concentration in the United States***³. Podle autorek se většina odborníků nyní shoduje na tom, že koncentrace na trzích v USA roste, a to jak v oblasti digitálních technologií, tak v tradičních odvětvích, jednoznačná příčina jevu však známá není. Za rostoucí tržní koncentrací stojí spíše kombinace několika faktorů. Na jedné straně je tento problém důsledkem přerozdělení výroby mezi tzv. „superhvězdy“ (superstars), tj. vysoce ziskové a produktivní firmy, v USA ale zároveň mohlo dojít k poklesu intenzity konkurence v důsledku oslabení legislativy na ochranu hospodářské soutěže, popř. zvýšení bariér pro vstup do odvětví, také v souvislosti s digitálními technologiemi. Růst koncentrace bývá spojován s různými nežádoucími jevy – především s poklesem investic v důsledku snížení intenzity konkurence a s růstem nerovností ve společnosti. Velké firmy se jako zaměstnavatelé dostávají na trhu práce do pozice monopsonu, tj. jediného poptávajícího, což vede k poklesu mezd zaměstnanců. Z rostoucích zisků firem dále profitují především vlastníci kapitálu. Kromě toho mohou být příčinou nerovností i samotné rozdíly mezi firmami (vysoký přírůstek produktivity u několika málo firem). V Evropě podle autorek k situaci srovnatelné s USA zatím nedochází.

V červenci loňského roku vyšla pod hlavičkou Mezinárodního měnového fondu studie, na níž odkazuje řada komentátorů. Federico J. Díez, Daniel Leigh a Suchanan Tambunlertchai v dokumentu s názvem ***Global Market Power and its Macroeconomic Implications***⁴ zkoumali vývoj marží veřejně obchodovatelných společností v 74 zemích v letech 1980-2016 včetně jejich souvislostí s inovacemi a investicemi. Výše marží (přirážek, které si firma účtuje nad úroveň mezních nákladů) odráží tržní sílu firmy. Autoři studie zjistili, že v rozvinutých zemích se od roku 1980 marže zvýšily průměrně o 39 %, a to napříč různými odvětvími i státy. Ke zmíněným trendům dochází podle autorů právě vlivem existence „superhvězdných firem“. Dále byl identifikován pozitivní vztah mezi maržemi a dalšími indikátory tržní síly (zisky, koncentrace v odvětví). U odvětví s vyšší koncentrací se objevuje negativní vztah mezi maržemi a investicemi a inovacemi. Kromě toho autoři potvrzují, že rostoucí tržní síla mohla přispět k poklesu podílu práce na národním důchodu.

¹ Changing Market Structures and Implications for Monetary Policy. *Federal Reserve Bank of Kansas City* [online]. [2018] [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.kansascityfed.org/publications/research/escp/symposiums/escp-2018>.

² Market concentration. OECD [online]. © 2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/daf/competition/market-concentration.htm>.

³ HOOPER, Emma a RABIER, Louise. Competition and market concentration in the United States. In: *Trésor-economics* [online]. 2018, 232, 1-8 [cit. 2019-03-07]. ISSN 2417-9698. Dostupné z: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/bd779c20-ede1-4266-94ee-13eb70d0b882/files/c19bc114-e2ee-4f2e-99a4-6ca645b6f0d5>.

⁴ DÍEZ, Federico J., LEIGH Daniel a TAMBUNLERTCHAI, Suchanan. *Global Market Power and its Macroeconomic Implications* [online]. June 2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.imf.org/~/media/Files/Publications/WP/2018/wp18137.ashx>.

Tomu, že silné a ziskové firmy se stávají ještě silnějšími a ziskovějšími, což může dokonce podrýt důvěru veřejnosti v kapitalismus, se věnuje Patrick Foulis v příspěvku *An age of giants*⁵ magazínu The Economist. Problém je podle autora komplexní. Podpora konkurenčního prostředí se stala ústředním tématem řady amerických i evropských politiků v průběhu 19. a 20. století, na přelomu tisíciletí však tyto snahy poněkud ustaly. Věřilo se, že konkurenční prostředí zajistí globalizace a že monopoly jsou rizikem spíše pro rozvojové země. Firmy však posilovaly svou pozici hlavně v západním světě, a to z různých důvodů, dobrých i špatných. Za ty špatné Foulis pokládá vytváření nových překážek pro vstup do odvětví, mezi které patří například konkurenční doložky (non-compete clauses). Konkurenční doložky, jež brání zaměstnancům určité firmy po odchodu z této firmy vykonávat danou profesi pro jiného zaměstnavatele, má v USA podepsané až pětina zaměstnanců⁶. U technologických firem však došlo k jejich růstu spíše z důvodu inovativnosti produktů a síťového efektu, což lze považovat za pozitivní faktory. Vykazování nadměrných zisků po mnoho let bez jakýchkoli známek vstupu nových firem do odvětví ovšem naznačuje, že konkurenční prostředí není v pořádku, a to ani v USA, ani v Evropě.

Podle Rany Foroohar může být nicméně mezi největšími firmami lepší konkurenční prostředí, než se na první pohled zdá. Autorka ve svém komentáři pro Financial Times *Superstar companies also feel the threat of disruption*⁷ připomíná výsledky výzkumu provedeného společností McKinsey Global Institute. Podle výzkumu, ve kterém bylo hodnoceno 6 000 největších společností po celém světě, přísluší 80 % všech zisků těchto společností pouze 10 % firem z vybraného vzorku. Zajímavé však je, že mezi těmito 10 % se nevyskytují vždy stejné podniky: v průběhu každého hospodářského cyklu z daných 10 % polovina firem vypadne a ze společností, které vypadly, se jich 40 % dostane až na úplné dno žebříčku. Složení nejziskovějších firem z hlediska odvětví, ve kterých působí, je poměrně pestré. Konkurenční síly proto mohou fungovat lépe, než se uvádí. Foroohar však zároveň upozorňuje na problém nerovnoměrného geografického rozložení ziskových firem: např. v USA připadá 90 % vytvořeného HDP pouze na 10 % všech amerických okresů. Některá města tak výrazně zaostávají. Podle autorky je třeba odstranit spíše tento problém – bez jeho řešení na větší konkurenci mezi firmami na vrcholu nezáleží.

Nedostatečná regulace hospodářské soutěže v USA

Více autorů upozorňuje na nedostatečnou regulaci hospodářské soutěže, a to nejen ve Spojených státech, ale i v Evropě (ačkoli v USA je problém výraznější). Jedním z těchto příspěvků poukazujících na zastaralost antimonopolní legislativy je článek *Who you gonna call?*⁸ magazínu The Economist. Podle autora jsou instituce, které vykonávají dohled nad dodržováním antimonopolní legislativy, pozadu. Zkoumané aspekty jsou často technického a administrativního rázu a nejdou ke kořeni skutečného problému. I Evropská komise postupuje podle autora někdy příliš nahodile a se zpožděním, příkladem mohou být pokuty udělované velkým technologickým firmám, jejichž výše je pro dané technologické firmy navíc často jen symbolická. Legislativu je proto třeba aktualizovat. Za pozitivní příklad lze v tomto směru považovat Německo, kde byly již prosazeny různé úpravy zohledňující změny v digitální oblasti. Například nyní platí, že trh může existovat i v případě, že se neplatí penězi, ale daty. Legislativa také pamatuje na problematiku odkupování malých firem technologickými giganty, k čemuž často dochází s cílem odstranit konkurenci⁹. Šance na prosazení podobných změn v USA, je však podle autora spíše nízká. Ve Spojených státech hrají větší roli soudní rozhodnutí, přičemž soudy nejsou příliš schopné problém řešit, což dokládají i rozhodnutí ve dvou případech z nedávné doby, které se týkaly společností American Express, AT&T a Time Warner. Nedostatečný je rovněž

⁵ FOULIS, Patrick. An age of giants. *The Economist*. 2018, 429(9118), S3-S4. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

⁶ O některých až absurdních případech použití konkurenčních doložek více viz v článku Financial Times: <https://www.ft.com/content/bfb69d30-ce44-11e8-b276-b9069bde0956>.

⁷ FOROOHAR, Rana. Superstar companies also feel the threat of disruption. In: *FT.com* [online]. October 21, 2018 [cit. 2019-03-08]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/fd2016f4-d3a5-11e8-a9f2-7574db66bcd5>.

⁸ Who you gonna call? *The Economist*. 2018, 429(9118), S8-S10. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

⁹ Více informací k novele německého zákona proti omezování hospodářské soutěže viz např. tento komentář (v němčině): http://knowledge.freshfields.com/de/Germany/r/3508/9_gwb-novelle_in_kraft_getreten.

dohled nad regulovanými odvětvími. Jednou z možností, jak toto řešit, je vytvoření zcela nové legislativy, popř. alespoň prosazení zákona, jenž by soudům pomáhal interpretovat již existující legislativu.

Zmíněná rozhodnutí v případech *Ohio vs. American Express* a *USA vs. AT&T a Time Warner* popisuje článek **Judge dread**¹⁰. V obou případech měly americké soudy příležitost posoudit důkazy svědčící o tom, že dané firmy nejednají ve prospěch spotřebitelů, tato příležitost však byla promarněna. První z případů se týkal společnosti American Express. Na trhu s kreditními kartami v USA existuje oligopol, kdy tři společnosti, mezi něž patří i American Express, ovládají 95 % trhu. Při použití kreditní karty zákazníkem účtují tyto firmy prodejcem speciální poplatky, přičemž na základě smluv uzavřených mezi prodejci a kartovými společnostmi (tzv. „anti-steering rules“) nemohou prodejci při placení upozornit zákazníky, že je možné platit i jinou kreditní kartou s nižšími poplatky. Stát však spor se společností American Express prohrál. Nejvyšší soud uvedl, že výhody, které společnost svou politikou získala, byly přeneseny na zákazníky, o tom však podle autora článku neexistují přesvědčivé důkazy. Ve druhém z případů se nezdařilo zablokovat obří fúzi mezi telekomunikační společností AT&T a mediální firmou Time Warner. Rozsudek v tomto případě podle autora vůbec nevzal v úvahu práva všech zákazníků ani to, jak tato fúze ovlivní mediální trh.

Určité srovnání antimonopolní regulace v Evropě a USA poskytuje článek deníku *Handelsblatt* **Wettbewerb ade!**¹¹, ve kterém jsou citovány závěry studie¹² provedené G. Gutiérrizem a T. Philipponem pro Mezinárodní měnový fond. Autoři studie mimo jiné zjistili, že je antimonopolní úřad Evropské unie důslednější ve vymáhání legislativy a méně náchylný na ovlivňování ze strany nadnárodních podniků. Dále také v EU dochází mnohem častěji k zamítání fúzí než v USA. Rozdíly jsou dle autorů studie dané příspěvky politickým stranám a větší mírou lobbování amerických koncernů ve Spojených státech.

To, jaké legislativní změny prosazují v USA různé subjekty (politici a samotné firmy), ilustruje další příspěvek speciální přílohy *The Economist* **Dynamism rules**¹³. Levice, včetně americké senátorky a pravděpodobné kandidátky v příštích prezidentských volbách Elizabeth Warren, například navrhuje různé úpravy zákonů, které by vedly k rozšíření cílů politiky na ochranu hospodářské soutěže. Nově by cílem této politiky nebylo pouze blaho spotřebitele, ale také např. snižování nerovností, růst práv menšin ve společnosti, či záchrana malých firem. Konkrétně by např. mohlo dojít k přezkoumávání již uzavřených fúzí a jejich vlivu na nerovnosti ve společnosti. Zmíněné návrhy, které však nemají širší politickou podporu, vypadají podle *The Economist* sice na první pohled pro běžnou veřejnost lákavě, jejich prosazení by však vyústilo v přílišné státní intervence a oslabení vlastnických práv. Pravice v USA naopak prosazuje co největší deregulaci, která je sice do určité míry prospěšná (např. v podobě zjednodušení daňových zákonů), odstranění všech překážek ale rovněž není řešením: v poslední době například lobbování amerických firem ještě více vzrostlo. Samotné firmy pod rouškou různých lákavých hesel (dlouhodobá orientace, společenská odpovědnost) usilují pouze o zvýšení monopolní síly. Problém vysoké tržní koncentrace se vedle technologických společností týká v USA většinou odvětví, která nejsou zapojena do zahraničního obchodu a u nichž dochází k velké míře interakcí se státem. Autor článku vyzývá k razantním změnám zákonů, které by odrážely nynější prostředí, mj. existenci trhů i v případech, kdy nedochází ke směně peněz, či situace, ke kterým dochází (odkupování nadějných start-upů velkými technologickými firmami s cílem zbavit se možné konkurence). Kromě toho by měly být odstraňovány bariéry vstupu do odvětví, např. díky zpřístupňování dat ostatním firmám. Zmíněné požadavky mohou podle autora sice vypadat jako příliš vysoké, důslednější ochrana hospodářské soutěže se však může stát jednou z cest, jak pomoci ekonomice, až zasáhne další recese.

Jak již bylo zmíněno, tématem rostoucí koncentrace na trzích se zabývali také centrální bankéři na svém pravidelném zasedání v Jackson Hole ve druhé polovině srpna 2018. Ještě před zasedáním se

¹⁰ Judge dread. *The Economist*. 2018, 429(9118), S11. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹¹ HÄRING, Norbert. Wettbewerb ade! In: *Handelsblatt*. 2018, 134, 11. ISSN 0017-7296. Dostupné také z: https://archiv.handelsblatt.com/document/HB_1C0C5DF7-46FC-45E2-B251-65BAAD76A18B%7CHBPM_1C0C5DF7-46FC-45E2-B251-65BAAD76A18B.

¹² Původní text studie je dostupný zde: <https://www.banque-france.fr/sites/default/files/investment-less-growth-paper.pdf>.

¹³ Dynamism rules. *The Economist*. 2018, 429(9118), S11-S12. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

k tématu vyjádřil pro Financial Times Robin Harding, odborník na mezinárodní vztahy a politologii z Oxfordské univerzity. V článku **Competition is not the only problem for bankers at Jackson Hole**¹⁴ Harding upozorňuje na to, že zatím není zřejmé, zda slábnutí investic a mezd opravdu způsobila nedostatečná regulace v oblasti hospodářské soutěže. V případě, že budou příčiny nízkých investic a mezd identifikovány chybně, bude špatný i následný „lék“. Podle Hardinga existují nejméně tři teorie, které mohou slábnutí investic a mezd vysvětlit a oblast hospodářské soutěže je jen jednou z nich: jev může být odůvodněn dále nárůstem nehmotného majetku firem i změnou chování podniků. Kromě toho je otázkou, zda tržní koncentrace skutečně může za nedostatečné konkurenční prostředí na trzích. Podle Hardinga může být příčinou nedostatečných investic i očekávání příliš vysoké návratnosti, a to i přes stále velmi nízké úrokové sazby. Posílit antimonopolní regulaci je třeba, nicméně ani přísnější opatření v této oblasti nevyřeší veškeré současné ekonomické problémy.

Velké technologické firmy a hospodářská soutěž

Problém přílišné koncentrace na trzích často bývá dáván do souvislosti s velkými technologickými firmami (mj. Facebook, Google či Apple). To, jak je problém komplikovaný a že technologické firmy mohou konkurenci pomáhat i škodit, připomíná článek **The tech antitrust paradox**¹⁵. Internetové obchody, jako např. Amazon, spotřebitelům nabízejí daleko větší výběr a ve srovnání s kamennými obchody šetří čas. Navíc mohou tyto firmy konkurenci i posilovat (konkrétně např. společnost Netflix se stala konkurentem kabelovým televizím). Problém má však i další rovinu: konkurenční prostředí zároveň může být narušeno mj. v okamžiku, kdy se technologická společnost stává prostředníkem mezi obchody a zákazníkem a kdy dochází k manipulaci s rozhodováním zákazníka pomocí výsledků vyhledávání. Autor hovoří dokonce o další „vrstvě“, kterou technologické firmy tvoří nad celým spotřebitelským trhem. Pro zákazníky je přechod ke konkurenci těžší i kvůli datům, které o nich technologické firmy sbírají a na základě nichž dochází ke zlepšování služeb. Nadějně technologické firmy jsou odkupovány, popř. zlikvidovány (příklad sociální sítě Snapchat a okopírování jejích funkcí jinými sociálními sítěmi). Existují čtyři možné cesty: rozdělení firem (což by však v některých případech omezilo vnímané výhody ze strany zákazníků), regulace cen a návratnosti kapitálu (to by ale mohlo zničit inovativní duch těchto firem a příklady podobných regulací z minulosti dokazují, že ani tato možnost není příliš žádoucí), vyrovnání vyjednávací síly velkých firem a vyjednávací síly jejich zákazníků či umělé vytvoření konkurenčního prostředí. Poslední z možností by v praxi znamenala např. donutit společnosti sdílet data, popř. zakázat zmíněné odkupy malých firem. Podobná řešení však vyžadují šikovné regulátory a silný institucionální rámec, přičemž tyto prvky podle autora zatím neexistují.

Článek **Highly motivated**¹⁶ dále shrnuje výsledky analýzy The Economist, jejímž cílem bylo identifikovat oblasti v ekonomice, kde může být nedostatečná hospodářská soutěž problémem. Zkoumáno bylo 500 největších firem v USA. Analýza zjišťovala několik skutečností: zda se firma pohybuje na koncentrovaném trhu, zda působí v regulovaném odvětví, je závislá na patentech, či zda je zákazníkem stát. V dalších krocích pak bylo posuzováno, zda je daná firma vysoce inovativní, jak velký objem zisků generuje nad stanovenou hranici, a zda dochází ke vstupu nových firem do odvětví. U posledního kroku dále autoři řešili, zda existuje riziko, že firma s nízkými rentami a příznivou cenovou politikou vůči zákazníkům v budoucnu výrazně zvýší ceny. Firmy byly dle výsledků následně označeny zelenou, oranžovou a červenou barvou, podle toho, jak potřebný je nyní určitý zásah dohledových institucí. Společnost Apple tak byla označena zelenou barvou, tzn., že podle autorů zatím neexistují důvody k obavám, a to vzhledem k inovativnosti i reálné hrozbě konkurence čínských podniků. Společnosti Google a Facebook však byly označeny červeně, tj. je potřeba provést určité kroky k otevření odvětví.

¹⁴ HARDING, Robin. Competition is not the only problem for bankers at Jackson Hole. In: *FT.com* [online]. August 21, 2018 [cit. 2019-03-11]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d58a18aa-a476-11e8-8ecf-a7ae1beff35b>.

¹⁵ The tech antitrust paradox. *The Economist*. 2018, 429(9118), S6-8. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹⁶ Highly motivated. *The Economist*. 2018, 429(9118), S9. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

Jak bylo ukázáno v předchozím textu, téma rostoucí koncentrace na trzích je poměrně komplikované, o čemž ostatně svědčí i výstupy z konference v Jackson Hole. Bankéři nedošli k jednoznačnému závěru – část odborníků například zastává názor, že nedochází ke zhoršování hospodářské soutěže, ale pouze ke změně její povahy. Jiní odborníci si naopak myslí, že jev jednoznačně souvisí se současnými ekonomickými problémy, kterými jsou mj. nízká produktivita a rostoucí příjmové nerovnosti ve společnosti¹⁷. Některým ekonomickým problémům, které s koncentrací na trzích bývají dávány do souvislosti (mj. sekulární stagnace či klesající produktivita práce), se již věnovaly samostatné přehledové články v bulletinu Finanční a ekonomické informace¹⁸. Celá otázka je však o to složitější, že i pro tyto ekonomické jevy lze najít různá další vysvětlení.

¹⁷ Made from concentrate. *The Economist*. 2018, **428**(9107), 63. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹⁸ Více viz KNÝ, Daniel. Teze o sekulární stagnaci a její udržitelnost v době hospodářského růstu. In: *Finanční a ekonomické Informace: dokumentační bulletin MF*. 2019, 1, 11-18. ISSN 1804-7262. Dostupné také z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2019-c-01_2019-01_Financni-a-ekonomicke-informace-12019.pdf nebo BENDA, Marek. Diskuse kolem nízkého růstu produktivity práce ve vyspělých ekonomikách. In: *Finanční a ekonomické Informace: dokumentační bulletin MF*. 2018, 8, 5-10. ISSN 1804-7262. Dostupné také z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Bulletin-knihovny-MF_2018-c-08_2018-08_Financni-a-ekonomicke-informace-82018.pdf.

Railbus nevznikne, aneb jak jedna zmařená fúze vyvolala klíčovou debatu o podobě vnitřního trhu EU

Ing. Bc. Daniel Kný

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Evropská komise na doporučení Margrethe Vestagerové, komisařky pro hospodářskou soutěž, v únoru zamítla plánovanou fúzi vlakové divize německé společnosti Siemens a francouzské železniční skupiny Alstom, i přes značnou podporu vytvoření železniční obdoby evropského výrobce letadel Airbusu ze strany německé a francouzské vlády. Jejich představitelé dané rozhodnutí ostře zkritizovali a pracují i v této souvislosti na reformě politiky hospodářské soutěže EU tak, aby do budoucna nebránila vytváření „evropských šampionů“, kteří budou na světových trzích konkurenceschopní tváří v tvář čínské či americké konkurenci. Tento přehledový článek přibližuje argumentaci různých klíčových aktérů ve prospěch či v neprospěch dané fúze, shrnuje hodnocení rozhodnutí EK ze strany ekonomických komentářů a potrhne širší význam příslušné debaty pro budoucí podobu nejen soutěžní politiky v rámci vnitřního trhu EU.

Rochelle Toplenskyová, Patrick McGee a David Keohane v článku *The blunders that derailed European train merger*¹ přináší argumenty obou stran sporu ohledně zmiňované fúze a přibližují důvody a možné důsledky jejího zamítnutí. Negativní stanovisko Komise vůči fúzi, která byla podporována velkou politickou vahou Francie a Německa, považují ze vzácné a uvádějí, že dané rozhodnutí spustilo debatu s dalekosáhlými důsledky pro evropskou hospodářskou politiku v době čínské ekonomické expanze. Hlavním argumentem ze strany Siemensu a Alstomu ve prospěch fúze jejich výroby na poli železniční dopravy byla snaha o vytvoření nového evropského šampiona, který by mohl dlouhodobě soupeřit s čínským rivalem a největším globálním výrobcem vlaků CRRC na světových trzích. Margrethe Vestagerová však tento argument odmítla s tím, že fúze nebyla nezbytná pro konkurenceschopnou soutěž se CRRC, jež je výrazně subvencována ze strany Číny. Evropa má totiž podle ní prosperující železniční odvětví hned s několika šampiony, mezi něž patří Alstom i Siemens. Navíc pravděpodobnost vstupu čínského rivala na evropský trh je podle ní nízká vzhledem k vysokým bariérám, jimž zde noví výrobci a prodejci vlaků čelí. Vestagerová vedle toho připomíná, že Komise byla připravena ke schválení fúze, pokud by Siemens a Alstom nabídly odprodání svých aktiv v oblasti železničních signálních systémů a vysokorychlostních vlaků, což však neučinily. Bruno Le Maire, francouzský ministr hospodářství, označil rozhodnutí Komise za politickou chybu, jež slouží čínským hospodářským a průmyslovým zájmům. Německo a Francie navíc v důsledku zablokování fúze začaly požadovat reformu politiky hospodářské soutěže EU tak, aby lépe sloužila v době, kdy se Evropa obává vyplenění svých průmyslových kapacit ze strany Číny.

Autoři článku však upozorňují, že faktorem pro zamítnutí fúze byl i špatně realizovaný lobbying ze strany představitelů Siemensu a Alstomu, což okomentoval i rakouský komisař Johanness Hahn slovy: „Pokud Siemens bude vyrábět vlaky tak, jak lobuje, už si do nich znovu nesednu.“ Nicméně pro Siemens, jehož továrny využívají „flexibilní výroby“ schopné produkce všeho od jednotek metra až po vysokorychlostní lokomotivy, nedával požadavek odprodeje vybraných aktiv smysl. Navíc Alstom a Siemens argumentovaly, že již dnes každý z nich má 100% podíl na vysokorychlostních tratích ve svých zemích, takže by fúze nezměnila nic na konkurenčním prostředí těchto trhů, což však Komise odmítla. Jako další možný důvod nezdařené fúze autoři článku uvádějí střet firemních kultur a dobré hospodářské výsledky Siemensu a Alstomu v posledních měsících, což mohlo vést k poklesu jejich zájmu o spojení a volbě výše nastíněné taktiky lobbyingu. Nicméně zastánci fúze argumentují, že Siemens a Alstom Komisi nabídly odprodej licencí a aktiv ve výši 4 % svého obrátu a domluvily se se španělským výrobcem CAF na prodeji pětiletých licencí na nejmodernější technologie (v případě schválení fúze), které by z něj učinily vážného evropského konkurenta. Na druhou stranu je třeba dodat, že rozhodnutí Komise podpořili nejen konkurenti Siemensu a Alstomu (včetně kanadského

¹ TOPLENSKY, Rochelle; MCGEE, Patrick; KEOHANE, David. The blunders that derailed European train merger. In: *FT.com* [online]. February 7, 2019, 6:00 am [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/c8a0e064-2a23-11e9-a5ab-ff8ef2b976c7>.

Bombardieru, třetí největší firmy na evropském trhu), ale i svazy zastupující zákazníky, železniční regulátoři a národní antimonopolní úřady pěti zemí včetně Německa. Autoři si v závěru svého článku kladou otázku, zda zablokování fúze podnítl nějakou zásadní reformu politiky hospodářské soutěže EU, která odolává výrazné změně již po tři desetiletí. Podstatnou roli v této souvislosti podle nich sehrají výsledky voleb do Evropského parlamentu a výběr nové Komise. Současná komisařka pro hospodářskou soutěž Vestagerová prozatím hájí antitrustový režim EU a vyzývá k využití jiných nástrojů (mj. efektivní průmyslové politiky a zahraničně-obchodní politiky) za účelem odolání tlaku ze strany Číny a zajištění rovného postavení evropských firem na globálních trzích.

Některé podrobnosti k francouzsko-německému plánu na reformu politiky hospodářské soutěže EU a k reakci Margrethe Vestagerové nabízí Rochelle Toplenskyová v článku ***Vestager warns against weakening merger rules.***² Němci a Francouzi zvažují možnost, že by političtí představitelé EU mohli získat pravomoc odmítnout rozhodnutí Komise, která by navíc byla vázána pravidlem, že její rozhodování musí být založeno spíše na globálních než evropských a národních tržních podílech firem. Dánská komisařka Vestagerová, která již v minulosti prosadila tvrdá rozhodnutí i ve vztahu k americkým gigantům Applu a Googlu, varovala národní vlády před oslabením pravidel pro fúze a označila takovou změnu za volbu strategického významu ve vztahu k evropskému hospodářskému modelu. Zároveň vyzdvihla dosavadní fungování režimu hospodářské soutěže, který podle ní prostřednictvím vytváření trhů podpořil vyšší globální efektivnost, inovativnost a konkurenceschopnost evropských firem. Vestagerová opět hájila i své rozhodnutí v případě fúze Siemensu a Alstomu, která by podle ní vedla k omezení soutěže, růstu cen v sektoru vysokorychlostních vlaků a k následnému pátrání spotřebitelů po levnějších variantách, čímž by vlastně rivalové jako čínská CRRC byli přizváni na evropský trh. Kromě výše uvedených politik vhodných pro odolávání čínské konkurenci, Vestagerová uvádí také potřebu využití pravidel EU pro zadávání veřejných zakázek a nových procedur EU pro prověřování přímých zahraničních investic. Komisařka však přiznává, že otevřenost evropských trhů je v porovnání s Čínou a Spojenými státy asymetrická a že je správné zaujmout pragmatičtější a diferenciovanější postoj k soutěžní politice. Změny v antitrustových nástrojích si rovněž žádá nástup digitalizace a byznys založený na datech.

Joshua Posaner a Thibault Larger v článku ***Paris and Berlin rail against merger block in Brussels***³ přinášejí mj. kritickou reakci Manfreda Webera, kandidáta Evropské lidové strany na předsedu Evropské komise, na bruselské rozhodnutí. Zmíněna je rovněž nová německá průmyslová strategie,⁴ jež byla zveřejněna ministrem hospodářství Peterem Altmaierem den před očekávaným zamítnutím fúze. Ta mj. obsahuje státní podporu větším firmám a za jistých okolností umožňuje státní intervence. Autoři článku však přinášejí i další argumenty Margrethe Vestagerové, která za správnou reakci na zahraniční konkurenci považuje zlepšení výcviku zaměstnanců a infrastruktury a odstraňování bariér na vnitřním trhu EU. Jeden z hlavních benefitů tohoto trhu přitom vidí ve vytvoření prostoru pro vznik větších firem bez toho, aby byla obětována konkurence.

Detailnější informace k navrhované německé průmyslové strategii přinášejí Joshua Posaner a Judith Mischkeová v článku ***Germany promotes champions as EU moves to kill Railbus.***⁵ Ministr Altmaier v ní navrhuje přezkoumání evropského i německého soutěžního práva a jejich případnou změnu tak, aby německé a evropské firmy byly schopny pokračovat v mezinárodní konkurenci za rovných podmínek. Zmínil rovněž podporu německých národních šampionů, jako jsou Siemens, Thyssenkrupp či Deutsche Bank. Kromě toho strategie volá po podpoře 10 strategických sektorů včetně

² TOPLENSKY, Rochelle. Vestager warns against weakening merger rules. In: *FT.com* [online]. March 4, 2019, 6:00 am [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/1d3abbd0-3b6e-11e9-b72b-2c7f526ca5d0>.

³ POSANER, Joshua; LARGER, Thibault. Paris and Berlin rail against merger block in Brussels. In: *POLITICO* [online]. February 6, 2019, 2:55 pm [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/paris-and-berlin-rail-against-merger-block-in-brussels-alstom-siemens/>.

⁴ Viz FEDERAL MINISTRY FOR ECONOMIC AFFAIRS AND ENERGY. National Industrial Strategy 2030. BMWi [online]. 5 February 2019 [cit. 2019-03-27]. Dostupné z: <https://www.bmwi.de/Redaktion/EN/Publikationen/Industry/national-industry-strategy-2030.html>.

⁵ POSANER, Joshua; MISCHKE, Judith. Germany promotes champions as EU moves to kill Railbus. In: *POLITICO* [online]. February 5, 2019, 6:05 pm [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/peter-altmaier-railbus-germany-promotes-champions-as-eu-moves-to-kill-railbus/>.

automobilového, zbrojního, leteckého a chemického průmyslu, 3D tisku, strojírenství, zdravotnických prostředků a kovů. Tato podpora by mohla mít podobu vstupu státu do společností v potížích, ale i zlepšení podmínek pro soukromé financování start-upů. Altmaier však podle autorů článku nutně nepožaduje, aby ministři EU měli právo veta na rozhodnutí Komise ve věcech politiky hospodářské soutěže.

Mezi hlasy pozitivně hodnotící rozhodnutí Komise ve věci fúze Alstomu a Siemensu se řadí komentář Financial Times *The EU is leading the way in antitrust policy*.⁶ EU podle něj patří mezi globální průkopníky politiky hospodářské soutěže, zejména v oblasti regulace velkých technologických společností. Vedle toho FT argumentují, že evropská antitrustová politika přináší reálnou hodnotu běžným Evropanům. Rovněž souhlasí s tím, že až na velmi výjimečné případy by zajištění konkurence na vnitřním trhu nemělo být podkopáno záměrem vytvářet firmy dostatečně velké na dobývání globálních trhů. FT naznačují, že ve Spojených státech politika hospodářské soutěže selhává, a upozorňují, že související nadměrné korporátní zisky posilují pocit běžných občanů, že globální kapitalismus byl zmanipulován ve prospěch silných vlastníků a investorů, což stimuluje nedůvěru vůči systému. Rozhodnutí Komise ve věci fúze Alstomu a Siemensu podle FT vyvrací argumenty kritiků evropské soutěžní politiky, kteří ji obviňovali z diskriminace rivalů ze Spojených států v návaznosti na rozhodnutí v případech Applu, Googlu či Qualcommu. Komentář si rovněž všímá, že EU interpretuje zneužití dominantního postavení na trhu šířeji než USA a že Komise může jednat i bez rozhodnutí soudu, ačkoliv firmy následně mají právo na soudní přezkum.

Také Ben Hall ve svém komentáři *Why EU had to stand firm against Siemens-Alstom merger*⁷ chválí postup Evropské komise. Zdůrazňuje, že politika hospodářské soutěže je pravděpodobně nejsilnější regulatorní pravomocí v rukách EU. Příslušná rozhodnutí mají okamžitý dopad na investice, zisky i pracovní místa. Důvody pro rozhodnutí Komise zablokovat fúzi Siemensu a Alstomu vidí Hall v možnosti příliš velké ztráty konkurence na některých evropských trzích pro signalizaci a vysokorychlostní vlaky a v reálném riziku vyšších cen pro zákazníky a nižší inovativnosti. K francouzsko-německému plánu na reformu politiky hospodářské soutěže EU se vyjadřuje skepticky. Pokud by lídři EU získali pravomoc změnit rozhodnutí Komise o fúzích, zničilo by to podle něj právní jistotu celého rozhodovacího procesu. Francie a Německo byly podle Halla obzvláště rozhořčeny vyřazením japonského, jihokorejského a čínského trhu při rozhodování Komise, zda jsou Alstom a Siemens jasnými lídry na trhu a zda by měly v případě fúze dominantní postavení. Nicméně Komise podle něj vyřadila právě tyto tři trhy proto, že jsou uzavřeny pro mezinárodní konkurenci. Politika hospodářské soutěže je tu podle Halla proto, aby sloužila zájmům spotřebitelů a řadě firem napříč EU, nikoliv pouze dvěma státům s jejich korporátními zájmy. Nicméně již dnes existují pravidla, která umožňují ve specifických oblastech (pluralita médií, bezpečnost) převahu veřejného zájmu nad zajištěním konkurence. Poskytují rovněž prostor pro vládní zásahy v případě, že je prokázáno tržní selhání. Hall vedle toho souhlasí s tím, že některé nástroje soutěžní politiky EU se budou muset přizpůsobit digitálnímu věku. Čínské konkurenci lze podle něj čelit plnou reciprocitou u veřejných zakázek a větším tlakem proti čínským státním subvencím.

Podobné argumenty přináší ve svém komentáři *Keine Ausnahme vom Wettbewerb*⁸ také Achim Wambach. Ten sice připomíná, že čínská CRRC má dvakrát větší světový obrat, než by měl evropský železniční šampion, a vyhrála v poslední době téměř všechny zakázky v železničním odvětví v USA. Na druhou stranu však vyzdvihuje nepravděpodobnost významného vstupu CRRC na evropský trh a možnost omezení soutěže, zvýšení cen a poškození zákazníků v důsledku fúze. Navíc by podle něj na rozdíl od Airbusu takto nevznikl nový koncern s vlastním společným produktem.

V rozhovoru vedeném Jensem Münchrathem *Die China-Angst ist völlig überzogen*⁹ Clemens Fuest, ředitel Ifo institutu, označuje obavy z Číny za přehnané a přirovnává je k dřívějšímu strachu z japonské konkurence. Navíc Čína podle něj představuje příležitost pro růst německého a evropského průmyslu. Fuest odmítá podporu evropských i německých národních šampionů a zastává názor, že krach neefektivních

⁶ The EU is leading the way in antitrust policy. In: *FT.com* [online]. February 7, 2019, 7:50 pm [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/60b450b8-2ae5-11e9-88a4-c32129756dd8>.

⁷ HALL, Ben. Why EU had to stand firm against Siemens-Alstom merger. In: *FT.com* [online]. February 13, 2019, 6:00 am [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/ba654170-2eb5-11e9-ba00-0251022932c8>.

⁸ WAMBACH, Achim. Keine Ausnahme vom Wettbewerb. *Handelsblatt*, (27), 48 (7. Februar 2019).

⁹ FUEST, Clemens; MÜNCHRATH, Jens. Die China-Angst ist völlig überzogen. *Handelsblatt*, (30), 6-7 (12. Februar 2019).

gigantů může být z podnikohospodářského, ale i národohospodářského hlediska smysluplný. Velikost může podle něj podnikům pomoci v rozvoji, ale klíčová je jejich schopnost inovovat a specializovat se. Za úspěšnou průmyslovou strategii považuje takovou, která pomáhá v napravování tržních selhání, ale nezaměřuje se na pomoc privilegovaným firmám. Nejen, že Fuest vítá rozhodnutí Komise ohledně fúze Siemensu a Alstomu, ale odmítá i protekcionismus v zahraničně-obchodní politice s výjimkou specifických (zejména bezpečnostních) důvodů. Evropa podle něj musí tlačit na otevření trhů svých rivalů a nikoliv od nich přebírat ochranné tendence. Německo-francouzské snahy o reformu politiky hospodářské soutěže EU nepovažuje Fuest za dobrý nápad a trvá na potřebě nezávislé evropské soutěžní politiky, která na rozdíl od národních vlád lépe odolává politicky vlivným koncernům, jež požadují výhody na vrub daňových poplatníků a spotřebitelů.

Komentářů, které pozitivně hodnotí rozhodnutí Komise a přinášejí argumenty, jež jsou podobné výše zmíněným, je ve světovém tisku ještě celá řada. Patrick Smyth v článku *Derailed merger of Alstom and Siemens sparks call for change*¹⁰ např. přináší data ohledně počtu fúzí, které byly Komisí povoleny a zamítnuty. Na jejich základě odmítá tvrzení, že Komise příliš zasahuje do procesu konsolidace firem na vnitřním trhu. V roce 2018 schválila 370 fúzí bez jakýchkoliv podmínek a 23 dalších při splnění jistých závazků. Komise zablokovala dvě fúze v roce 2017, žádnou v roce 2018 a celkem 30 fúzí od roku 1990, kdy získala tuto pravomoc. Eric Reguly v článku *Bombardier faces pressure as the EU mulls Siemens-Alstom train merger*¹¹ blíže vysvětluje, proč je vstup čínské CRRC na evropský trh nepravděpodobný. Nákup vlaků byl totiž vždy politicky velmi citlivý proces a je velmi obtížné uskutečnit nějaký velký prodej ve větší evropské zemi, aniž by v ní příslušné vlaky byly vyráběny a byla zde takto generována pracovní místa. Rovněž ministr pro podnikání a obchod předsednické země EU, Rumunsko, Ștefan-Radu Oprea v komentáři *What kind of European champions do we want?*¹² vyzývá k podpoře malých šampionů (středních a malých podniků), spíše než šampionů velkých. Hájí přitom pravidla hospodářské soutěže EU, která tyto podniky chrání a umožňují jim úspěšnou konkurenci na trhu. Německé a francouzské snahy o prosazení fúze Siemensu a Alstomu zasazuje The Economist v komentáři *L'Europe, c'est moi*¹³ do širšího kontextu směřování hned několika evropských vlád k protekcionistické politice a ke zvyšování státních podílů ve vybraných firmách. Příslušný komentář uvádí některé z výše zmíněných argumentů v neprospěch takového vývoje. Jakob Hanke v textu *Germany's industrial plan signals Europe's protectionist lurch*¹⁴ spojuje snahy o protekcionistické směřování EU s odchodem Spojeného království, které se přiklání spíše na stranu zastánců trhu a tvořilo tak protiváhu Francii, ale i Německu. Autor textu také uvádí řadu vyjádření ekonomů zaměřených proti Altmaierově nové průmyslové strategii. Kritiku Maria Montiho, bývalého komisaře pro hospodářskou soutěž, vůči slovům francouzského ministra hospodářství Bruna Le Maireho, jež byla pronesena v reakci na rozhodnutí Komise ohledně fúze Siemensu a Alstomu, přibližuje Thibault Larger v článku *Mario Monti: French antitrust plans could harm EU credibility*.¹⁵

Poněkud kritičtější vyznění ve vztahu k rozhodnutí Komise v případě fúze Siemensu a Alstomu má komentář Thomase Sigmunda *Es fährt ein Zug nach nirgendwo*.¹⁶ Ten sice akceptuje, že Margrethe Vestagerová uvedla dobré argumenty plynoucí ze soutěžního práva pro zmaření fúze, avšak podle něj jde v tomto případě spíše o roli Evropy ve světě. Volání po evropských šampionech není podle

¹⁰ SMYTH, Patrick. Derailed merger of Alstom and Siemens sparks call for change. *The Irish Times*, 11 (March 7, 2019). Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹¹ REGULY, Eric. Bombardier faces pressure as the EU mulls Siemens-Alstom train merger. *The Globe and Mail*, B.4 (January 26, 2019). Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹² OPREA, Ștefan-Radu. What kind of European champions do we want? In: *POLITICO* [online]. February 28, 2019, 9:00 am [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/sponsored-content/what-kind-of-european-champions-do-we-want/>.

¹³ L'Europe, c'est moi. *The Economist*, 430(9133), 10-11 (March 9, 2019). Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹⁴ HANKE, Jakob. Germany's industrial plan signals Europe's protectionist lurch. In: *POLITICO* [online]. March 2, 2019, 2:02 pm [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/germany-industrial-plan-signals-europes-protectionist-lurch/>.

¹⁵ LARGER, Thibault. Mario Monti: French antitrust plans could harm EU credibility. In: *POLITICO* [online]. February 15, 2019, 1:28 pm [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/mario-monti-french-antitrust-plans-could-harm-eu-credibility/>.

¹⁶ SIGMUND, Thomas. Es fährt ein Zug nach nirgendwo. *Handelsblatt*, (27), 14 (7. Februar 2019).

Sigmunda samo o sobě špatné a Evropa podle něj potřebuje nějakou strategii do budoucna. Kromě neexistujícího evropského energetického trhu, podle něj politika EU selhává i v oblastech nedostatečně rozvinutého trhu služeb a digitálního trhu. Pouze malý zlomek tzv. jednorožců, tedy start-upů, jež mají tržní hodnotu vyšší než 1 mld. dolarů, pochází z Evropy. Sigmund kritizuje Brusel, že zaspal důležitá témata a pracují v něm „tvůrci statu quo“.

Dalia Marin ve svém komentáři *Aktive Industriepolitik*¹⁷ vyjadřuje podporu Altmaierově průmyslové strategii. Úspěšná strategická obchodní politika 80. let podle ní vedla ekonomickou teorii k závěru, že optimální exportní politiku na světovém trhu s dokonalou konkurencí nepředstavuje volný obchod, ale přiměřeně nízká exportní cla. V případě, že firmy disponují tržní silou¹⁸ na světovém trhu, může být intervence státu adekvátní, a to kvůli výnosům z rozsahu („Skalenerträge“), efektům učení („Lerneffekte“) a sítím („Netzwerke“). Autorka si klade otázku, zda může být úspěšná strategie, kdy Evropa zareaguje na čínské subvence vlastní podporou svých podniků. Uvádí přitom ekonomické studie zkoumající dřívější průmyslovou politiku Jižní Koreje a Japonska, aby doložila, že taková průmyslová politika může přinášet své ovoce.

Dřívější komentář Thibaulta Largera *The myth of the EU's apolitical competition rule book*¹⁹ poukazuje na výrazné politické vlivy na rozhodování Komise v oblasti politiky hospodářské soutěže. Evropští regulátoři podle něj nejsou neutrální realizátoři nezlomných pravidel. Je zřejmé, že i v Bruselu existuje politická agenda. Komise podle Largera často využívá případy rozhodované v rámci politiky hospodářské soutěže jako hlavní zbraň k prosazení svých širších politických cílů: energetické unie, vnitřního trhu či digitální politiky. Komisař či komisařka pro hospodářskou soutěž jsou rovněž politickými nominanty. Své politické priority mohou prosazovat prostřednictvím výběru případů, jimiž se Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž bude zabývat. Larger přináší dva příklady schválení státní pomoci u jaderných elektráren v Maďarsku a Spojeném království v době, kdy Komise potřebovala utlumit obecnější politické napětí EU s těmito členskými státy. Zároveň však připouští, že obavy evropských úředníků z možnosti firem odvolat se k Evropskému soudnímu dvoru alespoň v určitých fázích omezují vstup politiky do rozhodovaných případů. Autor článku si ještě před rozhodnutím Komise v případě fúze Siemensu a Alstomu klade otázku, zda bude Margrethe Vestagerová stejně přísná v případě těchto firem, jako byla u Američanů.

Emily Jacksonová v článku *Europe rejects mega rail merger; with siemens-alstom deal off, bombardier stock up on talk of tie-up with french rail giant*²⁰ rozebírá některé důsledky, které zamítnutí fúze může mít na železniční trh v Evropě. Kanadský výrobce vlaků Bombardier podle ní může na tomto rozhodnutí vydělat, přičemž analytici spekulují, zda francouzský obr Alstom nespojí své síly s Bombardierem na místo se Siemensem. Taková fúze by přitom mohla mít větší šanci na schválení díky nižšímu kombinovanému podílu těchto firem v oblasti vysokorychlostních vlaků a železničních signalizačních systémů. Bombardier také vítá zamítnutí fúze mezi Siemensem a Alstomem, podle analytika Camerona Doerksena z důvodu, že by pravděpodobně omezila nynější praxi společného podávání nabídek s těmito firmami u větších veřejných zakázek. Kanadský výrobce rovněž nebyl v takové finanční situaci, aby v případě fúze Siemensu a Alstomu od nich mohl odkoupit některá jejich aktiva.

Zatímco aktéři, kteří se snažili prosadit realizaci fúze mezi vlakovou divizí Siemensu a francouzským Alstomem, argumentovali zejména potřebou vytvářet evropské šampióny, kteří by byli schopni odolávat do jisté míry neférové konkurenci z Číny a rostoucímu americkému protekcionismu, odpůrci fúze včetně komisařky Margrethe Vestagerové kladli důraz na zachování konkurence na evropském trhu v zájmu spotřebitelů. Velká většina ekonomických komentářů se přitom zastala rozhodnutí Komise a kriticky reagovala na francouzsko-německé snahy o reformu politiky hospodářské soutěže EU.

¹⁷ MARIN, Dalia. *Aktive Industriepolitik*. *Handelsblatt*, (29), 48 (11. Februar 2019).

¹⁸ Nejedná se tedy o dokonalou konkurenci.

¹⁹ LARGER, Thibault. *The myth of the EU's apolitical competition rule book*. In: *POLITICO* [online]. August 8, 2018, 7:00 am [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.politico.eu/article/competitive-edge-the-myth-of-the-eu-apolitical-competition-rule-book/>.

²⁰ JACKSON, Emily. *Europe rejects mega rail merger; with siemens-alstom deal off, bombardier stock up on talk of tie-up with french rail giant*. *National Post*, FP. 1 (February 7, 2019). Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

Zajímavá je navíc rozmanitost politicko-ekonomických východisek, z nichž autoři komentářů docházejí k podobnému závěru, co se týče nevhodnosti fúze Siemensu a Alstomu. Rozhodnutí Komise však rozhořčilo dva významné politické hráče v Evropě, kteří dávají najevo odhodlání do budoucna již takovou situaci nepřipustit. Zdali jejich snahy o zásadní proměnu evropského hospodářského modelu padnou na úrodnou půdu, můžou do jisté míry rozhodnout i nadcházející volby do Evropského parlamentu a výběr nové Evropské Komise. Anebo, jak spekulují některé z výše uvedených komentářů, se může do čela Komise prosadit Margrethe Vestagerová se svou pověstí přísné a nezávislé ochránkyně evropských pravidel.

Daně

Thomas Schäfer ; rozhovor vedli Felix Holtermann, Sönke Iwersen a Volker Votsmeier

"Ich glaube an eine Besserung"

"Věřím v uzdravení"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 22 (31.1.2019), S. 30-31

Rozhovor s ministrem financí německé spolkové země Hesensko T. Schäferem o daňových podvodech s neoprávněným čerpáním vratky či úlev u daně z dividend (obchody cum-ex a cum-cum) a vyhodnocování případů daňových úniků z tzv. Panama a Paradise Papers. Hesensko bylo kvůli vysoké koncentraci finančních institucí výrazně postiženo podvody s daní z kapitálových příjmů kolem dne vyplacení dividend, což Schäfer v případě obchodů cum-ex pokládá za trestněprávně postižitelné jednání. Oproti tomu obchody cum-cum podle něj trestněprávní relevanci nemají. K problematice přesouvání zisků do daňových rájů Schäfer podotýká, že analytické práce hesenských finančních úřadů a spolkové kriminální policie teprve probíhají, společně vyhodnocují 3,7 terabytů dat, přičemž řadu ze získaných zdrojů Hesensko již poskytlo dalším německým i zahraničním úřadům.

Zdeněk Morávek

Daňové odpisy u veřejně prospěšných poplatníků

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 14, (2019) č. 3, s. 66-68

Článek se věnuje problematice uplatnění daňových odpisů u veřejně prospěšných poplatníků. Autor rozebírá podmínky, které musejí být splněny, aby bylo uplatnění daňových odpisů (daňových nákladů) možné - vymezení hmotného a nehmotného majetku ve smyslu ZDP, majetek se musí vztahovat k zajištění příjmů, veřejně prospěšný poplatník musí být oprávněn daňové odpisy u příslušného majetku uplatňovat. Informuje také o možnosti daňové odpisy přerušit. Jednotlivé okolnosti autor ilustruje několika příklady.

Ulrich Pflaum

Das unionsrechtliche Missbrauchsverbot und die steuerstrafrechtliche Haftung in arbeitsteiligen Unternehmen

Unijní zákaz zneužití daňového práva a trestněprávní ručení v podnicích založených na dělbě práce

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 68, (2019) Nr. 2, S. 63-69

Již zavedená judikatura Soudního dvora EU vychází z principu, že právo na daňový odpočet, daňové osvobození či na vratku DPH odpadá v tom případě, pokud dotčený subjekt věděl nebo musel vědět o daňových únicích v daném řetězci plnění. Německý nejvyšší soud (Bundesgerichtshof) zároveň upřesňuje, že - v závislosti na míře povědomosti o daňových únicích - mají trestněprávní relevanci i formálně neutrální a v rámci oboru běžná jednání. Článek analyzuje možné trestněprávní dopady právních názorů těchto soudů na podniky s rozvinutou dělbou práce. - Poznámky.

Gerwin Schlegel, Thomas Rund

Die EM 2024 - Versuch einer steuerlichen Gesamtdarstellung

Mistrovství Evropy ve fotbale v r. 2024 - pokus o celkový daňový obrázek

Finanz-Rundschau, Jg. 101, (2019) Nr. 1, S. 1-6

Hostitelskou zemí evropského fotbalového šampionátu v r. 2024 se stalo Německo, které se v posledním kole výběrového řízení utkalo s Tureckem. Protože turecký prezident R. T. Erdogan veřejně mluvil o "daňovém osvobození a obrovských ziscích" pro pořadatelský svaz UEFA, autoři článku předpokládají, že ani vítězné Německo nezůstalo s přísliby daňových úlev pozadu. V článku je načrtnuta možná podoba těchto úlev, která vychází z daňového ošetření příjmů či obrátů asociace FIFA a přidružených subjektů během fotbalového mistrovství světa v r. 2006 konaném rovněž v Německu. Samotná daňová osvobození a úlevy v souvislosti s velkou sportovní událostí ale autoři podrobují kritické analýze z hlediska jejich souladu s ústavními principy. - Poznámky.

Florian Teichert

ECJ referral on whether withholding tax burden on foreign pension funds receiving dividends from domestic corporations infringes the freedom of movement of capital

Podání k ESD týkající se toho, zda zatížení zahraničních penzijních fondů, které získávají dividendy od domácích firem, srážkovou daní porušuje svobodu volného pohybu kapitálu

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 11, p. 513-521

Autor v článku rozebírá probíhající řízení před Soudním dvorem EU (ESD) v případě College Pension Plan of British Columbia (C-641/17), jenž se týká potenciálně nerovného zacházení s německými a zahraničními penzijními fondy s ohledem na srážkovou daň z dividend. V případě, že ESD uzná, že se v tomto případě jedná o porušení svobody volného pohybu kapitálu v rozporu s právem EU, jsou v článku navrženy různé varianty, jak německý zákonodárce může na toto rozhodnutí reagovat. - Poznámky.

Zdeněk Morávek

Identifikované osoby v DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 27, (2019) č. 3, s. 22-28

Příspěvek na konkrétních příkladech vysvětluje problematiku identifikovaných osob jako specifické kategorie daňových subjektů v oblasti DPH ve vztahu k neziskovým subjektům. Autor zdůrazňuje, že identifikovaná osoba má pouze povinnost ve stanovených případech přiznat daň, ale nárok na odpočet daně nemá. Uvádí případy, v jakých se neziskový subjekt může stát identifikovanou osobou. Dále představuje řešení problematiky identifikované osoby ve vazbě na pořízení zboží z EU; ve vazbě na pořízení nového dopravního prostředku a zboží podléhající spotřební dani; u pořízení zboží s instalací nebo montáží; ve vazbě na přijetí služby; ve vazbě na poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko. -- Více k identifikované osobě viz Účetnictví č. 1/2019, s. 44-47.

Jaroslav Sedláček, Daniel Němec

Interest and tax burden on corporations in the Czech industrial and banking sector after 2008 [elektronický zdroj]

Úrokové a daňové břemeno u firem působících v českém průmyslovém a bankovním sektoru po roce 2008

Národohospodářský obzor, Vol. 18 (2018), No. 4, p. 409-424

Autoři zkoumají vývoj úrokového a daňového břemene u českých korporací působících v oblasti průmyslu a bankovníctví v letech 2008-2015. Objem břemene je vyjádřen procentuálním poklesem provozního zisku (EBIT, tj. zisk před úroky a zdaněním). Snížení sazby daně z příjmů právnických osob a úrokových sazeb pozitivně ovlivnilo výkonnost českých korporací a zvýšilo jejich kapitálové zdroje. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Narodohospodarsky_obzor_4_2018_str_409-424.pdf

Gabriela Ivanco a Anna Klímová

Jak na daně za rok 2018 : daňové přiznání

Ekonom, Sv. 63, (2019) č. 7-8, s. 31-76 (mimořádná příl.)

Podrobný návod, jak postupovat při vyplňování daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za r. 2018. V první části jsou shrnuty novinky pro r. 2018 a následně obecné informace týkající se daňového přiznání - kdo a za jakých okolností podává, termíny pro podání, papírová a elektronická forma podání, aplikace Elektronická podání pro finanční správu, příslušnost k územnímu pracovišti finančního úřadu, lhůty pro platbu daně, povinné odvádění záloh, nezdaňované příjmy a další odvody. Druhá část formou praktického průvodce seznamuje s tím, jak vyplnit daňový formulář, a pomáhá při orientaci mezi jednotlivými druhy zdaňovaných příjmů (ze zaměstnání, z podnikání, kapitálové příjmy, z pronájmu, ostatní příjmy). Dále se věnuje nezdanitelné části základu daně, odečitatelným položkám, výpočtu daně, zápočtu zahraniční daně, slevám a daňovým zvýhodněním a placení daně. Následná část informuje o možnosti podání přiznání k dani z příjmů fyzických osob pro zaměstnance, kteří mají příjmy pouze ze zaměstnání, na zkráceném tiskopise. V závěru jsou stručně shrnuty informace o přehledech pro zdravotní pojištění a pro pojistné na sociálním zabezpečení. -- Viz také Daně a právo v praxi č. 2/2019, s. 32-38. -- Otištěno také v čas. Ekonom č. 12/2019, s. 23-68 (mimořádná příl.).

Eva Mihočková

Milionový účet za emisní daň. Štát platí aj s úrokmí : daň za emisní daň

Trend, Sv. 29, (2019) č. 4, s. 32-33

Soudní dvůr EU označil v r. 2018 slovenskou daň na nadbytečné emisní kvóty za nezákonnou, jelikož je v rozporu s evropským právem. Emisní daň byla účinná v r. 2011. Článek upozorňuje na některé právní a finanční následky tohoto rozhodnutí SDEU pro slovenský státní rozpočet a na úspěšné soudní vymáhání vrácení zaplacené daně ze strany některých firem. Autorka uvádí, že analogickým problémem by se mohl stát zvláštní odvod pro obchodní řetězce uzákoněný na Slovensku. -- Pokračování tématu viz Trend č. 8/2019, s. 26-28.

Jan Šlesinger

Okamžité uzavření provozovny podle zákona o evidenci tržeb

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 40-43

Zákon o evidenci tržeb opravňuje orgány finanční a celní správy ČR za splnění určitých podmínek k nařízení okamžitého uzavření provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti. Nejasnosti dosud panovaly ve způsobu, jakým má být rozhodnutí o uzavření provozovny poplatníkovi doručeno. Příspěvek seznamuje s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7.8.2018, č.j. 8 Afs 25/2018-32, který se zabýval výkladem příslušných ustanovení zákona o evidenci tržeb. Konkrétně se jednalo o žalobu na nezákonnost postupu orgánu finanční správy spočívající v uzavření provozovny žalobkyně před doručením samotného rozhodnutí o uzavření. Autor hodnotí závěry plynoucí z rozsudku NSS a dále se vyjadřuje k výkonu rozhodnutí o uzavření provozovny (§ 31 odst. 3). - Poznámky.

CFE Tax Advisers Europe

Opinion statement CFE 1/2018 on the importance of taxpayer rights, codes and charters on tax good governance

Prohlášení o stanovisku Evropské fiskální konfederace 1/2018 ohledně důležitosti práv daňových poplatníků, kodexů a listin týkajících se dobrého daňového řízení

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 11, p. 522-525

Daňoví poradci Evropské fiskální konfederace (CFE) v dokumentu předloženém Evropské komisi hájí význam práv daňových poplatníků pro dobré daňové řízení a vyzdvihují potřebu jasného vymezení práv a povinností daňových poplatníků i daňových úřadů. Proto i vítají pohled zastávaný Evropskou komisí, že určitý kodex či listina mohou zvýšit efektivitu i efektivnost daňového systému a zároveň podpořit daňovou morálku obyvatelstva. - Poznámky.

Zuzana Kollárová

Priliš těžká práce : daně a odvody

Trend, Sv. 29, (2019) č. 2, s. 20-21

Informace o zvažovaných změnách slovenského zákona o dani z příjmů zacílených na zlepšení daňových a odvodových podmínek pro podnikatele a zaměstnance. MF chce snížit administrativní náročnost pro malé a střední podniky, zjednodušit výpočet základu daně, přenést registraci k dani z příjmů na správce daně, zjednodušit výpočet záloh, přehodnotit lhůty na podání daňového přiznání a zvážit zdaňování příjmů fyzických osob s nízkými příjmy. Součástí příspěvku je rozbor daňového zatížení OSVČ a úvaha nad výší nezdánitelné části základu daně a daňově-odvodového zatížení osob s minimální mzdou. Autorka také upozorňuje na vysoké daňové zatížení práce na Slovensku v porovnání s dalšími zeměmi.

Jaroslava Filipová

Přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období započatá v roce 2018

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 8-12

Příspěvek shrnuje problematiku řádného daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období kalendářního r. 2018. Zmiňuje lhůty podání daňového přiznání a představuje jednotlivé tiskopisy ministerstva financí a jejich přílohy přiznání k dani z příjmů právnických osob. Autorka dále popisuje změny problematiky v návaznosti na přijaté novely zákona o daních z příjmů. Zdůrazňuje, že tiskopisy daňového přiznání oproti předchozímu roku nezměnily zásadním způsobem svůj rozsah ani obsah, úpravy byly spíše vyvolány potřebou upřesnit či aktualizovat data a pokyny k vyplnění. -- Viz také Daňový a účetní TIP č. 5-6/2019, s. 7-11.

Christoph Wäger

Rechtsprechungsauslese 2018

Výběr z judikatury za rok 2018

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 68, (2019) Nr. 2, S. 41-62

Přehled judikatury Soudního dvora Evropské unie (SDEU) a rozhodnutí německého Spolkového finančního dvora (BFH) v dovolacích řízeních k dani z přidané hodnoty za r. 2018. Rozhodnutí soudů se týkala zejména problematiky odpočtu daně na vstupu a přeshraničních dodávek. Předmětem judikátů ale také byla oprávněnost zdanění, různých daňových sazeb a vyměřovacích základů u konkrétních plnění. - Poznámky.

Ludvík Kostelanský, Radim Patočka

Správce daně jako poškozený v trestním řízení

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 4, s. 135-140

Příspěvek rozebírá současný právní stav a relevantní judikaturu potřebnou pro zodpovězení otázky, zda a za jakých okolností může správce daně vystupovat v trestním řízení jako poškozený s nárokem na náhradu škody. Autor představuje stěžejní stanovisko Nejvyššího soudu z r. 2014, sp. zn. 15 Tdo 902/2013, vyvozované teze a rozvedení postoje NS v podmínkách účinnosti rekodifikace soukromého práva. Uvádí, že NS jednoznačně připouští možnost, že i správce daně může za konkrétně definovaných okolností v trestním řízení uplatnit nárok na náhradu škody způsobenou zkrácením či neodvedením daně. V dalším textu vysvětluje situace, ve kterých přiznání adhezního nároku státu reprezentovaného správcem daně odpovídá literě zákona. - Poznámky.

Paulo Arthur Cavalcante Koury

The end of the "Luxembourg effect" : an analysis of the protection of fundamental freedoms regarding exit taxes and implementation of anti-BEPS measures by the European union

Konec "lucemburského efektu" : analýza ochrany základních svobod týkajících se zdanění při odchodu a implementace opatření proti erozi daňového základu a přesouvání zisků Evropskou unií

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 11, p. 505-512

Autor v článku navrhuje tezi, že ustanovení směrnice ATAD týkající se zdanění při odchodu reprezentují změnu přístupu EU od maximální podpory integrace v rámci vnitřního trhu k boji s daňovými úniky i přes střet s vnitřním trhem. Dále konstatuje, že Evropská unie má k dispozici široké spektrum jiných alternativních nástrojů k dosažení harmonizace, a proto dochází k závěru, že ustanovení jako ta, která se týkají zdanění při odchodu, by měla být odmítnuta Soudním dvorem EU, protože jsou nepřiměřená. - Poznámky.

Daniele De Carolis

The EU Dispute Resolution Directive (2017/1852) and fair trial protection under article 47 of the EU Charter of Fundamental Rights

Směrnice o mechanismech řešení daňových sporů v EU (2017/1852) a ochrana spravedlivého procesu podle článku 47 Listiny základních práv EU

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 11, p. 495-504

Autor zkoumá potenciální dopad článku 47 Listiny základních práv EU na směrnici o mechanismech řešení daňových sporů v EU (2017/1852). Zaměřuje se především na to, zda se lze spoléhat na princip ochrany spravedlivého procesu při zlepšování ochrany daňových poplatníků v rámci procedur řešení sporů ohledně dvojího zdanění. Autor dochází k závěru, že rozhodčí fáze sehrává klíčovou roli (v proceduře řešení sporů ohledně dvojího zdanění) při plné ochraně daňových poplatníků a definitivním vyřešení problému dvojího zdanění. Její účinnost však může být limitována, pokud nedojde k přijetí opatření zajišťujících širší přístup jednotlivců k dané proceduře. Opatření zahrnutá v příslušné směrnici podle autora představují významný pokus o omezení arbitrárního blokování přístupu jednotlivců k proceduře řešení sporů ze strany členských států. - Poznámky.

Ilse De Troyer

The new European Union-Norway agreement on administrative cooperation in the field of VAT and other taxes

Nová dohoda o administrativní spolupráci v oblasti DPH a dalších daní mezi Evropskou unií a Norskem

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 11, p. 531-536

Text obsahuje zevrubnou analýzu nové dohody mezi EU a Norskem týkající se administrativní spolupráce, boje proti podvodům a vymáhání pohledávek na poli daně z přidané hodnoty. V principu je rozsah dohody, jež vstoupila v platnost 1. září 2018, omezen na nároky spojené s DPH, nicméně příslušná spolupráce může také sloužit k určení a vymáhání dalších daní. Autorka dohodu vítá včetně jejích vedlejších efektů a vidí v ní příklad k mezinárodní spolupráci v této oblasti s dalšími třetími zeměmi. - Poznámky.

Tim Harford

The super-rich are an easy target for tax rises

Superbohatí jsou snadným terčem zvyšování daní

Financial Times, Vol. 2019, No. 40004 (2.2.2019), p. 7

Komentář problematizující smysluplnost požadavků na výrazně vyšší zdanění vysokopříjmových skupin obyvatelstva. Podle autora jsou některé argumenty pro vyšší zdanění sdíleny mnoha známými ekonomy včetně laureátů Nobelovy ceny, ať už se jedná o Emmanuela Saeze, Petera Diamonda, Gregory Mankiwa, Daniela Kahnemana či Anguse Deatona. Jejich premisy o optimální nejvyšší daňové sazbě dosahující až 73 procent z ročního příjmu nebo o relativně nižší užitné hodnotě měnové jednotky pro adresáty nejvyšších výdělků ale zatím nejsou zcela empiricky podloženy. Rovněž je otázka, zda by zvláštní zdanění nejbohatších bylo vůbec schopno naplnit očekávání jeho zastánců, která se týkají zabránění eroze důvěry v demokratický stát nebo generování signifikantně vyššího objemu rozpočtových příjmů.

Hannelore Niesten

Unravelling the recent US tax reform : a paradigm shift in the international and EU tax landscape

Rozluštění nedávné daňové reformy v USA : paradigmatická změna v mezinárodním a uniijním daňovém prostředí

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 10, p. 442-452

Záměrem autorky článku je načrtnutí některých dopadů a možného přelévacího efektu klíčových mezinárodních daňových charakteristik přelomové Trumpovy daňové reformy v USA z pohledu EU. Dochází přitom mj. k následujícím závěrům: z reformy nejvíce těží vysokopříjmové americké domácnosti a firmy; v jejím důsledku dojde k velmi výraznému růstu veřejného zadlužení USA; protekcionistická reformní opatření dopadnou jak na firmy z EU aktivní v USA, tak na firmy z USA aktivní v EU; reforma však může přinést i významné benefity evropským firmám; změny v investiční atraktivnosti členských států EU se teprve ukážou. Podle autorky lze očekávat další daňová reformní opatření v USA. - Poznámky.

Eva Sedláková

Výdaje na pracovní cesty poplatníků daně z příjmů

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 18-24

Autorka rozebírá problematiku výdajů spojených s dopravou, ubytováním a stravováním na pracovních cestách z pohledu daně z příjmů. Ilustruje ji také na mnoha příkladech z praxe. Podrobněji se zabývá režimem pracovní cesty vozidlem zahrnutým v obchodním majetku, vozidlem najatým, vypůjčeným nebo na finanční leasing, režimem stravného při tuzemských i zahraničních pracovních cestách a kapesného při zahraničních pracovních cestách. Dále se věnuje režimu pracovních cest vozidlem nezahrnutým v obchodním majetku nebo vypůjčeným i pracovním cestám, u kterých nelze výdaje prokázat. -- Ke změnám cestovních výdajů od 1.1.2019 viz Účetnictví č. 2/2019, s. 14-16.

Dalimila Mirčevská

Zdaňování příjmů ve vazbě na rezidentství

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 20, (2019) č. 3, s. 21-24

Zákon o daních z příjmů definuje rezidenty v ustanovení § 2 odst. 2, tito poplatníci mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Příspěvek rozebírá, jak je určováno rezidentství fyzické a právnické osoby, a autorka ilustruje problematiku v případě ČR a Slovenska. Zaměřuje se na odlišnosti zdaňování příjmů u rezidenta a nerezidenta ČR a na otázky vyloučení dvojího zdanění. Stručně představuje metody zamezení dvojímu zdanění a způsob uplatňování nároku na vyloučení dvojího zdanění. Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění přináší přiložená tabulka.

Ewald Dötsch, Alexandra Pung

Zuordnung von Kapitalbeteiligungen zu einer inländischen Betriebsstätte einer PersGes. bei Vorhandensein ausländischer Mitunternehmer

Přiřazení kapitálových podílů k tuzemské provozovně osobní společnosti při existenci zahraničního společníka

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 4, S. 146-148

Výklad mezinárodních smluv, německé legislativy a judikatury Spolkového finančního dvora ohledně přiřazování tuzemské provozovny osobní společnosti ke kapitálovým podílům, má-li tato společnost spolumajitele se sídlem v zahraničí. Tato otázka je relevantní pro vyměňování daní z příjmů a zisků a určení státu, jemuž tyto daně přísluší. Autoři srovnávají a analyzují případ firemních společníků pocházejících jak ze zemí, s nimiž má Německo uzavřeny dohody o zamezení dvojímu zdanění, tak i těch ostatních. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M11.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 24, (2019) č. 2

Úroky za dobu zadržování nadměrného odpočtu podruhé (s. 2-5); Novinky v daňovém řádu dle vládního návrhu zákona obsaženého ve sněmovním tisku 206 - stav po 3. čtení (s. 6-8); Zákonnou rezervou není jen rezerva na opravy majetku (s. 9-17); Autorské honoráře - daňové a pojistné řešení v roce 2019 (s. 18-23); OSVČ a roční zúčtování ve zdravotním pojištění (s. 24-28); Změny náhrad cestovních výdajů s účinností od 1.1.2019 (s. 29-31); Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2018 (s. 32-38); Nad judikaturou správních soudů ohledně prodlužování lhůt (s. 39-48).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 20, (2019) č. 3

Zákon o daních z příjmů - novely, změny v oblasti cestovních náhrad a v návaznosti na zvýšení minimální mzdy (s. 3-6); Zahraniční příjmy PO v daňovém přiznání (s. 7-10); Údaje v daňovém přiznání k dani z příjmů FO (s. 11-14); OSVČ a zdravotní pojištění v roce 2019 (s. 15-17); Zdaňování příjmů ve vazbě na rezidentství (s. 21-23); Význam repo sazby v daňovém řízení (s. 29-31); Oprava odpočtu daně (s. 34-36); "Samovyměření" DPH - nárok na odpočet daně (s. 37-40); DPH u digitálních služeb (s. 41-44); Změny účetních metod (s. 53-54); Závazné posouzení (1) (s. 55-56); Informační povinnost zaměstnavatele (s. 60-63); Průměrný výdělek v kostce (s. 74-77).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 20, (2019) č. 4-5

Zákon o spotřebních daních po novele - vratka spotřební daně u zelené nafty - zákon č. 4/2019 Sb. (s. 3-6); Limity v ZDP v roce 2019 (s. 7-9); Paušální výdaje a základ daně (s. 14-17); Příjmy z kapitálového majetku FO (s. 24-27); DPH u přepravy osob v roce 2019 (s. 32-34); DPH u poukazů (s. 35-38); Oprava DPH v případě nedobytných pohledávek (s. 41-44); Závazné posouzení (2) - dle zákona o daních z příjmů (s. 45-48); Ochrana osobnosti zaměstnance (s. 58-60); Zvýšení minimální mzdy k 1.1.2019 - důsledky ve ZP (s. 76-80); Kdy není povinností OSVČ platit zálohy ve ZP? (s. 89-90); Příspěvky od úřadu práce pro OSVČ (s. 95-97); Nakládání s obecním majetkem (1) - judikatura NS ČR (s. 98-102).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 27, (2019) č. 3**

Roční zúčtování záloh na daň z příjmu ze závislé činnosti (s. 3-12); Vliv zvýšení minimální mzdy na parametry daně z příjmů (s. 12-16); Oprava základu daně v roce 2019 (s. 17-22); Identifikované osoby v DPH (s. 22-28); Uplatňování DPH u reklamy na internetu je snadné. Chyby povětšinou udělají inzerenti při nesprávné identifikaci zadavatele na zahraničních portálech (s. 29-31); Jak postupovat po ukončení soudního sporu ve věcech daní (s. 31-33); Rozsudek NSS ve věci "zamítnutí registrace k DPH z důvodu neprokázání zákonných povinností dle zákona o DPH" (s. 33-35); Konec sporů o souběhu výkonu funkcí? (s. 36-39).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2019, č. 5-6**

Uplatnění paušálních výdajů v daňovém přiznání za rok 2018 (s. 1-5); Přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2018 (s. 7-11); Úmrtí podnikatele - daňové a právní povinnosti - dotazy a odpovědi (s. 12-13); Prodej domu k bydlení a DPH - dotazy a odpovědi (s. 13); Dotace pro mladé zemědělce - dotazy a odpovědi (s. 14).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2019, č. 3**

Základ daně - 2. část - základ daně při dovozu zboží, oprava základu daně (s. 1-4); Registrace k DPH - dotazy a odpovědi (s. 5); Opravný daňový doklad - dotazy a odpovědi (s. 7-8); Montáž a pronájem lešení - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2019, č. 4**

Aktuální informace z oblasti DPH - vývoj legislativy, evropské směrnice a návrhy směrnic (s. 1-4); Dodání zboží do Německa - dotazy a odpovědi (s. 5); Záloha na dodání zboží - dotazy a odpovědi (s. 7); Povinnost přiznat daň - dotazy a odpovědi (s. 8).

Finanční, daňový a účetní bulletin**Sv. 27, (2019) č. 1**

DPH u poukazů v roce 2019 (s. 2-5); Dopady zvýšení minimální mzdy do zákona o daních z příjmů (s. 6-7); Přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období započatá v roce 2018 (s. 8-12); Správné provedení srovnávací analýzy - pro metodu nastavení převodních cen (s. 13-17); Výdaje na pracovní cesty poplatníků daně z příjmů (s. 18-24); Pár poznámek k pokroku v tiskopisech - daňové tiskopisy, kontrolní hlášení (s. 25-29); Výzva podle § 57 odst. 1 daňového řádu v kontextu svatebních výzev (s. 30-33); Judikatura (s. 45-50); Daňový kalendář (s. 53-62).

Účetnictví**Sv. 2019, č. 1**

Koordinační výbor k registraci plátce DPH (s. 2-9); Základ daně z příjmů fyzických osob a jeho úpravy (1.) (s. 15-19); Korespondence se správcem daně: lhůty (s. 20-25); Daňový řád - hlavní zásady (s. 27-30); Právní důsledky vyšší minimální mzdy (s. 35-38); Kdy se z osoby povinné k dani stane podle zákona o DPH identifikovaná osoba? (s. 44-47).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Jean Tirole

Economics benefits from the insights of other subjects**Ekonomie má užitek z reflexí jiných oborů**

Financial Times, Vol. 2019, No. 39985 (11.1.2019), p. 9

Komentář profesora ekonomie na univerzitě ve francouzském Toulouse a nositele Nobelovy ceny z r. 2014 J. Tirola, který se vyslovuje ve prospěch vyšší interdisciplinarit v ekonomickém výzkumu. Teoretický koncept racionálně uvažujícího jedince (homo oeconomicus) podle něj čím dál více naráží na své limity, což je ostatně v ekonomické vědě reflektováno již od 80. let, kdy se v ní začal uplatňovat vyšší vliv ostatních společenských věd. Homo oeconomicus je tak stále častěji modifikován zjištěními behaviorální psychologie, evolučních nebo historizujících přístupů či politických věd do podoby

komplexnějšího a realističtějšího obrazu člověka. Oproti stávajícímu stavu by si však podle Tirola měli ekonomové interdisciplinární přístupy osvojovat už v co nejranější fázi své akademické dráhy.

Andrej Přívara, Magdaléna Přívarová

Francúzsky ekonomický štrukturalizmus a jeho vplyv na vývoj ekonomického myslenia

Ekonomické rozhlady, Sv. 47, (2018) č. 4, s. 369-386

Článek nejprve přibližuje všeobecnou charakteristiku francouzského ekonomického strukturalismu, který se objevuje v poválečné ekonomii ve Francii, jeho hlavní představitele a teoretické koncepce. Poté se zaměřuje na osobnost a dílo F. Perrouxe jako klíčového představitele francouzského ekonomického strukturalismu, charakterizuje jeho postoj k neoklasické a keynesovské ekonomii a jeho originální vizi ekonomie. Rozebírá také pojmy a koncepty ekonomického prostoru, polů rozvoje a hospodářské zaostalosti i přínos ekonomického strukturalismu a neostrukturalismu k ekonomii rozvojových států. Dále přibližuje práci ekonoma R. Prebische a Prebischovu-Singerovu hypotézu. Autoři uvádějí, že francouzský ekonomický strukturalismus byl inspirací pro politiky rozvoje uplatňované ve většině zemí, které se zbavily kolonializmu. - Poznámky.

Timur Kuran

Islam and economic performance : historical and contemporary links

Islám a ekonomická výkonnost : historické a dobové souvislosti

The Journal of economic literature, Vol. 56, (2018) No. 4, p. 1292-1359

Autor provádí shrnutí dosavadní literatury zabývající se kauzálními vztahy mezi islámem a ekonomickou výkonností. Vztah islámu a ekonomické výkonnosti zajímá řadu odborníků, mj. kvůli hospodářskému vzestupu západního světa ve srovnání s ostatními zeměmi i kvůli tomu, že jsou muslimské země znatelně chudší oproti jiným zemím. Literatura se v této oblasti zatím zabývala celou škálou témat: od ekonomických dopadů půstu v období ramadánu, přes placení tzv. almužen (zakat), až po vliv islámských financí na finanční chování muslimů. - Poznámky.

Marian Genčev, Denisa Musilová, Jan Široký

Matematický model Giniho koeficientu a zhodnocení redistribuční funkce daňového systému České republiky

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 6, s. 732-750

Ke správnému vyhodnocení míry nerovnosti rozdělení příjmů ve společnosti a daňové progresivity je nutné použít adekvátní matematické metody a správnou interpretaci získaných výsledků. K posouzení rozdělení příjmů domácností je používán Giniho koeficient, pro grafické znázornění jeho hodnoty pak tzv. Lorenzova křivka. V první části příspěvku se autoři věnují vybraným matematickým aspektům Giniho koeficientu a některým metodologickým nepřesnostem, které s jeho užitím souvisejí. Druhá, aplikační část článku přináší výpočet Giniho koeficientu v České republice v období 2006-2016 a tomuto období odpovídající zhodnocení globální progresivity daňově-dávkového systému pomocí Musgrave-Thinova indexu M s poukázáním na její dosavadní vývoj. Autoři zjišťují dopad daňově-dávkového systému na různé příjmové skupiny populace v ČR a stanovují hodnoty indexu M odpovídající míře redistribuce, resp. zmírňování, prvotních příjmových nerovností. Uvádějí, že příjmová nerovnost není v ČR vysoká a neexistuje jasný trend její změny. - Poznámky.

Jess Benhabib and Alberto Bisin

Skewed wealth distributions : theory and empirics

Zešikmené rozdělení bohatství : teorie a empirické poznatky

The Journal of economic literature, Vol. 56, (2018) No. 4, p. 1261-1291

Rozdělení bohatství má obecně zešikmený tvar, a to směrem doprava. Autoři v článku shrnují dosavadní literaturu zabývající se rozdělením bohatství ve společnosti, tvarem rozdělení a ekonomickými mechanismy, které jej ovlivňují. - Poznámky.

Olivier Coibion, Yuriy Gorodnichenko, and Rupal Kamdar

The formation of expectations, inflations, and the Phillips curve

Formování očekávání, inflace a Phillipsova křivka

The Journal of economic literature, Vol. 56, (2018) No. 4, p. 1447-1491

Ekonomické modely byly po desetiletí tradičně založené na předpokladech plné informovanosti a racionálního očekávání ekonomických subjektů. V současné době jsou však čím dál dostupnější údaje z různých průzkumů zjišťujících např. očekávání domácností či firem. Ukazuje se, že se reálná očekávání mohou od dříve uvažovaných předpokladů lišit, což může ovlivňovat i výstupy ekonomických modelů. Autoři se v článku soustředí na roli inflačních očekávání v souvislosti s Phillipsovou křivkou, okolo jejíž platnosti v dnešní době vypukla diskuze mezi odborníky. Práce s reálnými očekáváním zjištěnými na základě průzkumů místo s předpokladem racionálních očekávání a plné informovanosti může osvětlit mnohé nejasnosti týkající se Phillipsovy křivky (např. absenci dezinflace během Velké recese). - Poznámky.

Norbert Häring

Zweifel an der Investitionslücke : Infrastruktur

Pochybnosti o investiční mezeře : infrastruktura

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 24 (4.2.2019), S. 13

K polemice mezi německými ekonomy ohledně výpočtů, jež by zakládaly oprávněné požadavky na navýšení veřejných investic do infrastruktury. Ředitel think-tanku Institut pro německé hospodářství (IW) Michael Hüther zpochybňuje tezi svého kolegy Marcela Fratzschera z Německého institutu pro ekonomický výzkum (DIW) a dalších ekonomů o tzv. investiční mezeře, která vyplývá ze záporných čistých investic státu (tj. investice minus odpisy z hodnoty veřejného majetku). Podle Hüthera ale nejsou pro vývoj makroekonomického produkčního potenciálu rozhodující čisté investice, ale vybavení kapacitními výrobními faktory, což spíše vyjadřuje vývoj o inflaci očištěného hrubého fixního kapitálu. Zároveň také mohou být mnohé infrastrukturní statky užívány i po uplynutí jejich životnosti dle statistických standardů pro odpisy z veřejného majetku.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Matěj Kuc, Petr Teplý

**A financial performance comparison of Czech credit unions and European cooperative banks
[elektronický zdroj]**

Srovnání finanční výkonnosti českých úvěrových družstev a evropských družstevních bank

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 6, p. 723-742

Autoři v článku posuzují na vzorku 293 bankovních družstev z 15 evropských zemí v letech 2006-2013 finanční výkonnost českých úvěrových družstev a porovnávají ji s obdobnými institucemi v zahraničí. K hodnocení jsou použity indikátory ziskovosti (ROAA, ROAE, čistá úroková marže) a stability (Z-skóre). Dle výsledků zaostávají úvěrová družstva v ČR za zahraničními institucemi v obou zkoumaných oblastech (ziskovost i stabilita). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.682>

By Lee E. Ohanian, Paulina Restrepo-Echavarria, and Mark L.J. Wright

Bad investments and missed opportunities? Postwar capital flows to Asia and Latin America

Špatné investice a promarněné příležitosti? Poválečné kapitálové toky do Asie a Latinské Ameriky

The American Economic Review, Vol. 108, (2018) No. 12, p. 3541-3582

Autoři v článku zkoumají, proč v období po 2. světové válce docházelo k přílivu kapitálu spíše do zemí Latinské Ameriky, jejichž ekonomiky rostly pomalu, místo do rychle rostoucích asijských ekonomik. Rychlý hospodářský růst je přitom spojený s vyšší návratností kapitálu. Jiní autoři již dříve považovali za příčinu tohoto paradoxu pokřivení (distortions) na kapitálových trzích, v článku je nicméně poukazováno na vliv pokřivení na trhu práce. Nižší nabídka práce snižuje mezní produkt kapitálu, což vede k poklesu návratnosti kapitálu a snížení investičních podnětů. - Poznámky.

Bigger is beautiful : American banks**Co je velké, to je hezké : americké banky**

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9130, p. 55-57

Ve Spojených státech se chystá fúze dvou velkých regionálních bank, BB&T a Suntrust. Sloučená banka bude šestou největší retailovou bankou podle objemu aktiv v USA a pátou největší z hlediska objemu vkladů. Trhy na ohlášení fúze na rozdíl od podobných případů v minulosti zareagovaly překvapivě pozitivně. Bankovní fúze jsou nyní lákavější, a to z důvodu regulatorních změn a zostřování konkurence v oblasti vkladů. Americký bankovní trh je jinak v současné době výrazně koncentrovanější než v době finanční krize. Chystaná fúze může (i přes některé kritické ohlasy) posílit postavení regionálních bank vůči největším bankám, které dominují trhu.

Russell Napier

Cracks start to appear in global monetary system that will end with a bang**V globálním měnovém systému se začínají objevovat trhliny, což skončí velkou ránou**

Financial Times, Vol. 2019, No. 39988 (15.1.2019), p. 20

Autor komentáře míní, že světový měnový systém se nachází na pokraji kolapsu, který by měl mít podobný dopad jako konec brettonwoodského systému a definitivní opuštění zlatého standardu v 70. letech. Pro stávající měnový systém neexistuje podle komentáře pojmenování, od konce 90. let se však vyznačoval zvýšeným angažmá centrálních bank v nákupu devizových rezerv. Od r. 2014 se ale růst devizových rezerv zastavil a například americká federální vláda se musí stále více ve svém financování spoléhat na střadatele a nikoliv centrální bankéře, což ještě akcelerovala fiskální politika Trumpovy administrativy. Ve výsledku je tak zaděláno na nízký růst, nízkou inflaci, nízké ceny aktiv a pokles peněžních toků. Vzhledem k vysokému zadlužení států a nebankovních subjektů ve světě je proto třeba počítat i se zavedením flexibilního směnného kurzu v Číně, již začínají tísnit rychle rostoucí dluhy a zpomalující růst HDP. Flexibilním kurzem by se Čína mohla pokusit znehodnotit část svého zadlužení inflací, a právě to by mohlo vést k destrukci světového měnového systému, jejíž prominentní obětí by se podle autora zřejmě stalo euro.

Mindaugas Butkus, Henrikas Karpavičius, Kristina Matuzevičiūtė

Do free trade regimes and common currency drive export growth? [elektronický zdroj]**Pohánějí režimy volného obchodu a společná měna růst exportu?**

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 6, p. 654-667

Autoři zkoumají dopady obchodní liberalizace a přijetí společné měny na růst vývozu v zemích Evropské unie. Konkrétně je zjišťováno, jak určité události (vstup do Světové obchodní organizace, do organizace EFTA, do EU či eurozóny) mění prostředí, ve kterém země obchodují. Použita byla data z členských států Evropské unie za období 1995-2015. Z výsledků vyplývá, že členství ve WTO vede k okamžitému růstu exportu, v dlouhodobějším horizontu však nemá další vliv. Vliv členství v EU a EFTA se projeví na vývozu s časovým zpožděním. Přijetí společné měny vývoz podle autorů neovlivňuje. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.663>

Martina Kláseková

Drahé a zbytočné: stavebné sporenie : najvyšší čas naň zabudnúť

Trend, Sv. 29, (2019) č. 2, s. 10-11

Bližší pohled na změny v systému stavebního spoření na Slovensku. Autorka nejprve identifikuje důvody minimálního úvěrového růstu stavebních spořitelů a odklonu zájmu o jejich finanční produkt v této dekádě (zejména rozvoj konkurence ze strany hypotečního financování bydlení, snížení vkladů v důsledku poklesu úrokových sazeb na spoření). Zdůrazňuje, že změny mají napomoci nastavení zdravého úvěrování v SR, a shrnuje přetrvávající výhody úvěrů stavebních spořitelů. -- Problematice změn ve stavebním spoření se věnují další články na s. 12-17.

Jiří Moravec, Michael Kohajda

Elemental analysis of the U.S. regulation of cryptocurrencies

Zevrubná analýza regulace kryptoměn v USA

Daně a finance, Vol. 26, (2018) No. 4, p. 23-28

Analýza základních znaků regulace soukromých digitálních měn v USA. Autoři zdůrazňují, že v USA pohlíží různé federální a nezávislé agentury na kryptoměny různou optikou a jejich právní režim je nejednotný. Představují odlišný přístup tří nezávislých agentur ke kryptoměnám (Securities Exchange Commission - SEC, Commodity Futures Trading Commission - CFTC, Internal Revenue Service - IRS). Na případu DAO (Decentralized Autonomous Organization) a DAO tokenů ukazují, že SEC přistupuje k soukromým digitálním měnám jako k cenným papírům. Naproti tomu CFTC je považuje za komoditu a IRS vidí bitcoiny jako majetek, který podléhá federální dani z příjmů. - Poznámky.

Deutsche Bundesbank

Finanzzyklen im Euroraum = Financial cycles in the euro area

Finanční cykly v eurozóně

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 71, (2019) Nr. 1, S. 55-79

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 71, (2019) No. 1, p. 51-74

Pojmem finanční cyklus je označován společný pohyb agregovaných úvěrů a cen majetku (zejm. nemovitostí), přičemž finanční cykly zpravidla trvají déle než cykly hospodářské. Ambicí příspěvku je analýza finančních cyklů ve vybraných zemích eurozóny za použití metod frekvenční analýzy a časových řad. Autoři přitom chtějí zjistit existenci přeshraničních finančních cyklů v měnové unii. Docházejí přitom k závěru, že přeshraničně působící finanční cykly sice lze konstatovat, jsou ale slabší než cykly vývoje reálného HDP. Rozbor finančních cyklů v jednotlivých zemích pak ukazuje slabší vychylování v Německu (vztaheno na růst úvěrů pro domácnosti a ceny nemovitostí) oproti ostatním zkoumaným státům eurozóny. Současně ale u všech zemí je možné identifikovat úzké propojení finančních a hospodářských cyklů. Z toho autoři dovozují, že makroobezřetnostní politiky pravděpodobně mají své reálněekonomické implikace, případně makroobezřetnostní a měnová politiky se mohou vzájemně výrazně ovlivňovat. Součástí článku jsou zvláštní kapitoly a příloha, které jsou věnované použité metodologii. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Ingo Narat

Kampf um mehr Nachhaltigkeit

Boj o více udržitelného rozvoje

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 3 (4.1.2019), S. 22-23

K desetibodovému akčnímu plánu Evropské komise na podporu orientace finančního sektoru směrem k udržitelnému rozvoji, který byl představen v březnu 2018 a od něž se odvíjejí již první zákonodárné iniciativy na úrovni EU. Zástupci bank, pojišťoven a penzijních a investičních fondů vítají cíle Komise týkající se podpory ekologických investic a s tím spojených hodnocení a informačních povinností. Současně ale vyjadřují obavy z přemíry regulace, která by například projekty s nízkou mírou bonity uměle udržovala při životě. -- K tématu viz také rozhovor na s. 23.

Veronika Kajurová, Dagmar Linnertová

Loose monetary policy and corporate investment of manufacturing firms in the Czech Republic

[elektronický zdroj]

Uvolněná měnová politika a podnikové investice výrobních firem v České republice

Národohospodářský obzor, Vol. 18 (2018), No. 4, p. 371-385

Autorky v článku analyzují faktory, které ovlivňovaly investiční aktivitu českých firem v letech 2006-2015, přičemž se soustředí zejména na vliv úrokových sazeb na investice. Bylo zjištěno, že firemní investice jsou spjaty s velikostí firmy, investičními příležitostmi a dlouhodobým zadlužením. Uvolněná měnová politika pozitivně ovlivňuje investiční aktivitu. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Narodohospodarsky_obzor_4_2018_str_371-385.pdf

Siobhan Riding

Mifid II's transparency rules go global

Pravidla transparentnosti ze směrnice MiFID II začínají mít globální dosah

Financial Times, Vol. 2019, No. 39993 (21.1.2019), sect. FTfm, p. 10

Dopad druhé směrnice EU o trzích finančních nástrojů (MiFID II) se zřejmě nebude omezovat jen na subjekty působící v zemích Unie, ale má šanci stát se i globální normou. Svědčí o tom alespoň rozhodnutí učiněná řadou správců finančních aktiv včetně americké Capital Group, kteří chtějí v souladu se zněním směrnice převzít v rámci svých globálních aktivit náklady za analýzy vyhotovené pro ně třetími stranami (zpravidla burzovními makléři - brokery). Důvodem tohoto kroku je podle v článku oslovených analytiků relativní znevýhodnění investorů ze třetích zemí, kteří by na rozdíl od svých evropských protějšků platili náklady za "zdarma" dodané analýzy v provizích placených brokerům správci aktiv. -- K reakci amerického regulátora SEC na MiFID II a její dopad pro americké správce aktiv viz FT č. 40005/2019 (4.2.2019), sect. FTfm, s. 1-2.

Money down

Ztráta hodnoty peněz

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9128, p. 65

Venezuela se stále potýká s těžkou hyperinflací - dle odhadů MMF by mohla v r. 2019 dosáhnout až 10 000 000 %. Hyperinflace sice není zcela novodobým jevem (objevila se již ve starověku), v uplynulém století se ale zvýšil počet jejích výskytů. Obvykle výrazné zvyšování inflace souvisí s nezvladatelnými státními dluhy a ztrátou důvěry veřejnosti ve fiskální disciplínu. Většinou situace nedojde tak daleko, jako ve Venezuele, a stát proti inflaci včas zakročí. Reformy (fiskální konsolidace, ukončení tištění peněz, vhodnější měnová politika) mohou období hyperinflace rychle ukončit. V některých zemích je ovšem inflace dlouhodobě vysoká a ačkoli nepřejde v hyperinflaci, nedochází ani ke zlepšení situace (opakované neúspěšné pokusy o řešení situace mohou vést k otupení reakcí veřejnosti). Tomuto osudu se však Venezuela ještě může vyhnout. -- Politické a ekonomické situaci ve Venezuele se věnují články na s. 11 a 20.

Robin Wigglesworth

Non-bank lending surge stirs painful subprime memories

Růst nebankovních půjček vyvolává bolestné vzpomínky na hypoteční krizi

Financial Times, Vol. 2019, No. 40006 (5.2.2019), p. 19

Nebankovní úvěry jsou v USA na vzestupu, který je mnohými považován za bezprecedentní. Růst objemu těchto půjček z 300 miliard dolarů v r. 2010 na 700 miliard koncem r. 2018 také vzbuzuje obavy u řady analytiků a investorů, neboť tento segment trhu se soukromým dluhem je oproti podnikovým dluhopisům a úvěrům pro již zadlužené podniky (tzv. leveraged loans) nepříliš regulovanou oblastí. V kombinaci s nižší dynamikou růstu HDP a postupnou normalizací měnové politiky pak mohou nebankovní úvěry představovat Achillovu patu amerického kapitálového trhu, jako tomu bylo před finanční krizí v r. 2008 s balíky hypotečních úvěrů s rizikovým ratingem (tzv. subprime).

Martin Hudec

Perspectives of selected aspects of the transit to a monetary union

Pohled na vybrané aspekty přechodu k měnové unii

Ekonomické rozhlady, Vol. 47, (2018) No. 4, p. 441-463

Autor se věnuje teoretickému zkoumání ekonomické hypotézy o optimální měnové oblasti (OCA) a následně analyzuje vybrané problémy týkající se rozdílných procesů přechodu k měnové unii. Charakterizuje přínosy a náklady zapojení států do měnové unie a dále vysvětluje úlohu makroekonomického konvergenčního kritéria jako předpokladu pro lepší pochopení přechodu k měnové unii. Poté modelovým způsobem zkoumá možnost dosažení udržitelnosti přechodu s ohledem na měnovou krizi v případě plovoucího anebo pevného měnového kurzu. - Poznámky.

Jan Řehola, Václav Ulrich

Přeshraniční regulace online hazardních her : kolize národních právních řádů při poskytování legálních online hazardních her

Daně a finance, Sv. 26, (2018) č. 4, s. 12-18

Blíže ke kolizi národních právních předpisů regulujících provozování online hazardních her, zejména pak z pohledu nastavení kritérií, za kterých se mohou fyzické osoby těchto her zúčastnit. Autoři nejprve popisují konkrétní případ střetu národních úprav ve formě českého zákona o hazardních hrách a návrhu připravované slovenské úpravy, která již byla notifikována EK. Poté identifikují obecné příčiny, které takovéto kolize právních norem různých států způsobují, a dále i následky, které vyplývají ze skutečnosti, že se jedna fyzická osoba může účastnit online hazardních her ve více jurisdikcích současně. V závěru hodnotí řešení, jejichž prostřednictvím by bylo možné konflikty národních právních úprav v rámci regulace online hazardních her v EU odstranit. - Poznámky.

Luboš Mazanec

Samostatná evidence investičních nástrojů ve světle některých současných trendů finančního trhu

Daně a finance, Sv. 26, (2018) č. 4, s. 4-12

Článek se věnuje obecnému vymezení institutu samostatné evidence investičních nástrojů, který je významným prvkem regulace českého kapitálového trhu, a jeho základním aspektům. Autor představuje okruh investičních nástrojů, jež mohou být takto evidovány (zaknihované cenné papíry kolektivního investování, listinné investiční nástroje v úschově nebo imobilizované CP, zahraniční investiční nástroje za účelem poskytnutí investiční služby aj.), a také okruh subjektů oprávněných k vedení samostatné evidence. Poté analyzuje vybrané zásady vedení této formy evidence dle požadavků zákona o podnikání na kapitálovém trhu. V závěru předkládá úvahy ke komplexním změnám v principech relevantní právní úpravy s cílem zvýšit konkurenceschopnost ČR v souladu s aktuálními trendy finančního trhu (napojení samostatných evidencí na jiné významné části tržní infrastruktury a možnost decentralizované evidence založené na komplexním technologickém řešení, např. DLT, blockchain). - Poznámky.

Pavel Potužák

Stimuluje spotřebu v situaci nulové nominální úrokové míry zvýšení inflačních očekávání?

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 6, s. 751-775

Autor nejprve představuje hlavní teoretické příspěvky, které se věnují bariéře nulové nominální úrokové míry (zero lower bound) a možnostem měnové politiky ve formě zvýšení inflačních očekávání snižujících reálnou úrokovou míru. Dále ukazuje působení standardního kanálu poklesu reálné úrokové míry na rozložení spotřeby v čase. Standardní model poté rozšiřuje o nový aspekt očekávaného poklesu budoucího reálného pracovního důchodu, který může dopad na současnou spotřebu zcela obrátit. Očekávané zdražování v budoucnu může u lidí vyvolat představu o poklesu budoucího reálného příjmu, na který reagují růstem dnešních úspor, tj. poklesem dnešní spotřeby. Na základě mikroekonomické analýzy pak autor integruje oba zmiňované přístupy. - Poznámky.

Norbert Häring

Streit um Minuszinsen : Geldpolitik

Spor o záporné úroky : měnová politika

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 19 (28.1.2019), S. 11

K polemice ekonomů L. Summerse a G. Eggertssona se švédskou centrální bankou (Riksbank) o účinnosti záporných úrokových sazeb. Summers a Eggertsson jsou spolu s dalšími ekonomy spoluautory studie "Negative Nominal Interest Rates and the Bank Lending Channel", jež má za současné situace (tj. kvůli existenci peněžní hotovosti) dokládat fatální účinek nulové hranice úrokových sazeb na úvěrování. Úroky na úvěry bank totiž podle nich s nástupem záporných úrokových sazeb přestávají kopírovat tato měnověpolitická rozhodnutí centrální banky. Švédská centrální banka, která v r. 2016 operovala s negativní základní úrokovou sazbou ve výši -0,5 procenta, s tímto závěrem nesouhlasí a poukazuje na data o skutečně sjednaných úrocích, která Summers, Eggertsson a další ve své analýze nezohlednili.

Benoît Campagne, Julien Lecumberry, Myriam Morin Wang and Morgane Salomé

The global network of central bank swap lines [elektronický zdroj]

Globální síť swapových linek centrálních bank

Trésor-economics, No. 231 (2018), p. 1-10

Tzv. bilaterální swapové linky jsou dohody mezi centrálními bankami o výměně měn, jejichž cílem je mj. ochrana před rizikem likvidity v zahraniční měně. V článku je popsán vývoj v této oblasti od finanční krize, která vypukla v r. 2008. Vedle amerického Fedu, který vytvořil síť swapových linek s velkými rozvinutými ekonomikami, vytváří paralelní síť swapových linek Čína, a to zejména v chudých rozvojových zemích. S tím ale souvisí i některé problémy, jako např. to, že si Čína v těchto zemích buduje vliv tím, že se staví do pozice konkurenta mezinárodních institucí, které rozvojovým zemím pomáhají. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_231_2018.pdf

By Kaiji Chen, Jue Ren, and Tao Zha

The nexus of monetary policy and shadow banking in China

Souvislost mezi měnovou politikou a stínovým bankovníctvím v Číně

The American Economic Review, Vol. 108, (2018) No. 12, p. 3891-3936

Autoři v článku zjišťují vliv měnové politiky čínské centrální banky na oblast stínového bankovníctví. V letech 2009-2015 prováděla čínská centrální banka restriktivní měnovou politiku s cílem omezit nabídku úvěrů. Tato restriktivní měnová politika však podpořila rozvoj stínového bankovníctví a původně očekávané účinky měnové politiky byly částečně vytěsněny. - Poznámky.

Robin Wigglesworth

Volatile times

Těkávé časy

Financial Times, Vol. 2019, No. 39984 (10.1.2019), p. 7

Vysokofrekvenční algoritmizované burzovní obchody bývají často kritizovány, neboť údajně mají zhoršovat vnímání šoků na finančních trzích a vést k vyšší volatilitě kurzů cenných papírů. Zástupci takto automatizovaných investičních fondů a další analytici ale upozorňují na další faktory zvýšené volatility, jakož i na stále relativně malý objem kapitálu, který tyto fondy akumulují. Pravda tak podle článku zřejmě leží někde uprostřed: vysokofrekvenční obchodování by nemělo sloužit jako obětní beránek pro selhání investičních manažerů, současně by však neměl být opomíjen jeho výrazný destabilizační dopad ve specifických situacích (zejm. v případě málo likvidních trhů). -- K problematice algoritmů viz také komentář ve FT č. 39994/2019 (22.1.2019), s. 24.

Cornelius Welp

Vor dem Absprung : Deutsche Bank

Před odrazem : Deutsche Bank

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 49, S. 62-65

Spoření samo o sobě nestačí. Šéf Deutsche Bank Christian Sewing chce, aby banka dále rostla. Proto jde také do riskantních obchodů, sází na německé klienty a na cenné papíry, před kterými pozorovatelé z celého světa právě varují. -- Více k situaci Deutsche Bank viz čas. Euro č. 8/2019, s. 30-32.

Chris Flood

Watchdogs drill into the data on leverage risk

Regulátoři šťourají do dat o rizicích spojených s leverage

Financial Times, Vol. 2019, No. 39987 (14.1.2019), sect. FTfm, p. 10

I dvě dekády od turbulencí amerického Long Term Capital Management (LTCM) nebyla na úrovni regulátorů finančního trhu vyřešena otázka "systémové důležitosti" hedgeových fondů, respektive jejich potenciálu ohrozit finanční stabilitu. V listopadu 2018 nicméně Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (IOSCO) zahájila veřejnou konzultaci k vývoji měřítek leverage (tj. poměru mezi vlastním a cizím kapitálem v rámci principu pákového efektu), která by hedgeovým fondům umožnila přeshraniční srovnání v čase. Konzultace IOSCO se bude zaměřovat primárně na metody stanovování tzv. syntetické leverage, která je založena na derivátech a s níž pracují fondy používající strategii macro global. V článku oslovení analytici mají ovšem pochybnosti o výpovědní hodnotě potenciálně

získaných informací, případně varují před omezováním leverage ze strany regulátorů, což by mohlo finanční stabilitu naopak zhoršit.

Dawn Stump

We must rethink our rules around clearing houses

Musíme přehodnotit svá pravidla ohledně clearingových domů

Financial Times, Vol. 2019, No. 39997 (25.1.2019), p. 9

Komentář členky amerického regulačního úřadu pro dozor nad finančními deriváty a komoditními futures (CFTC) je formulován jako výzva k mezinárodní spolupráci v oblasti regulace clearingů transakcí z neburzovních obchodů s deriváty (tzv. deriváty over-the-counter, OTC) a systému ústředních protistran. Autorka připomíná, že USA byly první zemí, která implementovala pravidla pro clearing těchto derivátů a zavedla pro clearingové domy povinnou registraci u CFTC, pakliže chtějí své služby nabízet i americkým zákazníkům. Nyní však disponují podobným rámcem i jiné státy a entity, z nichž zejména Evropská unie dokonce pracuje na mnohem robustnější regulaci. K vzájemnému uznávání ekvivalence národních regulací, které by clearingovým domům ušetřilo dvojí či vícečetnou nutnost registrace, ale teprve musí dojít.

Madalina Ecaterina Popescu, Victor Dragotă

What do post-communist countries have in common when predicting financial distress?

[elektronický zdroj]

Co mají postkomunistické země společného při predikování finanční tísně?

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 6, p. 637-653

Pojem "finanční tíseň" odráží různé situace, kdy se určitý subjekt (podnik) při placení svých závazků dostává do potíží. Indikátory finanční tísně lze rozdělit do dvou skupin: indikátory vycházející z hodnoty majetku (stock approach) a indikátory založené na peněžních tocích (flow approach). U první skupiny indikátorů platí, že pokud tržní hodnota majetku převyšuje objem dluhů, je podnik stále solventní (majetek je možné prodat a uhradit závazky). U indikátorů založených na peněžních tocích se předpokládá, že podnik splatí své závazky pomocí svých peněžních toků. Oba přístupy však mají svá omezení. Autoři v článku identifikují nejvhodnější indikátory pro prognózování finanční tísně u pěti postkomunistických zemí (Bulharska, Chorvatska, ČR, Maďarska a Rumunska). Ukazují, že pro každou ze zemí jsou vhodné jiné indikátory. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.664>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 27, (2019) č. 2

Basilejské standardy a jejich implementace do evropské a české legislativy (10-12); Regulace by mohla fintechům sebrat jejich jedinečnost (s. 14-19); Korunové dluhopisy, insolvenční zákon a spousta dalších regulatorních novinek na obzoru (s. 20-21); Devizové rezervy: Pro? Proti? Proč? (s. 30-32); Technologický pokrok je i v oblasti AML nezbytný (s. 38-41); Euro na Slovensku oslavuje 10 roků (s. 44-45); Střípky z historie Banco Central do Brasil, centrální banky Brazílie (s. 48-49); příl. Fintech speciál.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Werner Hoyer ; rozhovor vedl Torsten Riecke

"Wir müssen wach werden"

"Musíme se probudit"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 20 (29.1.2019), S. 14

Rozhovor s prezidentem Evropské investiční banky W. Hoyerem o rizicích hospodářského a technologického zaostávání zemí Evropské unie. Podle Hoyera je třeba brát vážně globální konkurenci Evropanů, zejména tu přicházející z Číny, která již pouze zdatně nekopíruje západní know-how, ale bude stále častěji schopna na trh dodat i kvalitnější produkty než Evropa či dokonce USA. Nejen veřejná sféra, ale také firmy v EU by proto měly začít brát ohrožení evropské konkurenceschopnosti vážně, účinněji podporovat investice do technologií, vědy a výzkumu, urychlit rozhodovací a plánovací procesy a také otevřít podnikům nové cesty k financování na kapitálovém trhu.

Gabriel Wildau, Sam Fleming

A vulnerable China rattles markets

Zranitelná Čína děsí trhy

Financial Times, Vol. 2019, No. 39980 (5.1.2019), p. 5

Po vypuknutí světové finanční krize v r. 2008 sehrála Čína důležitou roli při stabilizaci světové ekonomiky, když realizovala robustní fiskální stimul. O dekádu později se však množí pochybnosti, zda by Říše středu vzhledem ke slábnoucí dynamice růstu HDP byla něčeho podobného schopna. Článek shrnuje možné symptomy zpomalování čínské ekonomiky a popisuje proměny oficiální hospodářské politiky od pádu kurzů na burzách v Šanghaji a Šenzenu v r. 2015. -- K pokynu čínské centrální banky na snížení povinných rezerv podřízených finančních institucí o 117 miliard dolarů viz článek na s. 3; k rizikům globální recese viz komentáře na s. 6 a 20; k tématu s důrazem na čínské angažmá německých firem viz HB č. 13/2019 (18.1.2019), s. 42-49.

Mathias Peer

Aufholjagd mit Hindernissen : Indonesien

Dohánění s překážkami : Indonésie

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 26 (6.2.2019), S. 10-11

Představení hospodářské situace Indonésie. Podle autora má tento stát značný potenciál, zejména s ohledem na svou mladou a rostoucí populaci. Stále se však potýká s chronickým deficitem běžného účtu platební bilance, slábnoucí měnou, zadluženými a nevykonnými státními podniky a podfinancovanou infrastrukturou, která ztěžuje podnikání nebo dokonce zhoršuje míru škod a ztrát na životech při přírodních katastrofách.

Can pandas fly?

Mohou pandy létat?

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9131, p. 11

Čína a Spojené státy nyní intenzivně vyjednávají o možném ukončení obchodní války. Obchodní válka a obavy západního světa z rizik, které Čína může představovat pro kybernetickou bezpečnost, zasáhly mocnost v nevhodnou dobu. Tempo hospodářského růstu Číny tento měsíc možná klesne na 6 %, což je nejnižší číslo za poslední tři desetiletí. Ukazují se čím dál větší problémy modelu fungování čínské ekonomiky, která je založena na zadlužení, výrazných investicích a státním řízení. Případné reformy, spočívající mj. ve zmírnění vlivu státu na rozdělování peněz, by čínské ekonomice jenom prospěly. -- Viz i esej "China's future" na s. 43-48. -- Ke kauze firmy Huawei viz s. 66-67.

Emma Hooper, Louise Rabier

Competition and market concentration in the United States [elektronický zdroj]

Hospodářská soutěž a tržní koncentrace ve Spojených státech

Trésor-economics, No. 232 (2018), p. 1-8

Ve většině sektorů vzrostla ve Spojených státech během uplynulých dvaceti let tržní koncentrace (zvýšil se podíl velkých firem na trhu). Příčiny mohou být různé, mj. oslabení pravidel na ochranu hospodářské soutěže a růst bariér pro vstup dalších firem na trh v důsledku digitalizace. Zvýšená koncentrace na trhu může poškodit firemní investice a podpořit růst nerovností ve společnosti. V Evropě zatím k tomuto jevu v podobné míře nedochází. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_232_2018.pdf

Saleh Mothana Obadi, Matej Korček

Determinanty pohybu cen ropy na světových trzích : teoretická analýza

Ekonomické rozhľady, Sv. 47, (2018) č. 4, s. 464-490

Fluktuace cen ropy může výrazně působit na makroekonomické ukazatele státu, který ji produkuje, nejen na HDP, platební bilanci a rozpočtovou politiku vlády. V menší míře ovlivňuje také ekonomické aktivity států závislých na importu energetických surovin. Od začátku 70. let minulého století zaznamenávají ceny ropy dramatický vývoj, který je předmětem vědecké diskuse o jeho příčinách. Autoři nejprve shrnují teoretická východiska těchto diskusí a dále zkoumají jednotlivé tržní i netržní determinanty pohybu cen ropy na světových trzích (nabídka ropy, celosvětová poptávka po ropě, pokles hodnoty amerického dolaru, tržní spekulace, geopolitické faktory, přírodní katastrofy). - Poznámky.

Mathias Brüggmann

Die Mullah AG

Akciovka mulláhů

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 29 (11.2.2019), S. 12-13

Čtyři desítky let od islámské revoluce v Íránu kontrolují tamní vrcholní klerici a jim podřízené revoluční gardy mocné impérium firemních konglomerátů a nadací s miliardovým majetkem, kam údajně patří i národní automobilka Iran Khodro. Tento vliv ale podle článku začíná vzbuzovat nevoli ostatních íránských podnikatelů a občanů, kteří se musejí potýkat se všudypřítomnou korupcí, klientelismem, poklesem hospodářského výkonu země a životní úrovně.

Robert J. Shapiro

Donald Trumps größtes Problem : fast alle Indikatoren deuten darauf hin, dass sich die US-Wirtschaft abschwächen wird - schlechte Nachrichten für die Wiederwahlpläne des Präsidenten

Největší problém Donalda Trumpa : téměř všechny ukazatele naznačují, že americká ekonomika oslabí - to jsou špatné zprávy pro prezidentovy plány na znovuzvolení

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 17 (24.1.2019), S. 48

Podle komentáře ekonoma a bývalého náměstka amerického ministerstva hospodářství v Clintonově éře R. Shapira se v USA chýlí ke konci stávající ekonomický cyklus charakterizovaný hospodářským růstem. Má tomu nasvědčovat snižující se objem nákupů nemovitostí nebo nákladného spotřebního zboží, případně okolnost, že průměrné příjmy domácností v USA posledních 20 měsíců zaostávaly za růstem inflace a podniky nevyužily snížení daní k produktivním investicím, ale spíše ke zpětnému odkupu akcií. Bližící se recesi lze také na základě minulých zkušeností vysledovat ze zplošťování výnosové křivky mezi ročními a desetiletými federálními dluhopisy. Tento trend může podle článku výrazně zkomplikovat prezidentu D. Trumpovi jeho znovuzvolení v r. 2020, neboť by podrýval jeho obraz schopného manažera, jímž hodlá zaujmout veřejnost.

Engine trouble : Germany's economy

Potíže s motorem : ekonomika Německa

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9129, p. 56-57

Model německé ekonomiky založené na exportu je inspirací pro mnohé další země, v poslední době ale dochází v Německu ke zpomalení. Příčiny tohoto (pravděpodobně dočasného) zpomalení jsou různé: od nepříznivého vlivu počasí na přepravu zboží, přes citlivost vývozu na dění v zahraničí, až po slábnoucí domácí poptávku. Mnohem větší starosti však dělá ekonomům možná ztráta konkurenceschopnosti v dlouhodobém měřítku, mj. kvůli zhoršujícímu se demografickému vývoji. -- K německé ekonomice a hospodářské geografii viz i články na s. 8 a 17-18. -- Ke stavu německé ekonomiky viz HN č. 39/2019 (25.2.2019), s. 12.

Thomas Sigmund

Es fährt ein Zug nach nirgendwo

Jede vlak do nikam

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 27 (7.2.2019), S. 14

Komentář k rozhodnutí evropské komisařky pro hospodářskou soutěž M. Vestagerové nepovolit fúzi dvou výrobců vlaků a železniční infrastruktury, německé firmy Siemens a francouzského Alstomu. Podle autora jsou důvody pro zamezení fúze správné. Evropská unie však nepotřebuje pouze účinnou ochranu konkurenčního prostředí, ale také strategii pro další rozvoj společného trhu a tím i své konkurenceschopnosti s ostatními globálními hráči. Dosud totiž EU nemá společný energetický trh a disponuje jen málo rozvinutým trhem se službami včetně těch digitálních. Bude proto třeba vzdát se pocitu vlastního sebeuspokojení, opustit lpění na starých strukturách a vyrazit "k novým břehům", aby například od Andalusie po Laponsko skutečně existoval jednotný digitální trh. -- K rozhodnutí EK ve věci fúze Siemensu a Alstomu viz také články na s. 1, 8-9 a 48, dále také články ve FT č. 40008/2019 (7.2.2019), s. 4, FT č. 40009/2019 (8.2.2019), s. 3, 8 a komentář ve FT č. 40014/2019 (14.2.2019), s. 12.

Louis Boisset, Diane de Waziers, Laetitia François, Carole Hentzgen, Julien Lecumberry, Morgane Salomé
Global outlook in autumn 2018 : growth still robust despite headwinds [elektronický zdroj]
Světový hospodářský výhled na podzim 2018 : růst je stále silný, navzdory nepříznivým faktorům
Trésor-economics, No. 227 (2018), p. 1-12

Hodnocení vývoje světové ekonomiky na podzim 2018 s krátkodobým výhledem do budoucna. Hospodářská aktivita ve světě byla v první polovině r. 2018 stále silná, roste ale nejistota a napětí, mj. v souvislosti s americkou obchodní politikou, italskou politickou situací či brexitem. Vzrostly také ceny ropy. V USA se v r. 2019 tempo hospodářského růstu mírně sníží, v Japonsku ekonomická aktivita pravděpodobně prudce klesne. V některých rozvojových ekonomikách (Brazílie, Rusko, Indie) se hospodářská situace zlepší či zůstane stejná, v jiných (Turecko, Čína) se naopak spíše zhorší. Poptávka po francouzském zboží zůstane silná. Existují však různé faktory, které mohou naplnění prognózovaného scénáře ovlivnit. - Poznámky. -- Viz i výhled finské národní banky v říjnu 2018 v čas. Bank of Finland Bulletin č. 4/2018, s. 5-30. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_227_2018.pdf

Amandine Aubry, Louis Boisset, Laetitia François, Morgane Salomé
Is the productivity slowdown in emerging countries here to stay? [elektronický zdroj]
Přetrvá zpomalení produktivity v rozvojových zemích?

Trésor-economics, No. 225 (2018), p. 1-8

V rozvojových zemích (zejména v Latinské Americe a v Asii) došlo ke zpomalení hospodářského růstu. Příčinou je pokles tempa růstu celkové produktivity výrobních faktorů (total factor productivity, TFP) v období po r. 2008, kdy vypukla světová finanční krize. Přírůstky produktivity se snížily vlivem zpomalení světového obchodu. V některých zemích (např. Čína) hrají navíc roli specifické regionální faktory (např. pokles vnitřní migrace, která produktivitu podporovala). Otázkou je, jak se produktivita bude vyvíjet do budoucna, jak rychle budou rozvojové země dohánět rozvinuté ekonomiky, a zda mohou tyto státy spadnout do tzv. pastí středněpříjmových ekonomik. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_225_2018.pdf

Vladimír Štípek

Jak si vedl český průmysl v prvních třech čtvrtletích 2018

Statistika & my, Sv. 9, (2019) č. 1, s. 10-11

Statistický pohled na dynamiku průmyslové výroby v ČR v r. 2018. Autor představuje vývoj přidané hodnoty a navazujících ukazatelů v porovnání s r. 2017, upozorňuje na mírný pokles růstu v 1. čtvrtletí 2018. Dále charakterizuje vývoj nákladů (spotřeba materiálu a energie, náklady na služby) ve zkoumaném období a uvádí, že náklady nejvíce rostly v těch průmyslových odvětvích, kde bylo předtím dosaženo největších úspor.

Millennial socialism

Mileniálský socialismus

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9130, p. 9-10

V USA, Velké Británii a některých dalších rozvinutých zemích vzniká nový proud radikální levice, snažící se upozornit na témata jako jsou příjmové nerovnosti či poškozování životního prostředí. I přes relevantnost diskuzí o těchto problémech jsou však podle The Economist řešení navrhovaná "mileniálskými socialisty" často naivní, vycházejí z nedokonalých znalostí kořenů těchto problémů a mohou přinést více škody než užitku. Místo bránění změnám by se stát měl spíše snažit přispívat k efektivnímu fungování trhů, podporovat vzdělávání a konkurenceschopnost. -- Viz i související článek na s. 15-18.

Lenka Roubalová, Lenka Viskotová

Productivity development in selected Central European countries measured by the Sato production function [elektronický zdroj]

Vývoj produktivity měřené Satoovou produkční funkcí ve vybraných zemích střední Evropy

Národohospodářský obzor, Vol. 18 (2018), No. 4, p. 353-370

Analýza povahy technologického pokroku ve vybraných evropských zemích (Visegrádská čtyřka, Rakousko, Německo) v letech 1995-2015. K výzkumu byly využity různé metody a nástroje (Satoova produkční funkce, nelineární metoda nejmenších čtverců, izokvanty, mezní míra technické substituce).

U ČR, Maďarska, Polska a Rakouska byl identifikován technologický pokrok zlepšující práci (labour-saving technological progress), tj. pokrok, který umožňuje výrobcům produkovat stejný objem zboží s menším množstvím práce. U Německa a Slovenska došlo k technologickému pokroku zlepšujícímu kapitál (capital saving technological progress). Výsledky naznačují, jakým způsobem by jednotlivé země měly postupovat při podporování produktivity v budoucnu: u první skupiny zemí by mohlo být vyššího růstu produktivity dosaženo lepším vybavením; u Slovenska a Německa naopak spíše vzděláváním pracovníků a jejich motivací. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Narodohospodarsky_obzor_4_2018_str_353-370.pdf

Romain Faquet

Relation between inflation and the cycle in the past five years [elektronický zdroj]

Vztah mezi inflací a hospodářským cyklem v uplynulých pěti letech

Trésor-economics, No. 233 (2018), p. 1-7

Analýza vztahu mezi inflací a hospodářským cyklem ve Francii. Phillipsova křivka, která vyjadřuje vztah mezi růstem nominálních mezd a mírou nezaměstnanosti, byla poprvé představena v 50. letech minulého století. Od jejího vzniku došlo k několika úpravám. Pro francouzskou ekonomiku platí, že zvětšení produkční mezery (output gap) o 1 procentní bod vede k růstu inflace v následujícím roce o 0,3 p. b. Korelace hospodářského cyklu a inflace je ve Francii stabilní již téměř 20 let. Výsledky výzkumu dále naznačují, že francouzská ekonomika se stále nachází pod svým potenciálem. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_233_2018.pdf

Dana Heide, Till Hoppe, Klaus Stratmann, Bert Fröndhoff, Yasmin Osman, Kevin Knitterscheidt

Schutzwall für die Wirtschaft : Risiko Industriepolitik

Ochranný val pro hospodářství : riziko v podobě průmyslové politiky

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 26 (6.2.2019), S. 4-5

Německý spolkový ministr hospodářství P. Altmaier představil strategický dokument z dílny svého resortu "Národní průmyslová strategie 2030". Hlavním cílem dokumentu je podpora německého průmyslu na poli inovací a rozvoje umělé inteligence, k čemuž by měl stát vytvořit odpovídající stimuly a odstranit administrativní a regulační překážky. Zároveň se německá strategie vyslovuje pro změny v unijní soutěžní legislativě, aby bylo možné vybudovat "evropské šampiony" schopné konkurovat čínským či americkým koncernům na světových trzích. Rovněž by měl stát získat prostřednictvím zvláštního fondu možnost dočasné majetkové účasti v podnicích, bude-li například firmám z oblasti tzv. kritické infrastruktury hrozit vstup rizikových investorů ze třetích států, za které bývají často považovány subjekty z Číny. -- Téma shrnuje článek na s. 1 a věnuje se mu také komentář na s. 12; stručně k průmyslovým politikám Číny, Velké Británie a USA viz článek na s. 5; k tématu také FT č. 40007/2019 (6.2.2019), s. 1, 4 a 8, dále komentáře v HB č. 27/2019 (7.2.2019), s. 27 a HB č. 32/2019 (14.2.2019), s. 48.

Lawrence Summers

We must prepare for the likelihood of a recession

Musíme se připravit na vyšší pravděpodobnost recese

Financial Times, Vol. 2019, No. 39982 (8.1.2019), p. 9

Komentář profesora ekonomie Harvardské univerzity a bývalého ministra financí USA L. Summerse k možným implikacím zhoršených makroekonomických ukazatelů u významných světových ekonomik a sentimentu na finančních trzích. Podle Summerse je globální recese pravděpodobnější než kdy dříve od doby finanční krize v r. 2008. Svědčí o tom podle něj klesající dynamika hospodářského růstu v Číně, vyšší výnosová křivka u krátkodobých než u dlouhodobých federálních dluhopisů USA a politická nejistota v Evropě nejen v souvislosti s brexitem. Riziko cenové deflace a nižší míry úvěrování se vrací, což by mělo představovat důležitou výzvu pro tvůrce měnové a fiskální politiky. Ti by se nyní měli více soustředit na podporu poptávky než dalekosáhlých úspor. Ironií současné situace podle Summerse je, že ekonomická obezřetnost (prudence) nyní vyžaduje odmítnutí příliš úsporné politiky (austerity). -- Riziky pro světovou ekonomiku se zabývá také komentář M. Wolfa ve FT č. 39983/2019 (9.1.2019), s. 9.

Slavoj Czesaný

Zdroje a důsledky finanční a hospodářské nestability makroekonomického vývoje USA v současném století

Scientia et Societas, Sv. 14, (2018) č. 4, s. 21-33

Analýza hlavních trendů makroekonomického vývoje USA v letech 2000 až 2015 při použití metod silných a slabých stránek, příležitostí a rizik (tzv. SWOT analýzy) v komparaci s vývojem v eurozóně a v zemích OECD jako celku. Autor věnuje zvláštní pozornost jednotlivým fázím hospodářského cyklu, kde se zaměřuje na vývoj úvěrování, základní úrokové sazby a ceny bydlení. Dále si všímá vývoje veřejných financí, platební bilance a nezaměstnanosti v závislosti na implementovaných fiskálních, měnových a hospodářských politikách.

Informatika. Počítače

Nic Fildes

Europe's 5G struggle

Evropské potíže se sítěmi 5G

Financial Times, Vol. 2019, No. 39999 (28.1.2019), p. 7

V Evropské unii se mnoho politiků upíná k výstavbě telekomunikačních sítí 5. generace (5G), které by přinesly rychlejší internetové připojení, umožnily tzv. internet věcí a pomohly Evropě držet krok s ostatními světovými regiony. Evropské telekomunikační firmy se však potýkají s poklesem svých zisků i tržní hodnoty, která mezi lety 2012 a 2018 spadla z 234 miliard na 133 miliard dolarů, což může limitovat jejich investice. Rovněž nemalý problém mohou představovat různé regulační bariéry a reakce na možná bezpečnostní rizika, jak ukazuje zejména diskuse v řadě států ohledně angažmá čínského výrobce mobilních technologií Huawei. -- Ke konsolidaci evropského telekomunikačního trhu viz články na téže straně; k úvahám na omezení přístupu na evropský trh pro Huawei viz články na s. 1 a HB č. 16/2019 (23.1.2019), s. 18 - 19.

Aliya Ram, Madhumita Murgia, Camilla Hodgson

The data merchants

Obchodníci s daty

Financial Times, Vol. 2019, No. 39983 (9.1.2019), p. 7

Článek představuje obchodní modely firem vyhodnocujících data spotřebitelů a obchodujících s nimi zejména pro reklamní účely, jako jsou Amobee, Oracle, Experian nebo Acxiom. Autorky se pozastavují nad okolností, že ve veřejné diskusi jsou ohledně nakládání s osobními údaji "na pranýři" převážně známí technologičtí giganti jako Facebook nebo Google, zatímco tyto v pozadí působící firmy nejsou příliš zmiňovány. Přitom například i zmínění provozovatelé jedné z největších sociálních sítí či internetového vyhledávače patří k jejich zákazníkům. Nicméně alespoň v rámci Evropské unie se praktiky těchto prodejců dat dostávají do centra pozornosti tamních regulátorů, na které se v listopadu 2018 také obrátila nezisková organizace Privacy International s podněty na možná porušování obecného nařízení na ochranu osobních údajů (GDPR) a další legislativy.

Jürgen Berke, Konrad Fischer, Thomas Kuhn

Unheimlich erfolgreich

Hrozivě úspěšný

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 50, S. 54-59

Čínská nadnárodní telekomunikační a hardwarová společnost Huawei kontroluje telekomunikační síť a databanky po celém světě. Především Německo se této společnosti vydalo na milost. Článek nabízí nahlédnutí do tohoto podnikání, před kterým americký prezident D. Trump varuje celý svět.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Ian Bremmer ; rozhovor vedl Torsten Riecke

"Wir erleben eine geopolitische Rezession"

"Zažíváme geopolitickou recesi"

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 15 (22.1.2019), příl. World Economic Forum Davos 2019, S. 10-11

Rozhovor s americkým analytikem a ředitelem think-tanku Eurasia Group I. Bremmerem o ekonomických a geopolitických rizicích v r. 2019 a krizi procesu globalizace. Podle Bremmera musí být považovány vojenské konflikty a otevřené kybernetické nebo obchodní války za reálnou hrozbu, jakkoliv na jejich vypuknutí v r. 2019 nevěří. Odolnost mezinárodního řádu vůči náhlým otřesům a šokům je ale výrazně oslabena, neboť také není po zvolení D. Trumpa americkým prezidentem mezi světovými aktéry nikdo, kdo by chtěl aktivně utvářet "novou globální architekturu". -- Ke globálním rizikům pro ekonomiku a mezinárodní vztahy viz také články a rozhovory v hlavní části listu na s. 1, 4-5, 12, 16-17 a ostatní články v příloze, dále pak speciální příloha k Davoskému fóru ve FT č. 39995/2019 (23.1.2019).

Jozef Ryník, Michal Lehuta

Euro přežilo aj veľkú krízu. Ďalšiu už nemusí : 20 rokov eura

Trend, Sv. 29, (2019) č. 1, s. 23-25

Článek krátce shrnuje vývojové trendy jednotné evropské měny v průběhu 20 let její existence se zaměřením na vliv zavedení eura v r. 2009 na slovenské hospodářství. Je zdůrazněno, že hospodářská a dluhová krize odhalila nedostatky architektury systému eurozóny ohrožující společnou měnu. Autoři charakterizují přínosy a výhody zavedení společné měny na Slovensku i některá zklamání očekávání. Zvažují, zda euro přineslo všechny slibované výhody finanční stability a hospodářského růstu. V závěru zmiňují nejistotu týkající se budoucího uspořádání eurozóny a přežití eura.

Marcel Fratzscher, Daniela Schwarzer, Guntram Wolff

Schicksalsjahr für Europa : der Brexit, Krise in Frankreich und Italien - Europa ist in einem schlechten Zustand. Es ist Zeit, sich auf die Stärken des Kontinents zu besinnen

Osudový rok pro Evropu : brexit, krize ve Francii a Itálii - Evropa je ve špatném stavu. Je čas si vzpomenout na silné stránky tohoto kontinentu

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 12 (17.1.2019), S. 48

Komentář ředitelů tří vlivných německých a evropských think-tanků k situaci v Evropské unii a vnitřním a vnějším rizikům, jimž evropská integrace může čelit v r. 2019. Podle jejich názoru přichází doba hlavně pro aktivitu politiků, kteří by zejména před volbami do Evropského parlamentu měli umět občanům nabídnout přitažlivou vizi budoucího vývoje EU. Zdůrazňují, že při zabránění obchodním válkám ve světě má EU dobré perspektivy pro další hospodářskou konsolidaci, jakkoliv růst ekonomiky může být nižší než v letech předchozích. Klíčovou prioritu by měly nyní představovat investice do infrastruktury, vzdělávacích systémů a inovací, jakož i vznik mechanismů pro makroekonomickou stabilizaci eurozóny a bezpečnosti Unie. Za tím účelem by mělo dojít ke krácení prostředků v kapitole rozpočtu EU pro zemědělství a strukturální fondy. Článek také zdůrazňuje úlohu často podceňovaného Evropského parlamentu, který musí schválit všechny obchodní smlouvy a nastavuje standardy pro hospodářskou soutěž, ochranu osobních údajů a průmyslovou výrobu. Zde autoři očekávají, že v příštím volebním období EP bude předmětem reforem a debat oblast automobilového průmyslu, respektive regulace emisí výfukových plynů a podpora výroby elektroautomobilů.

Martin Wolf

The eurozone is doomed to succeed

Eurozóna je odsouzena k úspěchu

Financial Times, Vol. 2019, No. 39989 (16.1.2019), p. 9

Komentář k 20. výročí vzniku Evropské měnové unie, v němž autor hodnotí schopnost měnové unie a eura ustát uplynulé krize i perspektivy jejich další existence. Vznik eurozóny byl podle autora nutností, aby mohl přežít společný evropský trh, a během finanční a dluhové krize se EMU nerozpadla proto, že si klíčoví aktéři uvědomovali tuto její důležitost. Od té doby nicméně v eurozóně zkolaboval mezibankovní úvěrový trh, inflace zůstává na nízké úrovni a rozdíly mezi hospodářským výkonem jednotlivých členských států vzrostly. EMU by se proto neměla spokojit se svým přežitím, ale vytvořit

"dostatečně dobrou" unii s hlubší integrací bankovního sektoru a kapitálových trhů, kde do sdílení rizik bude zapojeno přeshraničně působící soukromé finančníctví a restrukturalizace dluhů bude snazší.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Lorenzo Di Masi

'Not quite there yet' : the ongoing quest for a deep procedural reform of EU trade defence instruments
"Ještě tam úplně nejsme" : pokračující hledání hluboké procesní reformy nástrojů na ochranu obchodu EU

Global trade and customs journal, Vol. 13, (2018) No. 11-12, p. 505-510

Nástroje na ochranu obchodu (trade defence instruments, TDI), mezi které patří antidumpingová a antisubsidiární opatření, jsou klíčovými nástroji Evropské unie ve snaze ochránit domácí spotřebitele a výrobce před neférovou konkurencí ze strany zahraničních firem. I přes nedávnou reformu TDI upozorňuje autor na přetrvávající nedostatky systému týkající se především transparentnosti a přístupu k důvěrným informacím. - Poznámky. -- Další články k tématu nástrojů na ochranu obchodu v EU viz s. 481-486, s. 502-504, s. 511-518, s. 519-531 a s. 539-543.

Konrad Fischer, Julian Heissler, Jörn Petring

Auf der Straße der Schulden

Na stezce dluhů

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 49, S. 20-28

Čína buduje ve více než 60 státech mosty, koleje a přístavy, financované na úvěr. Stále více států podněcovaných USA se staví proti čínské iniciativě Hedvábné stezky. Nejen kvůli tomu by mohl největší investiční program v dějinách ztroskotat.

Jiří Mazáč

Celně technická laboratoř : historie a současnost

Clo-douane, Sv. 53, (2019) č. 2, s. 9-11

Popis historie, úkolů a vybavení celní laboratoře. Laboratoř byla založena v r. 1923, postupně byla několikrát přejmenována a později došlo i ke vzniku regionálních pracovišť. V současné době převažují kontroly související se správou spotřební daně.

Die "Preisknobler" [elektronický zdroj]

"Hráči o ceny"

Zoll aktuell, Jg. 2018, Nr. 6, S. 4-6

Představení činnosti zaměstnanců útvaru "Bundesstelle Zollwert" německé celní správy, kteří se zabývají problematikou stanovení celní hodnoty. Článek je doplněn o příklady, které ilustrují různé způsoby určení celní hodnoty. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Zoll_Aktuell_6_2018.pdf

Jérémie Charles

Filling the gap : are the EU retaliatory tariffs consistent with the EU law?

Zaplnění mezery : jsou odvetná cla Evropské unie v souladu s právem EU?

Global trade and customs journal, Vol. 13, (2018), No. 11-12, p. 532-538

Evropská unie zavedla v r. 2018 odvetná cla (retaliatory tariffs) na více než 180 výrobků z USA jako protiopatření za clo, které uvalily Spojené státy na dovoz oceli a hliníku z EU. Autor v článku analyzuje, zda jsou odvetná cla v souladu s právem Evropské unie: zda byla Evropská komise oprávněna přijmout tato odvetná opatření podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 654/2014 a zda postupovala v souladu s věcnými požadavky (substantive requirements) tohoto nařízení. V závěru je shrnuto, jak se mohou hospodářské subjekty bránit před Soudním dvorem Evropské unie. - Poznámky. -- K tématu odvetných opatření EU také viz článek na s. 544-549.

Paul Bergin, Ling Feng, Ching-Yi Lin

Financial frictions and trade dynamics

Finanční frikce a dynamika obchodu

IMF Economic Review, Vol. 66, (2018) No. 3, p. 480-526

Autoři článku teoreticky prokazují, že finanční šok může mít trvalejší dopady na mezinárodní obchod. Nacházejí podmínky, za nichž přechodný finanční šok významně snižuje investice firem při vstupu na exportní trh, což podle nich může mít dlouhotrvající dopad na sortiment zboží, a tím i mezinárodní obchod. Důležitá pro příslušný mechanismus jsou firemní endogenní rozhodnutí ohledně kapitálové struktury v reakci na finanční šok a vstupní firemní investice do importovaného zboží. Takový mechanismus nabízí příklad toho, jak firemní dynamika může sloužit k formování dlouhodobých dopadů přechodného makroekonomického šoku. Autoři docházejí k závěru, že takto mohou být zčásti interpretovány příčiny dlouhodobě nižšího průměrného růstu globálního obchodu od krize z let 2008-2009. - Poznámky.

Gaming the rules : global trade

Hra s pravidly : světový obchod

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9128, p. 60-61

Na půdě Světové organizace obchodu se připravuje nová úprava týkající se elektronického obchodování. Ačkoli návrh vypadá ve srovnání s jinými vyjednáváními na první pohled bezproblémově, ve skutečnosti situace tak růžová není. Do návrhu se sice zapojilo 76 členských států WTO, které se podílejí na světovém obchodu z 90 %, jde ale pouze o menšinu celkového počtu členů WTO. Z nové úpravy mají obavy především rozvojové země. Řešením možné blokace mnohostranné dohody může být uzavření dohody pouze mezi skupinou států, které o regulaci projeví zájem. Existují však další nevyjasněné otázky: např. co vše spadá pod pojem "elektronické obchodování" (e-commerce) a co tedy ještě regulovat.

Jan Kosinka

Kriminalita na síti sítí

Clo-douane, Sv. 53, (2019) č. 1, s. 10-11

Přehled činnosti referátu internetové kriminality celní správy. Referát internetové kriminality (od r. 2018 nově referát analýzy dohledových činností a otevřených zdrojů) vyhledává a analyzuje informace o páčání přestupků a trestných činů pomocí počítačů a internetu. Konkrétně jde o nabídku a prodej zboží, které porušují práva duševního vlastnictví či jiné zákony a úmluvy (CITES), prostřednictvím internetu. Referát již odhalil mj. prodejce padělků nabízejícího zboží na sociální síti Facebook, či společnost provozující e-shop, ve kterém se vyskytly výrobky ze slonoviny, ke kterým nebyly předloženy příslušné doklady.

Milan Pouliček

Novoroční pozdrav

Clo-douane, Vol. 53, (2019) č. 1, s. 3, 8-9

Novoroční projev generálního ředitele GRČ a zhodnocení činnosti celní správy za r. 2018. Milan Pouliček se v něm vyjadřuje k provedeným personálním změnám, různým projektům vedoucím mj. ke zvyšování efektivity a zvýšení zabezpečení systémů i k činnosti jednotlivých celních útvarů. Nastíněny jsou také plány celní správy na r. 2019.

Anna Claudia C. Dias

Rebooting the WTO to tackle legitimate concerns and ensure predictability for businesses

Restart Světové obchodní organizace s cílem vypořádat se s oprávněnými obavami a zajistit předvídatelnost podnikání

Global trade and customs journal, Vol. 13, (2018) No. 11-12, p. 550-555

V uplynulých měsících byla Světové obchodní organizaci věnována největší pozornost za posledních dvacet let. Diskutuje se o tom, zda jsou její pravidla efektivní a spravedlivá a zda mají státy možnost se bránit proti neférovým obchodním praktikám některých zemí (konkrétně jde zejména o čínské státní intervence), což je problém, na který upozorňují zejména Spojené státy. Autorka se v článku zabývá rolí Orgánu pro řešení sporů (Dispute Settlement Body) a vyzývá k nutnosti reformy WTO. - Poznámky. -- K antidumpingovým opatřením Evropské unie viz článek na s. 491-495.

Bregt Natens

Some thoughts on unlocking the potential of existing trade in services rules

Několik myšlenek k uvolňování potenciálu existujících pravidel pro obchod se službami

Global trade and customs journal, Vol. 13, (2018) No. 11-12, p. 487-490

Obchod se službami v EU zaostává podle autora za svým potenciálem. Jako jednu z příčin identifikuje autor podobu legislativy, která obchodování se službami upravuje. Pravidla pro obchod se službami jsou mimo jiné příliš obecná. Tvorba zcela nových pravidel by však obnášela příliš komplikovaná vyjednávání, autor proto uvádí několik návrhů, jak podpořit obchod se službami za stávajících podmínek. - Poznámky.

The invisible boundary : border-control technology

Neviditelná hranice : technologie pro pohraniční kontroly

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9130, p. 62-63

Celní správy po celém světě se modernizují a je možné, že cestující budou díky novým technologiím v budoucnu procházet hraničními kontrolami, aniž by jakoukoli kontrolu zaznamenali. Nyní však dochází zejména k digitalizaci a snaze omezit papírové dokumenty, diskutuje se také o využívání blockchainu. V článku jsou shrnuty možnosti využívání nových technologií u celních správ včetně souvisejících překážek. Zmíněny jsou také konkrétní aktivity různých států, mimo jiné Švýcarska, Norska či Singapuru.

Julien Dumond, Martin Landais, Pierre Offret

The New Silk Road [elektronický zdroj]

Nová Hedvábná stezka

Trésor-economics, No. 229 (2018), p. 1-8

Projekt tzv. Nové Hedvábné stezky (One Belt, One Road) zahájený v r. 2013 představuje pro Čínu základ obchodní strategie a strategie hospodářského rozvoje. Součástí iniciativy jsou výrazné investice do budování infrastruktury v evropských i asijských zemích. V souvislosti s projektem se nicméně objevují i různé nejasnosti a obavy, které se týkají mj. udržitelnosti financování či možnosti zahraničních stavebních firem účastnit se tendrů. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_229_2018.pdf

Kevin Hjortshøj O'Rourke

Two great trade collapses : the interwar period and Great Recession compared

Dva velké pády obchodu : srovnání meziválečného období a Velké recese

IMF Economic Review, Vol. 66, (2018) No. 3, p. 418-439

Ve svém příspěvku autor nabízí předběžné srovnání mezi kolapsy obchodu v souvislosti s Velkou depresí a Velkou recesí. Komoditní struktura těchto pádů byla poměrně podobná, avšak kolaps obchodu v průběhu Velké recese byl zpočátku mnohem prudší kvůli globálnímu rozšíření výroby. Rostoucí důležitost průmyslu rovněž znamenala, že propad v souvislosti s Velkou recesí byl geograficky vyrovnanější. Protekcionismus byl mnohem silnější ve 30. letech než po r. 2008. Na závěr autor konstatuje, že udržení multilaterálního mezinárodního obchodního systému založeného na pravidlech je klíčové nejen z ekonomických důvodů, ale také pro udržení míru. - Poznámky.

Lenka Heřmánková

Výběr cel a daní v roce 2018

Clo-douane, Sv. 53, (2019) č. 1, s. 6-7

Zůstatky na účtech celní správy k 31.12.2018. Celkové zůstatky; spotřební daně, DPH a clo z dovozu; vnitrostátní spotřební daně vybrané celní správou. Dělená správa.

Podnik a podnikání

Cyril de Williencourt, Alejandro Faci, Simon Ray

A tentative evaluation of some macroeconomic effects of the PACTE bill [elektronický zdroj]

Předběžné zhodnocení některých makroekonomických dopadů návrhu zákona "PACTE"

Trésor-economics, No. 226 (2018), p. 1-8

Ve Francii byl v červnu 2018 představen návrh zákona "PACTE" (Akční plán pro transformaci a růst podniků; Plan d'Action pour la Croissance et la Transformation des Entreprises). Cílem PACTE je podpořit zakládání firem a jejich růst, inovace či korporátní financování. V článku je prezentováno předběžné zhodnocení některých ustanovení tohoto návrhu. PACTE například zmírňuje vybrané povinnosti zaměstnavatelů v oblasti sociálního zabezpečení (mj. zvýšení odvodů při překročení určité hranice počtu zaměstnanců). Hodnocená ustanovení mohou přispět k 1% růstu HDP v dlouhodobém měřítku. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_226_2018.pdf

Hartwin Bungert, Till Wansleben

Die grenzüberschreitende Verschmelzung auf Personengesellschaften ist Wirklichkeit

Přeshraniční fúze do osobních společností jsou realitou

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 1-2, S. 49-52

Od 1.1.2019 vstoupila v Německu v účinnost 4. novela zákona o transformaci právních forem, která umožní přeshraniční fúze kapitálových společností ze zemí Evropské unie do německých osobních společností. Podnět ke vzniku zákona dalo očekávané vystoupení Velké Británie z EU (brexit), které může postihnout v Německu působící firmy s britskou právní formou (zejm. Ltd.). Norma však má obecnou platnost pro všechny ostatní členské státy Unie a podle autorů tím v mnohém předjímá chystanou evropskou legislativu, která teprve vzniká. V článku je však zároveň poukázáno na limity německého zákona nejen z hlediska neexistence jeho protějšků ve Spojeném království a mnohých dalších státech EU, ale také jeho omezením pouze na splynutí kapitálové společnosti do společnosti osobní a na občanskoprávní (a nikoliv i na daňové) aspekty této operace. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M13.

Sven Afhüppe

Kapitalismus mit Verantwortung

Zodpovědný kapitalismus

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 21 (30.1.2019), S. 26

Autor komentáře pozitivně hodnotí požadavek výkonného ředitele firmy Siemens J. Kaesera na tzv. inkluzivní kapitalismus, kde manažeri pracují na síle a konkurenceschopnosti svých podniků také za účelem tvorby co nejvíce pracovních míst a obecného prospěchu. V době názorové i příjmové polarizace v západních společnostech a tamních obav z procesu globalizace a digitalizace by takové závazky podnikatelů byly více než žádoucí. Konkrétně by to mělo podle Kaesera například znamenat, že podnikatelé se budou intenzivněji starat o vzdělávání svých zaměstnanců a umožňovat jejich vyšší participaci na úspěchu firmy. S tímto stanoviskem komentář souhlasí: nestačí pouze ukazovat prstem na stát, že nevybudoval kvalitní školství. Společenská zodpovědnost podnikatelů ale může být vnímána ještě širěji, jak ukazují USA, kde šéfové tří nejmocnějších firem - Jeff Bezos z Amazonu, Warren Buffett z Berkshire Hathaway a Jamie Dimon z JP Morgan - založili společnou neziskovou zdravotní pojišťovnu. -- Vyjádření šéfa Siemensu J. Kaesera viz HB č. 20/2019 (29.1.2019), s. 4-6.

Tomáš Buus

Risks and transfer pricing regulation at the multinational enterprises' routine units : a literature review [elektronický zdroj]

Rizika a regulace převodních cen u jednotek nadnárodních podniků zabývajících se rutinními činnostmi : přehled literatury

Prague economic papers, Vol. 27 (2018), No. 6, p. 621-636

Uvnitř nadnárodních korporací lze identifikovat mateřské společnosti a pobočky, kdy mateřská společnost obvykle činí strategická rozhodnutí (působí jako strategická jednotka) a pobočky naopak vykonávají rutinní činnosti. Pobočky, které vykonávají rutinní činnosti, jsou obecně považovány ve srovnání

s mateřskou společností za méně rizikové, což však podle autora není správné. Autor v článku analyzuje a srovnává rizika spojená s mateřskými společnostmi a jednotkami vykonávajícími rutinní činnosti. Pobočky jsou podle něj rizikovější - např. mobilita (snadný přesun) poboček má vést ke snížení rizika zainteresovaných subjektů (stakeholders), z této výhody však může profitovat pouze část těchto subjektů (akcionáři), zbývající subjekty (věřitelé, zaměstnanci, vláda) bývají tímto faktorem poškozeni. Podobně lze argumentovat i u problematiky převodních cen. Současný přístup k převodním cenám je v rozporu s povahou a rozsahem rizik, která nesou oba typy jednotek (strategické jednotky vs. jednotky zabývající se rutinní činností). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.pep.678>

Lucie Rudolfová

Závislost nákladů úročeného cizího kapitálu na vybraných finančních ukazatelích [elektronický zdroj]
Český finanční a účetní časopis, Sv. 13 (2018), č. 4, s. 51-69

Autorka se zabývá závislostí nákladů úročeného cizího kapitálu na dvou finančních ukazatelích (ukazatel úrokového krytí, výše úročeného cizího kapitálu) s cílem zjistit, zda jsou tyto ukazatele vhodné k odhadu nákladů cizího kapitálu pro účely oceňování podniků. Na vzorku více než 8000 českých firem byla provedena regresní analýza, jejíž výsledky poukázaly na slabou nepřímou závislost mezi náklady cizího kapitálu a zvolenými faktory. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Cesky_finančni_a_ucetni_casopis_4_2018_str_51-69.pdf

Pojišťovnictví. Sociální péče

Antonín Daněk

2018 : 2019 - porovnání změn

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 1, s. 15-18

Autor provádí porovnání právní úpravy zdravotního pojištění platné v ČR do konce r. 2018 s nově platným stavem od 1. ledna 2019. Věnuje se rozhodné částce příjmu u vybraných skupin osob jako zaměstnanců, minimální mzdě, placení pojistného osobami bez zdanitelných příjmů, minimální záloze OSVČ, tzv. nekolidujícímu zaměstnání, vyměřovacímu základu u osoby, za kterou platí pojistné stát, a sledování minima u dohod o provedení práce. V závěru připomíná termíny pro podání přehledu OSVČ zdravotní pojišťovně za r. 2018. -- Problematika OSVČ a zdravotního pojištění v r. 2019 viz Daněk a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 3/2019, s. 15-17 a č. 4-5/2019, s. 89-90.

Alexander Demling, Martin Greive, Christian Rickens, Frank Specht, Gregor Waschinski

Die Vollkasko-Republik : die Sozialstaatsfalle

Republika s plným havarijním pojištěním : past sociálního státu

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 28 (8.2.2019), S. 44-49

Článek upozorňuje na rostoucí komplikovanost a klesající efektivitu německého sociálního systému. Za éry kancléřky A. Merkelové vznikla celá řada sociálních dávek, ale také více byrokracie pro občana včetně překážek, které jej často odrazují od větší participace na pracovním trhu. O chybném nastavení sociálního systému podle autorů svědčí i fakt, že s růstem podílu veřejných sociálních výdajů na HDP dosud stoupalo i procento občanů pod hranici chudoby. -- Stručné shrnutí návrhů vládní SPD na reformu sociálního systému a tématu se týkající rozhovor s předsedou konfederace německých odborů DGB R. Hoffmanem viz s. 50-51; problematice se také věnuje rozhovor s německým ministrem práce a soc. věcí H. Heilem (SPD) v HB č. 38/2019 (22.2.2019), s. 1, 6-7.

Jiří Šindelář, Michal Erben

Does an attractive pension product design sell by itself? : the experience of the Czech Republic

Prodává se lákavě navržený penzijní produkt sám od sebe? : zkušenosti z České republiky

Acta Oeconomica Pragensia, Vol. 26, (2018) No. 3, p. 35-46

Autoři analyzují zkušenosti ze změn třetího pilíře důchodového systému v ČR (doplňkové penzijní spoření, dříve penzijní připojištění) z r. 2013 a seznamují s výsledky provedené srovnávací analýzy mezi produktem doplňkového penzijního spoření a konkurenčními alternativními investičními produkty (penzijní připojištění, investiční fondy, investiční životní pojištění). Zaměřují se zejména na znaky produktu, jeho složení a na prodejní vlastnosti. Poté shrnují obchodní vývoj a účast obyvatelstva

v letech 2013-2016 u jednotlivých produktů. Uvádějí, že z pohledu znaků produktu je doplňkové penzijní spoření velmi výhodným produktem s velkým úspěchem u zákazníků, nicméně neatraktivní distribuční znaky produkt omezují. Svá zjištění pak autoři dávají do souvislosti s diskusí o vytvoření celoevropského osobního penzijního produktu (PEPP). - Poznámky.

Mezičas penzijních fondů

Profi poradenství & finance, Sv. 7, (2019) č. 1, s. 52-54

Pohled na výkonnost vybraných účastnických penzijních fondů v ČR. Je uvedeno, že špatný investiční r. 2018 ovlivnil také výnosy účastníků doplňkového penzijního spoření. U většiny účastníků převažují nevhodné a neperspektivní investiční strategie. Krátce je také zhodnocena situace druhého pilíře penzijního systému na Slovensku. Tabulka dokumentuje zhodnocení prostředků účastníků transformovaných fondů v období 2013-2017, graf ukazuje rozložení majetku ve 2. pilíři na Slovensku. -- Více k výkonnosti účastnických penzijních fondů viz Profi poradenství & finance č. 2/2019, s. 53.

Miroslav Škvára

Otazníky přechodného období : poradenství

Profi poradenství & finance, Sv. 7, (2019) č. 1, s. 32-33

V rozhovoru se M. Škvára vyjadřuje k možnostem certifikace nových zájemců o činnost zprostředkovatele pojištění za účinnosti nového zákona č. 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění. Zaměřuje se zejména na přechodné období a kurz umožňující vydat čestné prohlášení osoby oprávněné distribuovat pojištění nebo zajištění.

Sebastiaan Niels Hooghiemstra

Pan-European Personal Pension Products - will the proposed European tax recommendation work?

Panevropské osobní penzijní produkty - bude fungovat navrhované evropské daňové doporučení?

European taxation, Vol. 56, (2018) No. 10, p. 453-462

Článek je věnován diskusi ohledně účinnosti daňového doporučení Evropské komise ve vztahu k Panevropským osobním penzijním produktům (PEPP) a doprovodné "služby přenositelnosti" ("portability service") PEPP. Autor nabízí přehled jistých předpokládaných problémů souvisejících s budoucím zdaněním PEPP v Evropě (tj. daňové diskriminace, diverzity systému či "problému bohatého penzisty"), které vedly k příslušné iniciativě Evropské komise. Následně analyzuje, zda tato iniciativa účelně vede k řešení daných problémů. Na závěr se věnuje možnostem alternativního celoevropského daňového režimu PEPP. - Poznámky.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Richard W. Fetter

Dovolená při kratším pracovním úvazku

Národní pojištění, Sv. 50, (2019) č. 1, s. 27-31

Praktický pohled na problematiku dovolené zaměstnance pracujícího na kratší pracovní úvazek se zaměřením na kombinaci kratší pracovní doby s jejím nerovnoměrným rozvržením. Autor zdůrazňuje, že právní úprava a ani v praxi uplatňované postupy zaměstnavatelů neomezují nárok takového zaměstnance na dovolenou, pokud jde o její délku. Rozebírá otázky dovolené za kalendářní rok nebo za odpracované dny, vztahu náhrady mzdy a délky pracovní doby, různě dlouhých směn a problémů s výpočtem náhrady příjmu a přepočtu dovolené na hodiny. Následně informuje o připravované novele zákoníku práce zavádějící zcela novou koncepci dovolené, která by byla založena na týdenní pracovní době zaměstnance, a přibližuje její pojetí.

Eva Dandová

Homeworking a teleworking

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 20, (2019) č. 3, s. 64-67

Autorka nejprve vysvětluje pojmy homeworking a teleworking (flexibilní forma práce) a charakterizuje pracovněprávní vztah zaměstnance vykonávajícího práci mimo pracoviště zaměstnavatele. Následně shrnuje platnou právní úpravu homeworkingu se zaměřením na zvláštní povahu práce homeworkera a právní úpravu alternativní možnosti zaměstnání formou teleworkingu (e-workingu). Teleworkingem se

zabývá tzv. Rámcová dohoda o práci na dálku (telework), která byla přijata v r. 2002. V další části příspěvku jsou představeny změny ve stávající úpravě práce konané mimo pracoviště zaměstnavatele navrhované do připravované novely zákoníku práce.

Eva Dandová

Karenční doba

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 14, (2019) č. 3, s. 15-18

Poslanecká sněmovna schválila novelu zákoníku práce týkající se zrušení karenční doby od 1. července 2019. Autorka nejprve charakterizuje dobu pracovní neschopnosti z pohledu zákoníku práce, právní ukotvení karenční doby a nálezy Ústavního soudu o přípustnosti karenční doby. Poté rozebírá dopady karenční doby na různé skupiny zaměstnanců. Následně informuje o návrhu na zrušení karenční doby a jeho zdůvodnění.

Haroun Ba, Axel Brunetto, Arnaud Guigné

Labour market reforms in Italy [elektronický zdroj]

Reformy na trhu práce v Itálii

Trésor-economics, No. 228 (2018), p. 1-11

Italský trh práce se potýká se strukturálními problémy. Existují velké rozdíly v míře nezaměstnanosti mezi severem a jihem země; v letech 2008-2014 se nezaměstnanost téměř zdvojnásobila, a to zejména mezi mladou generací. I přes postupná zlepšení je míra nezaměstnanosti stále vysoká. V článku je popsána situace na italském trhu práce od 60. let 20. století s důrazem na reformy a konkrétní opatření přijatá v posledních letech, jejichž cílem bylo zvýšení flexibility trhu práce. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_228_2018.pdf

Vladislav Flek, Martin Hála, Martina Mysíková

Nezaměstnanost a věková segmentace trhu práce

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 6, s. 709-731

Článek přináší nové empirické poznatky o stupni věkové segmentace trhů práce ve třech ekonomikách střední a východní Evropy (ČR, SR, Polsko) během Velké recese (2009-2012). Autoři se zaměřují na zvláštnosti přizpůsobovacích reakcí jednotlivých věkových skupin a výsledky pro postkomunistické ekonomiky porovnávají s liberálním modelem fungování trhu práce ve Velké Británii. Pracují se čtyřmi věkovými skupinami, pro které stanovují průměrné hodnoty pravděpodobnosti přechodu jedince mezi zaměstnaností, nezaměstnaností a ekonomickou neaktivitou. Výsledky prokazují marginalizované postavení mladých lidí do 24 let, pokud jde o jejich relativně nejvyšší riziko ztráty zaměstnání s navazujícím přechodem mezi nezaměstnané. Autoři zjišťují, že je nezaměstnanost jako prvotní zkušenost mladého člověka relativně závažným společným rysem zkoumaných trhů práce. - Poznámky.

Norbert Häring

Nicht nur der Lohn ist ungleich verteilt : Arbeitsbedingungen

Nejen mzdy jsou nerovnoměrně rozvrstveny : pracovní podmínky

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 14 (21.1.2019), S. 11

K analýze amerických ekonomů o vztahu mezi výší odměn a pracovními podmínkami v rámci různých socioekonomických skupin v USA. V jejich výzkumu lze podle článku nalézt určitý korektiv zažité představy o výrazně odlišné výši odměňování mezi muži a ženami, neboť ženy mají v průměru lepší pracovní podmínky než muži a z podkladových anket zároveň vyplývá vyšší ochota respondentů vzdát se zvýšení platu výměnou za zlepšení pracovních podmínek. Na druhé straně ale při započtení proměnné pracovních podmínek roste nerovnost mezi jednotlivými platovými skupinami, kvalifikacemi a věkovými kohortami zaměstnanců. - Článek se vztahuje k analýze "The Value of Working Conditions in the United States and Implications for the Structure of Wages" (autoři: Nicole Maestas, Kathleen J. Mullen, David Powell, Till von Wachter a Jeffrey Wenger).

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda**Sv. 67, (2019) č. 2**

Cestovní náhrady zaměstnanců 2019 - dotazy (s. 9-13); Aktuální otázky odměňování členů zastupitelstev obcí (s. 16-19); Zaměstnanci a sociální sítě: důsledky kritiky zaměstnavatele na Facebooku (s. 20-23); OSVČ a zdravotní pojišťovny v roce 2019 (s. 24-28); Vliv elektronizace, automatizace a robotizace na rozvoj lidských zdrojů (s. 38-43); Pokyn v rozporu se zákonem a odpovědnost zaměstnance - judikát k otázce vzájemného vztahu odpovědnosti zaměstnance za škodu a spoluzavinění zaměstnavatele (s. 44-46); Výpověď z pracovního poměru pro neuspokojivé pracovní výsledky zaměstnance - judikát k platnosti výpovědi (s. 47-48).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 14, (2019) č. 3**

Vyšší minimální mzda - právní důsledky (s. 3-6); Změny v oblasti cestovních náhrad (s. 10-11); Nekolidující zaměstnání v r. 2019 s novými výdělkovými možnostmi (s. 12-14); Karenční doba - co přinese její zrušení (s. 15-18); Podpora v nezaměstnanosti - změny (s. 19-23); Otazníky kolem překážek v práci (s. 34-37); Nepeněžní plnění zaměstnanci na zdravotnictví, kulturu, rekreaci a sport (s. 40-42); Služebnost a daň z příjmů (s. 45-46); Zaměstnávání mladistvých a zdravotní pojištění (s. 57-58); Daňové odpisy u veřejně prospěšných poplatníků (s. 66-68).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 14, (2019) č. 4-5**

Srážky ze mzdy - změny (s. 3-4); Pracovní smlouvy, dohody a zdravotní pojištění nově (s. 5-7); Mateřská a rodičovská dovolená (s. 17-20); Pracovněprávní souvislosti s insolvenčním zákonem (s. 21-25); Výpověď pro porušení léčebného režimu zaměstnance (s. 35-39); Řešení mzdových a platových sporů (nároků) (s. 44-47); Šikana na pracovišti a její rizika pro zaměstnavatele (s. 54-59); Zaměstnanecké náhrady za opotřebení majetku a daň z příjmů (s. 67); Zaměstnanecké benefity versus naturální mzda (s. 68-70); Sleva na dani z příjmů za umístění dítěte (1.) (s. 71-73); Věkový limit nezaopatřenosti a zdravotní pojištění (s. 79-81); Evropská unie a výkon výdělečné činnosti (s. 82-84); Jmenování a odvolání úředníků ÚSC (s. 96-99).

Právo

Josef Bejček

"Digitalizace antitrustu" - móda, nebo revoluce?

Antitrust, Sv. 2018, č. 3, příl. s. I-IX

Autor rozebírá a komentuje vybrané aktuální souvislosti digitalizace ekonomiky a ochrany hospodářské soutěže. Zaměřuje se na podstatu změn vyvolaných digitalizací ekonomiky a zejména dvou- a vícestranných digitálních platform, které mění nejen maloobchodní a velkoobchodní styk, ale i podmínky soutěže. Zmiňuje data velkého objemu (big data) a sdílenou ekonomiku ve vazbě na ochranu soukromí; cenové kartely a cenové algoritmy; vztah cenové diskriminace a cenových algoritmů. Autor zdůrazňuje, že se dá v oblasti regulace předpokládat posun ve prospěch ochrany spotřebitele, zákazníků i soutěže v řadě opatření, mj. zvýšením požadavků na soutěžitele používající cenové algoritmy. Před regulatorními intervencemi by dle autora mínění měla dostat přednost tržní a technologická reakce na ohrožení soutěže. - Poznámky.

Ilona Bažantová

Aplikace ekonomické analýzy při určení škody z hospodářské soutěže

Obchodní právo, Sv. 27, (2018) č. 12, s. 476-482

Článek analyzuje zákon č. 262/2017 Sb., o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže a o změně zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, který implementoval Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. listopadu 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a EU o hospodářské soutěži. Cílem článku je alespoň stručně navrhnout možnosti ekonomické analýzy při

určování náhrady škody v oblasti hospodářské soutěže. - Poznámky. -- K soukromoprávnímu vymáhání náhrady škody v oblasti hospodářské soutěže viz s. 457-476.

Peter Mišúr

Evropský parlament schválil evropský kodex pro elektronické komunikace

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 11, (2019) č. 1, s. 17-28

Evropský parlament schválil koncem r. 2018 dlouho očekávaný a ambiciózní návrh přepracovaného souboru předpisů EU tvořících právní rámec elektronických komunikací, který je součástí strategie EU k vytvoření jednotného digitálního trhu. Po dvou letech diskuzí tak EP podpořil právní předpisy, na jejichž znění se poslanci v červnu dohodli se zástupci Rady EU. Autor představuje návrh směrnice o evropském kodexu pro elektronické komunikace (EECCA) a návrh nařízení o Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC). - Poznámky.

Matrie Talašová, Petr Polášek

Chystané změny arbitrážních pravidel při Světové bance

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 56-57

Mezinárodní středisko pro řešení sporů z investic při Světové bance (ICSID) má vedoucí pozici v oblasti řešení sporů mezi investory a státy v oblasti ochrany zahraničních investic. Článek představuje připravované změny arbitrážních pravidel této instituce. Aktualizovaná pravidla mají lépe odrážet poznatky z dlouhodobé praxe s mezinárodními investičními spory a podněty od odborné veřejnosti a členských států Washingtonské úmluvy, kterou bylo ICSID v r. 1966 založeno. Jako hlavní změny autoři zmiňují povinnost stran oznámit, pokud spor financuje třetí strana (tzv. third party funder), včetně sdělení jména financující strany rozhodčímu tribunálu; zavedení samostatného pravidla výslovně umožňujícího arbitrážnímu tribunálu nařídít straně složit zálohu na náklady řízení (tzv. security for costs); upřesnění a zkrácení procesních lhůt; zavedení možnosti nechat případ rozhodnout ve zrychleném řízení. Hlasování o nových pravidlech je naplánováno na říjen 2019 s očekávanou účinností pravidel od r. 2020. - Poznámky.

Michal Nulíček, Ondřej Špulák

Ještě lepší ochrana evropského spotřebitele

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 34-36

V dubnu 2018 představila Evropská komise návrh směrnice o kolektivních žalobách spotřebitelů a také návrh změnové směrnice na ochranu spotřebitele. Cílem nové právní úpravy je zvýšení standardu ochrany spotřebitelů v EU spolu s lepším vymáháním spotřebitelských práv. V rámci směrnice na ochranu spotřebitele by cíle mělo být dosaženo přijetím dostatečně účinných a pro podnikatele odstrašujících sankcí, zatímco směrnice o kolektivních žalobách spotřebitelů by měla přispět ke zvýšení vymahatelnosti práva v oblasti ochrany spotřebitele tím, že umožní všem poškozeným požadovat náhradu společně. Autoři informují také o změnách směrnice o nekalých obchodních praktikách spočívajících ve vyšších pokutách a právu na odstoupení od smlouvy. Poté rozebírají problematiku hromadných žalob a změny, jejichž smyslem je na základě praktických zkušeností narovnat postavení podnikatelů v případech, kdy dochází ke zneužívání práva ze strany spotřebitelů (některé případy odstoupení od smlouvy). - Poznámky. -- Informace o připravované spotřebitelské novele občanského zákoníku viz Právní rozhledy č. 2/2019, s. II (aktualita).

Sandra Brožová

Mezinárodní smlouvy za První republiky a dnes : koordinace sociálního pojištění a zamezení dvojího zdanění

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 4, s. 128-133

Mezinárodní smlouvy o strategické spolupráci s evropskými partnery byly za První republiky jednou z cest realizace zahraniční politiky, jejímž prioritním cílem bylo ukotvení čerstvé existence samostatného státu. Příspěvek se zaměřuje na dvě oblasti bilaterální spolupráce, které zůstávají i dosud v kompetencích národních států, a provádí srovnání obsahu uzavíraných smluv za První republiky a v současnosti. Autorka nejprve charakterizuje vztah mezinárodních smluv v sociální a daňové oblasti. Dále rozebírá a porovnává mezinárodní koordinaci sociálního zabezpečení a poté mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění před 100 lety a nyní. Uvádí, že současná smluvní praxe úspěšně navazuje na prvorepublikové základy a je postavena na obdobných základních zásadách. Smlouvy o koordinaci

sociálního zabezpečení vykazují velkou kontinuitu, změny v obsahu mezinárodních smluv odrážejí změny, které proběhly v hmotněprávní úpravě daného odvětví. - Poznámky.

Ondřej Dostál

Možnosti a limity správy svěřenského fondu z pohledu jeho zakladatele

Obchodní právo, Sv. 28, (2019) č. 1, s. 23-28

Článek se zaměřuje na vybrané aspekty správy svěřenského fondu jako nového institutu, který s sebou v rámci provedené soukromoprávní rekodifikace přinesl zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a to z pohledu jeho zakladatele. Poměrně dispozitivní právní úprava svěřenského fondu s sebou přináší otázku, jakých možností může zakladatel v rámci nastavení pravidel správy svěřenského fondu využít a kde jsou limity těchto pravidel. - Poznámky.

Návrh zákona o úpravě některých vztahů v souvislosti s vystoupením Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z EU

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 2, příl. Legislativa s. II

Informace o vládním schválení návrhu zákona o úpravě některých vztahů v souvislosti s vystoupením Velké Británie z Evropské unie. Cílem zákona je v případě tzv. tvrdého brexitu předejít závažným komplikacím jak pro britské občany a jejich rodinné příslušníky nacházející se k rozhodnému datu v ČR, tak i pro příslušné české orgány. Předmětná úprava je v zásadě dočasná a navržená speciální opatření by měla trvat pouze do provedení nezbytných dlouhodobých úprav. Návrh umožňuje občanům Velké Británie, kteří mají na území ČR oprávnění k pobytu, legálně pobývat na našem území do konce r. 2020 (reciprocita ke garancím VB). Upravuje také daňový režim daňových rezidentů Spojeného království.

Alžběta Vejvodová

Nová výzva pro regulaci: blockchain

Právní rádce, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 24-27

Autorka se věnuje rozvoji právní regulace technologie blockchain na národní i mezinárodní úrovni. Informuje o iniciativě Blockchain Republic, která spolupracuje s vládou ČR na odstranění formálních omezení blockchainu z českých zákonů, o plánech na nový zákon o evidenci cenných papírů a o přizpůsobování předpisů pro zahraniční obchod pro dokumenty v elektronické podobě. Upozorňuje i na další oblasti, ve kterých právní řád využití blockchainu dosud brání (ochrana osobních údajů, GDPR). V té souvislosti zmiňuje stanoviska francouzského a maďarského národního regulátora ochrany osobních údajů k této technologii a zprávy platformy EU Blockchain Observatory & Forum, které mimo jiné hodnotí přínosy této inovativní technologie pro státní správu a nabízejí různé případové studie.

Petr Bezouška, Bohumil Havel, Milan Hulmák, Filip Melzer, Zdeňka Králičková, Vlastimil Pihera, Kateřina Ronovská, Petr Tégl, Ivo Telec

Pět let poté: nové soukromé právo v předškolním věku

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 1, s. 1-9

Shrnutí hodnotícího pohledu na rekodifikaci soukromého práva v ČR a na dopady změn projevené v pěti letech existence nové právní úpravy (nový občanský zákoník, zákon o obchodních korporacích). Autoři rozebírají oblast statusových otázek člověka a práva na ochranu osobnosti, úpravu právnických osob, věci v právním smyslu, právního jednání, rodinného práva, věcných práv, dědického práva a správy cizího majetku, závazkového práva, náhrady škody a obchodních korporací. - Poznámky.

Iva Fellerová Palkovská

Právní moc rozsudků Soudního dvora EU

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 26, (2018) č. 4, s. 611-628

Příspěvek se zabývá fungováním právní moci v unijním procesním právu, konkrétně se zaměřuje na právní moc rozhodnutí unijních soudů (Soudního dvora a Tribunálu). Autorka analyzuje účel, předpoklady a účinky právní moci soudních rozhodnutí a věnuje se některým zvláštním situacím, jako je působení zásady ne bis in idem v unijním právu a právní moc vnitrostátních soudních rozhodnutí jako limit efektivního vynucování unijního práva. Dále se zaměřuje na rozhodnutí v řízení o neplatnost aktu, rozhodnutí o předběžné otázce a rozlišení právní moci rozhodnutí a precedenčního účinku. Dokládá, že právní moc, byť není v předpisech upravujících proces před unijními soudy výslovně zakotvena, je platným institutem unijního práva. - Poznámky.

Lucie Kachramanová, Petra Juřátková

Problematické aspekty odvolání insolvenčního správce věřiteli

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 3, s. 105-109

Insolvenční správce je klíčovým subjektem insolvenčního řízení a věřitelé mohou ovlivnit, kdo bude jeho funkci vykonávat. Autorky nejprve shrnují historický pohled na možnost ovlivnit změnu osoby správce věřiteli. Poté představují stávající právní úpravu odvolání dosavadního insolvenčního správce (tzv. převolení) i změny podmínek pro odvolání v souvislosti s novelou č. 64/2017 Sb. insolvenčního zákona. Charakterizují také úpravu volby nového insolvenčního správce (ovládnutí insolvenčního řízení) a možnou napadnutelnost této změny. Uvádějí, že účinností novely od 1.7.2017 v podstatě došlo k rozdělení režimu odvolání dosavadního insolvenčního správce a ustanovení nového, a to podle způsobu řešení úpadku. - Poznámky.

Václav Šmejkal

Rok od rozhodnutí Google Search (Shopping) : ochrana soutěže na trzích online platform v obtížném hledání odpovědí na zásadní otázky

Antitrust, Sv. 2018, č. 3, s. 71-77

Autor zvažuje dopady rozhodnutí Evropské komise o zneužití dominantního postavení na trhu obecného internetového vyhledávání společností Google, spočívající v nadhodnocování vlastních a podhodnocování cizích výsledků vyhledávání, na další vývoj problematiky ochrany soutěže na trzích online platform. Rozebírá otázku místa spotřebitele (uživatelé služeb Google) v soutěžním právu v dané kauze (Google Search Shopping), vymezení samostatných relevantních trhů i otázku zneužití dominantního postavení na trhu, jak ho charakterizovala Komise. Autor zviditelňuje nedostatky zkoumaného rozhodnutí: pominutí hlediska blahobytu spotřebitele, problematické až kontroverzní vymezení relevantních trhů a jednostranný pohled na (ne)standardnost jednání podniku. Uvádí, že rozhodnutí v dané kauze lze chápat jako signál zásadní volby pozice soutěžního práva v EU vůči jednání velkých online platform. - Poznámky.

Vláda schválila návrh novely zákona o ochraně spotřebitele

Právní rozhledy, Sv. 27, (2019) č. 3, příl. Legislativa s. I

Informativní článek o vládním schválení návrhu novely zákona o ochraně spotřebitele, která adaptuje českou právní úpravu na nařízení EU č. 2018/302 týkající se zákazu zeměpisného blokování (tzv. geoblockingu). Přijetím novely by mělo dojít k podstatnému posílení práv spotřebitelů i obchodníků při přeshraničním přístupu ke zboží a službám. Nařízení vymezuje konkrétní situace, kdy neexistují objektivní důvody pro odmítnutí prodeje anebo pro uplatňování odlišných podmínek vůči zákazníkům z jiných členských států, a specifikuje nepřipustnost diskriminace z důvodů souvisejících s platbou za zboží. Navržená novela také stanoví, které orgány provádějí dozor nad dodržováním nařízení EU a sankce za jeho nedodržování.

Statistika. Demografie. Sociologie

Gillian Tett

Privacy concerns collide with the public interest in data

Problematika ochrany soukromí koliduje s veřejným zájmem ohledně přístupu k datům

Financial Times, Vol. 2019, No. 39997 (25.1.2019), p. 9

Autorka ve svém komentáři přibližuje ve světě nepříliš známou událost z Kanady z r. 2018, kde tamní statistický úřad požadoval od bank data o finančních transakcích půl milionu klientů. Tato žádost vyvolala po svém zveřejnění vlnu kritiky nejen kvůli jejímu meritmu v podobě snahy o získání osobních informací, ale také z důvodů zjevně vnitřně rozporné legislativy. Konflikt mezi veřejným zájmem na přístup k datům kvůli mapování ekonomických a společenských trendů a ochranou osobních údajů se ale podle komentáře neomezuje jen na Kanadu, ale týká se i ostatních zemí. Problém obtížného získávání dat pro statistické účely si uvědomují i mnohé subjekty z řad soukromých firem, ať už jde o vyhledávač Google, investiční banku JPMorgan nebo sociální síť LinkedIn, které vyvíjí vlastní analytické nástroje a poskytují své poznatky veřejným institucím. Autorka si nicméně nemyslí, že by si soukromé subjekty měly ponechat výlučný vliv a kontrolu nad "velkými daty" svých zákazníků a uživatelů, a vyzývá politiky, aby formulovali své priority ve věci dostupnosti a zpracovávání těchto údajů při tvorbě veřejných statistik.

Michał Burzyński, Frédéric Docquier, Hillel Rapoport

The changing structure of immigration to the OECD : what welfare effects on member countries?

Mění se struktura imigrace do OECD : jaké má dopady na prosperitu členských států?

IMF Economic Review, Vol. 66, (2018) No. 3, p. 564-601

Autoři v článku zkoumají dopady dvou předkrizových (v letech 1991-2000 a 2001-2010) a jedné pokrizové (2011-2015) vlny imigrace na blahobyt rodilých občanů zemí OECD. Činí tak na základě modelu všeobecné rovnováhy, jenž zohledňuje hlavní transmisní kanály imigračních šoků (zaměstnanost a mzdový efekt, fiskální efekt a efekt velikosti trhu) a jejich vzájemnou interakci. Docházejí k závěru, že zmíněné tři vlny imigrace měly pozitivní dopad na reálné příjmy rodilého obyvatelstva. Velikost tohoto přínosu se však významně liší napříč jednotlivými zeměmi a skupinami obyvatelstva dle dovedností. Třetí vlna rovněž přinesla relativně nižší přírůstek blahobytu v porovnání s předchozími dvěma, což je důsledkem měnění se mixu imigrantů, který se projevuje nižší úrovní lidského kapitálu a menšími fiskálními přínosy. - Poznámky.

Účetnictví

Stefan Bischof, Robert Link, Alexander Staß

DPR-Prüfungsschwerpunkte 2019

Hlavní body k auditu stanovené Německým úřadem pro kontrolu účetnictví pro rok 2019

Der Betrieb, Jg. 72, (2019) Nr. 1-2, S. 1-7

Dne 15.11.2018 zveřejnil Německý úřad pro kontrolu účetnictví (DPR) seznam priorit, na které se bude zaměřovat při auditu konsolidovaných účetních závěrek za r. 2018 a mezitímních účetních závěrek v r. 2019. Zde podobně jako v minulosti DPR přebírá priority Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA), jež doplňuje o své vlastní cíle. V účetních závěrkách se ESMA a DPR budou soustřeďovat na aplikaci mezinárodních účetních standardů IFRS 15 (o výnosech z klientských smluv), IFRS 9 (o finančních nástrojích) a IFRS 16 (o leasingových vztazích). Samotný DPR se bude ve zvýšené míře věnovat znázornění a analýze průběhu obchodování a výnosů ve zprávách o činnosti koncernu, jakož i na zprávy k jednotlivým segmentům podnikání. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M9.

Miloslav Janhuba, Jaroslava Janhubová

Charakteristiky soustav účtů používaných v Československu ve druhé polovině 20. století [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 13 (2018), č. 4, s. 33-50

Autoři v článku charakterizují účtové systémy, které byly používány ve 2. polovině 20. století na území Československa. Postupně platily tyto systémy: podnikové početnictví (1946-1952), účetní evidence (1952-1965), soustava se základním a vnitropodnikovým účetním okruhem (1965-1974) a jednokruhová soustava (1974-1991). - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.520>

Deutsche Bundesbank

IFRS 9 aus Perspektive der Bankenaufsicht = IFRS 9 from the perspective of banking supervision

IFRS 9 z perspektivy bankovního dozoru

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 71, (2019) Nr. 1, S. 81-98

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 71, (2019) No. 1, p. 75-90

Mezinárodní účetní standard IFRS 9 o bilancování finančních nástrojů nabyl pro subjekty kapitálového trhu v EU účinnosti 1.1.2018 (v souladu s nařízením č. 2017/2395). Článek nejprve shrnuje povinnosti a výzvy, které tento standard přináší bankám zejména v oblasti odpisů majetku na základě očekávaných úvěrových ztrát nebo bilancování hedgingu. Následně autoři předkládají analýzu dopadu nového předpisu na účetní výstupy německých bank, se kterými nyní může Německá spolková banka jako orgán bankovního dozoru pracovat. Součástí článku je zvláštní kapitola pojednávající o přechodném ustanovení k IFRS 9 (dle nařízení EU č. 2017/2395), jež je součástí nařízení EU o kapitálové přiměřenosti (č. 2013/575, tzv. CRR). - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Marcela Zárybnická Žárová

Zveřejňují střední a malé podniky v ČR nefinanční informace? [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 13 (2018), č. 4, s. 71-83

Malé a střední podniky nemají v ČR povinnost zveřejňovat tzv. nefinanční informace. Nefinanční informace jsou definovány v zákoně o účetnictví pouze pro velké účetní jednotky a jejich skupiny. Patří mezi ně mj. předpokládaný vývoj činnosti účetní jednotky, informace o výzkumu a vývoji či informace o aktivitách v oblasti životního prostředí a pracovněprávních vztazích. Autorka na vybraném vzorku malých a středních podniků, který byl dále rozdělen na auditované a neauditované podniky, zkoumá, zda tyto firmy zveřejňují nefinanční informace. Některé podniky ze zkoumaných podniků nefinanční informace zveřejňují, ačkoli to není jejich povinnost. Toto zveřejňování může souviset s výší obrátu. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.18267/j.cfuc.521>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 26, (2019) č. 1

Cizí měny v účetnictví – zanedbatelné nebo propastné rozdíly mezi jejich pojetím v českém účetnictví a IFRS? (s. 5-7); Dohadné položky v cizí měně (s. 7-8); Pořizovací cena cizoměnové pohledávky (s. 9-10); Dotace v cizích měnách (s. 11-14); Příklady dotací v cizí měně (s. 14-15); Integrace účetních dat zahraniční pobočky české účetní jednotky (s. 16-23); Současně prováděné přezkoumání hospodaření a audit účetní závěrky (s. 23-26); Identifikace skutečného majitele při využití evidence obchodního rejstříku: dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu (s. 26-28).

Účetnictví v praxi

Sv. 23, (2019) č. 2

Optimalizace daně z příjmů fyzických osob za rok 2018 (s. 4-11); Vybrané aspekty ročního zúčtování záloh (s. 12-15); Účetní závěrka 2018 (s. 21-25); Sankce za porušení účetních a daňových předpisů (s. 33-36).

Veřejná správa

Julian Olk

Geschwindelt und verschwendet : teure Großprojekte

Podváděno a promrháno : drahé velkoprojekty

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 29 (11.2.2019), S. 11

Ať už se jedná o podzemní vlakové nádraží ve Stuttgartu, Brandtovo letiště u Berlína nebo budovu Labské filharmonie v Hamburku, všechny tyto veřejné infrastrukturní projekty spojuje několikanásobné překročení původně kalkulovaných nákladů. V Německu ani v ostatních státech však nejsou tyto případy zdaleka ojedinělé a ekonomická věda pro ně zatím poskytuje dvojí vysvětlení: přehnaný optimismus plánovačů ("benevolent / malevolent hiding hand") a interakce mezi tzv. principálem (zadavatelem) a agentem (vykonavatelem), z nichž ten druhý disponuje relevantními informacemi a záměrně vyhotovuje odhady nákladů s nižšími částkami. Zadavatel pak nemá buď dostatečnou vlastní expertizu, nebo ani vůli ji získat. V závěru článku autor upozorňuje na existenci kompetenčního centra britské vlády "Infrastructure and Projects Authority" (IPA), které posuzuje hospodárnost velkých veřejných zakázek, školí zodpovědné projektové manažery a vyhotovuje pravidelné hodnotící zprávy pro vládní kabinet a ministerstvo financí.

Maroš Sovák

Povinná "elektronická forma" smlouvy na veřejnou zakázku?

Veřejné zakázky, Sv. 2019, č. 1, s. 34-37

Bližší k formálním náležitostem uzavírání smluv na veřejné zakázky v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek a povinností elektronické písemné komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem. Autor v podrobnějších souvislostech posuzuje otázky nutnosti elektronického uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, důsledků případného porušení této povinnosti i způsobu podpisu smlouvy. Nejprve rozebírá obecnou úpravu elektronické formy právních jednání a základní právní úpravu formy smlouvy na

veřejnou zakázku dle ZZVZ. Dále se věnuje možným následkům nedodržení zákonné formy a podpisu jako náležitosti elektronického právního jednání. Uvádí, že k platnému uzavření smlouvy postačí použití jakéhokoliv (i prostého) elektronického podpisu v souladu s evropským nařízením eIDAS a zákonem č. 297/2016 Sb. - Poznámky.

Eva Daniela Cvik, Radka MacGregor Pelikánová, Michal Malý

Selected issues from the dark side of the General Data Protection Regulation [elektronický zdroj]

Vybrané otázky z temné strany Obecného nařízení o ochraně osobních údajů

Národohospodářský obzor, Vol. 18 (2018), No. 4, p. 387-407

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) vstoupilo v účinnost 25. května 2018. Autoři na příkladu českých obcí poukazují na některé problematické aspekty implementace GDPR a následně navrhuji, jak negativní dopady GDPR odstranit či zmírnit. Z odpovědí obcí vyplynula jejich snaha postupovat v souladu s GDPR, dotazované obce si však zároveň nebyly jisty svými povinnostmi, náklady s GDPR spojenými, ani dalšími skutečnostmi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Narodohospodarsky_obzor_4_2018_str_387-407.pdf

Martin Flaškár, Kristýna Trávníčková

Vyloučení účastníka zadávacího řízení pro nezpůsobilost dle § 48 odst. 5 s důrazem na písm. d) ZZVZ

Veřejné zakázky, Sv. 2019, č. 1, s. 31-33

Příspěvek detailně rozpracovává problematiku aktuální právní úpravy vyloučení účastníka ze zadávacího řízení dle zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. Zaměřuje se zejména na jeden z fakultativních důvodů pro vyloučení dle § 48 odst. 5 písm. d). Dle tohoto ustanovení může zadavatel vyloučit účastníka zadávacího řízení, jestliže prokáže, že se účastník dopustil v posledních 3 letech od zahájení zadávacího řízení závažných nebo dlouhodobých pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu s veřejným zadavatelem, která vedla ke vzniku škody nebo předčasnému ukončení smluvního vztahu. Autoři rozebírají jednotlivé podmínky možného vyloučení, rozhodovací praxi ÚOHS v dané oblasti i nutné úkony zadavatele v zadávacím řízení vztahující se k úspěšné aplikaci zkoumaného ustanovení. - Poznámky.

Tomáš Nikš

Zjednodušené podlimitní řízení v praxi ÚOHS

Veřejné zakázky, Sv. 2019, č. 1, s. 38-40

Příspěvek porovnává úpravu zjednodušeného podlimitního řízení podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, se změnami úpravy dané oblasti v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ). Tyto změny uvolňují pozici zadavatele ve využívání institutu zjednodušeného podlimitního řízení, došlo také ke značnému navýšení limitu v případě jeho použití u veřejných zakázek na stavební práce (z 10 milionů Kč na 50 milionů Kč). Autor postupně prostřednictvím rozhodovací praxe Úřadu na ochranu hospodářské soutěže představuje změny koncepce zahájení zadávacího řízení, průběh zadávacího řízení, oprávnění použít pravidla upravující nadlimitní režim i požadavky na oznámení a odůvodnění výběru dodavatele. Uvádí, že ÚOHS klade důraz na dodržování základních zásad zadávacího řízení ve smyslu § 6 ZZVZ, zejména na zásadu transparentnosti. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů

Sv. 24, (2019) č. 1

Co přinese rok 2019 v rozpočtovém hospodaření obcí (s. 8-11); Zprávy MF pro finanční orgány obcí a krajů (s. 16-17); Obecní rozpočty a výdaje na vodní hospodářství (s. 18-19); Smlouvy s investory - dobrý nástroj pro rozvoj veřejné infrastruktury (s. 32-33); Finanční kontrola (3) - kontrolní mechanismy a trendy v oblasti VŘKS a funkce interního auditu (s. 34); Obec a odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci (3) (s. 35); Informační povinnost správce poplatku - a její vztah k povinné daňové mlčenlivosti (s. 40-41); Analýza bytových developerských projektů v Praze (2018) (s. 50-54).

Veřejná správa**Sv. 30, (2019) č. 3**

Jaroslava Poláková: Ráda se obklopuji lidmi, kteří chtějí realizovat nápady. I když do toho musí dát něco navíc (s. 2-5); Povzbuzení - inspirace - doporučení : přednosti koučinku začíná poznávat i veřejná správa (s. 6-7); Dopravní hřiště, venkovní posilovna, přírodní učebna. Libice nad Doubravou trumfuje i větší města (s. 8-10); Václav Venhauer: Centra společných služeb jsou velkým přínosem (s. 11); Otázky a odpovědi: odměňování členů zastupitelstev (s. 12-13); Radim Sršeň: Věřím, že bychom mohli být vlajkovou lodí EU i v oblasti chytrého venkova - "smart villages" (s. 14-17); Byla otevřena poslední výzva operačního programu URBACT III pro síť měst! (s. 20); Vzdělávání nově zvolených členů zastupitelstev obcí (s. 22); Výsledky projektu rozvoje veřejné správy za rok 2018 (s. 24-27); Neveřejná zasedání zastupitelstva obce a pracovní porady členů zastupitelstva obce (s. 28).

Veřejné finance. Rozpočet

Martin Greive, Jan Hildebrand

Das 25-Milliarden-Loch**Rozpočtová díra za 25 miliard**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 25 (5.2.2019), S. 6-7

Podle propočtů německého Spolkového ministerstva financí na základě stávajících perspektiv hospodářského růstu bude muset německý stát do r. 2023 zřejmě počítat s výpadkem daňových příjmů za 20 miliard a rovněž bude mít problém pokrýt výdajové položky za 25 miliard eur. Už u rozpočtu pro r. 2020 by podle ministerstva za stávajících parametrů hrozil deficit ve výši až 6,3 miliard eur. Šéf německé státní kasy O. Scholz tak bude muset navrhnout určitou redukci v plánovaných výdajích, má-li být nadále dodržována politika nezařazování a vyrovnaných rozpočtů (tzv. černá nula), jejíž trvání koaliční smlouva předpokládá do r. 2021.

Martin Greive, Till Hoppe, Gerd Höhler

Gefährliche Geschenke : die Zins-Illusion**Nebezpečné dárečky : úroková iluze**

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 6 (9.1.2019), S. 4-5

Podle údajů Německé spolkové banky ušetřila politika nízkých úroků Evropské centrální banky státním rozpočtům zemí eurozóny během uplynulých deseti let 1,42 bilionu eur, z toho 368 miliard připadá na Německo (je-li použita úroková hladina z r. 2007 jako výchozí bod). S odezníváním krize eurozóny ale může tento stav představovat podle článku stále větší problém pro dodržování rozpočtové disciplíny v některých členských státech měnové unie, zejména pokud se úrokové sazby budou opět zvyšovat. -- Téma shrnuje článek na s. 1.

Kerin Hope

Greece set to exceed budget surplus target**Řecko s vervou překonává cíle v oblasti rozpočtového přebytku**

Financial Times, Vol. 2019, No. 39982 (8.1.2019), p. 2

Primární přebytek řeckého státního rozpočtu činil za 11 měsíců r. 2018 7,6 miliard eur, což odpovídá téměř 4 procentům národního HDP. Řecko tak zřejmě téměř třikrát překoná původně vytčený cíl, podobně jako v r. 2017, kdy primární přebytek činil 4,2 namísto plánovaných 1,4 procenta HDP. Mnozí řečtí ekonomové však varují před přehnanou fiskální horlivostí, neboť se země výměnou za více než uspokojivé momentální plnění podmínek záchranných balíčků může připravit o dlouhodobější perspektivu hospodářského růstu, dosahuje-li vláda svých výsledků především škrty ve veřejných investicích. -- K tématu v kontextu dluhového financování státních rozpočtů států eurozóny viz také komentář na s. 12; k rizikovosti řeckých veřejných financí a možnostem refinancování na kapitálovém trhu viz také HB č. 5/2019 (8.1.2019), s. 30.

Lucia Rožová

Komparácia deficitu verejných financií vo vybraných krajinách Európskej únie

Scientia et Societas, Sv. 14, (2018) č. 4, s. 34-50

Analýza deficitu veřejných financí v České republice, Rumunsku, Irsku a Švédsku v letech 2010 až 2016 z hlediska naplňování kritéria nejvýše tříprocentního ročního deficitu dle Paktu stability a růstu Evropské unie. Autorka rovněž přibližuje fiskálněpolitická opatření učiněná vládami těchto zemí v daném období, které charakterizovaly dozvuky globální finanční krize, evropská dluhová krize (krize eurozóny) a následné ekonomické oživení.

Henry Foy

Putin sticks to austerity as economic malaise darkens public mood

Putin trvá na úsporách, zatímco ekonomické potíže zhoršují náladu veřejnosti

Financial Times, Vol. 2019, No. 40002 (31.1.2019), p. 3

Optimismus Rusů ohledně hospodářských perspektiv vlastní země se vytrácí, o čemž svědčí i sondáž veřejného mínění z ledna 2019 o míře důvěry v prezidenta V. Putina, která v jeho případě přinesla rekordně nízké číslo 33,4 procent. Podle článku je tento trend možné spojit s opatrnou Putinovou fiskální politikou, kdy i při malém zadlužení (a v r. 2018 dokonce rozpočtovém přebytku ve výši 2,7 procenta HDP) se nezvyšují investice a příjmy obyvatelstva. Ruské reálné výdělky ostatně poklesly v r. 2018 už popáté v řadě. Putin však raději shromažďuje rozpočtové rezervy, protože se obává propadu cen ropy, potíží globální ekonomiky a rozšiřování západních sankcí, jež by mohly dále omezit příliv zahraničního kapitálu do Ruska.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Monatsbericht des BMF

Jg. 2018, Nr. 12

Reforma regulace ústředních protistran v EU (EMIR 2) - k návrhu EK na nové nařízení o regulaci clearingů neburzovních derivátů v souvislosti s brexitem (s. 8-10); Efekt studené progresu u daně z příjmů fyzických osob (s. 11-16); Konference nadace "Peníze a měna" ("Geld und Währung") - shrnutí příspěvků druhého ročníku odborné konference na BMF věnované rizikům dlouhodobě nízké úrokové hladiny (s. 17-20); Odborná konference "Budoucnost ekonomiky dat" - shrnutí konference na BMF ke zdanění, konkurenčnímu prostředí a ekonomickému potenciálu na datech postavených obchodních modelů (s. 21-23); Nové uniformy pro německé celníky (s. 24-26); Deset let existence společnosti Partnerschaft Deutschland - od start-upu k výsadnímu konzultantovi veřejného sektoru - představení poradenské společnosti státních a veřejnoprávních institucí se zaměřením na projekty PPP (s. 27-32); K aktuálnímu stavu německé ekonomiky a veřejných rozpočtů (s. 34-60); Rekapitulace zasedání Euroskupiny a Rady ministrů financí EU z 3. a 4.12.2018 (s. 61-65).

Zdravotnictví

Alena Maaytová, Eva Gajdošová, Lenka Láchová

Změny v demografické struktuře a výdaje zdravotnictví České republiky [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 13 (2018), č. 4, s. 19-31

V České republice dochází, stejně jako v jiných zemích OECD, k demografickým změnám. Konkrétně se snižuje míra porodnosti a prodlužuje se střední délka života. Demografická situace je jedním z faktorů, které ovlivňují výdaje na zdravotnictví. Autorky provádějí projekci vývoje výdajů na zdravotnictví v ČR v souvislosti se změnami ve věkové struktuře obyvatelstva. Analýza potvrzuje předpokládaný růst výdajů na zdravotnictví, přičemž dojde i ke změnám v podílu výdajů u jednotlivých skupin obyvatel. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Cesky_financni_a_ucetni_casopis_4_2018_str_19-31.pdf

Zemědělství

Olivia Touze, Florent Dauba and Xavier Ory

Investigating France's shrinking agricultural and agri-food trade surplus [elektronický zdroj]

Analýza zmenšujícího se obchodního přebytku zemědělského a zemědělsko-potravinářského sektoru ve Francii

Trésor-economics, No. 230 (2018), p. 1-8

Zemědělský a zemědělsko-potravinářský sektor je po leteckém a chemickém průmyslu třetím nejsilnějším odvětvím z hlediska vývozu ve Francii. Od r. 2010 však obchodní přebytek tohoto sektoru klesá. Jedním z hlavních problémů je pokles konkurenceschopnosti z důvodu vysokých nákladů na pracovní sílu. Odvětví však mohly poškodit i jiné faktory, např. vysoké daně, environmentální regulace, či nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Tresor_Economics_230_2018.pdf

Životní prostředí

Crude awakening

Syrové procitání

The Economist, Vol. 430, (2019) No. 9129, p. 7

Navzdory snaze o ochranu životního prostředí ve světě stále roste poptávka po ropě, v důsledku čehož plánují velké ropné společnosti rozsáhlé investice. Ukazuje se, že s problémem klimatických změn se samotný trh nedokáže vypořádat a že je třeba zásah politiků. Následujících 15 let přitom bude pro zmírnění dopadů klimatických změn rozhodujících. Americký prezident D: Trump sice oznámil záměr Spojených států odstoupit od Pařížské klimatické dohody, to však neznamená, že se ochrana životního prostředí nestane jedním z témat při příštích volbách. Plán americké Demokratické strany "Green New Deal" ale počítá s nadměrnými státními výdaji. Daleko vhodnějším řešením by bylo zdanění uhlíkových emisí, což je zároveň podporováno i některými ropnými společnostmi. Klíčové však bude přesvědčit americkou veřejnost. -- K tématu viz i články na s. 13-15 a 62.

Ostatní

Pavla Mikušová

Efektivnost terciárního vzdělávání ve vybraných evropských zemích : zaměření na země V4 [elektronický zdroj]

Český finanční a účetní časopis, Sv. 13 (2018), č. 4, s. 5-17

Autorka posuzuje efektivnost terciárního vzdělávání v evropských zemích, přičemž se soustředí na země Visegrádské čtyřky (Polsko, Maďarsko, ČR, Slovensko) kvůli vysokému podílu veřejných výdajů na celkových výdajích na vzdělávání. Efektivnost je měřena metodou DEA (data envelopment analysis). Ze 21 zkoumaných evropských zemí se nejlépe ze států Visegrádské čtyřky umístilo Polsko, ČR obsadila až 16. příčku. I přes určitá omezení je podle autorky metoda přínosná při měření efektivity terciárního vzdělávání. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2019/02/Cesky_financi_a_ucetni_casopis_4_2018_str_5-17.pdf

Barbara Gillmann

Startschuss für Open Access

Startovní výstřel pro otevřený přístup

Handelsblatt, Jg. 2019, Nr. 11 (16.1.2019), S. 11

K dohodě mezi německým konsorciem univerzit, výzkumných ústavů a vědeckých knihoven DEAL a americkým nakladatelstvím vědecké literatury Wiley, jež celkem 700 německým institucím nabídne tzv. otevřený přístup (Open Access) do digitální produkce tohoto nakladatelství. Dohoda stanovuje, že Wiley budou v Německu platit autoři zveřejňovaných textů, respektive jejich zaměstnavatelé z řad vědeckých a výzkumných ústavů. Čtenář zato bude mít přístup ke všem časopisům a dalším informačním zdrojům nakladatele zdarma (participující instituce pouze uhradí jednotný paušální poplatek). Podle článku by tato kooperace mohla znamenat určitý průlom v diskusi o míře volného přístupu k vědeckým textům a informacím.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 10

Jak dělají byznys ženy - téma čísla přináší portréty deseti českých podnikatelek (s. 10-25); Na sněmu ANO jsem se rozčílila - rozhovor s eurokomisařkou V. Jourovou o evropských volbách, víceletém rozpočtu a strategických investicích (s. 26-32); Nová bytová politika v Praze: zvyšování nájmu a konec privatizace (s. 34-35); Vláda plánuje sociální podniky, chce jim dát zakázky a zvýhodněné úvěry - připravovaný zákon o sociálním podniku (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 7-8

Jak Česko změní elektromobilita - téma čísla (s. 12-19); Daňové přiznání: jak na daně za rok 2018 - mimořádná příloha přináší podrobný návod, jak postupovat při vyplňování přiznání k dani z příjmů fyzických osob (s. 31-76); Koruna při svém vzniku čerpala sílu i z mimořádného zdanění majetku (s. 80-81); Rašín škrtil obrovský exportní potenciál mladé republiky - téma měnové odluky a měnové politiky nového Československa (s. 82-83); Ministryně Schillerová chce propustit desetinu úředníků. Jakých? To zatím neví - státní správa (s. 84-85); Datových schránek je už v Česku milion, úřady je ale ignorují (s. 94-95).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 63, (2019) č. 9

Firmy provozují školy. Státu navzdory - téma čísla o podnikových a soukromých středních školách v ČR (s. 10-15); Centrální banky bez munice. Příští recesi budou čelit zápornými sazbami (s. 24-25); Rok 2016: na pokraji velkých změn - hlavní hybatelé světa (s. 26-28); Banky se pomalu otevírají, fintechová revoluce má ale zpoždění - multibanking v ČR (s. 30-32); Sedm faktorů, které rozhodnou o dalším vývoji ekonomiky - pohled N. Roubiniho (s. 34-35); Každá třetí česká firma se stala obětí kriminality. Polovinu případů mají na svědomí zaměstnanci - hospodářská kriminalita a podvodné jednání (s. 46-47).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2019, č. 10

Zbytečné lety do Pekingu - český export mimo EU (s. 10-13); Bankovní fúze desetiletí se odkládá: Petr Kellner a Jiří Šmejce oznámili, že ruší plánované spojení českého a slovenského Home Creditu a Air Bank s Monetou Money Bank (s. 14-15); Konec vyvolených: dosud hájené firmy jako ČD a ČEZ budou muset ukázat smlouvy na právní služby či sponzoring - registr smluv (s. 22-23); Poprvé, podruhé, potřetí! Stát připravuje aukce podpory obnovitelných zdrojů. K nevoli mnohých však vylučuje fotovoltaiku - energetika (s. vi-vii příl.); Chudoba v Africe, data v paušálu: levná mobilní data přinesou pohodu do poslední vesnice. Vítězem bude Netflix - makroekonomický pohled M. Zámečníka (s. 38-39).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2019, č. 7

Mzdové dostihy pokračují: čeští zaměstnanci mají za sebou druhý rok svižného růstu mezd. Jejich průměrná výše se loni zvýšila o devět procent a přesáhla 32 tisíc korun hrubého za měsíc. Letos růst

zpomalí - téma čísla (s. 12-15); Zamrzlá půda: cena české orné půdy je na vrcholu, dosahuje úrovně ve Španělsku či Řecku (s. 24-25); Velká stavební revoluce: na stavební povolení by se už nemělo čekat šest let, ale maximálně jeden rok - informace k připravovanému stavebnímu zákonu (s. 26-27); O senhor Problema: brazilský prezident Jair Bolsonaro je nadějí pro tamní byznys, ale od první chvíle ho stíhá jeden skandál za druhým (s. 30-32); Země demografického soumraku - Japonsko (s. 44-46).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2019, č. 8

Stát po letech startuje kontroly solárů: kvůli legislativním zmatkům po tři roky nikdo nedohlížel na miliardy vyplacené podporovaným zdrojům (s. 17); Metr za sedm tisíc: navzdory bytové nouzi Praha dál rozprodává městské byty, často hluboko pod tržní cenou - privatizace bytů (s. 28-29); Tragédie Deutsche Bank: ještě nedávno nejrespektovanější finanční ústav evropského kontinentu čeká rozhodující čtvrtrok boje o přežití (s. 30-32); Na strašení je ještě čas: makroekonomické prognózy ČNB, ministerstva financí ani hlavních českých bank neočekávají, že by letos přišel nějaký velký problém - makroekonomický pohled M. Zámečníka (46-47).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2019, č. 9

Hypoteční pětiletka: klientů ubývá, objemy klesají, úrokové sazby a průměrná výše hypotéky rostou (s. 23); Koho bude Moneta: někteří akcionáři Monety Money Bank mají výhrady k připravovanému spojení s Air Bank a Home Creditem miliardářů Kellnera a Šmejce (s. 24-28); Komedie plná šetření: pokud bychom skutečně chtěli zmenšit a zlevnit stát, nezbyvá než sáhnout do všech skupin státních zaměstnanců. Nepopulární úředníci to totiž nespasí (s. 32-33); Udržet skvělou zdravotní péči za současné peníze nejde - rozhovor s J. Diesslem, ředitelem Vojenské zdravotní pojišťovny (s. 40-41); Jak stvořit d'ábla: proč se finančník George Soros stal pomalu globálním ztělesněním zla? (s. 42-44).

Hospodářské noviny

Sv. 63, (2019) č. 29 (11.2.2019)

EU prosadila konec arbitráží: změna evropských pravidel se dotkne i již započatých sporů - postupné rušení dvoustranných smluv o ochraně investic mezi členskými státy EU, dopad na arbitrážní spory (s. 1); 2 procenta: inflace se drží na cíli ČNB (s. 2); Do měsíce musí ministři najít úspory za miliardy, příští rozpočet bez nich nesloží - úspory pro r. 2020 (s. 3) a komentář na s. 10; Nelegální stahování: první kompromis v EU - směrnice o autorských právech (s. 6); Sázkovky bojují o "ulici": hlavní firmy na trhu kurzového sázení v Česku Fortuna a Tipsport zrušily manipulační poplatky na pobočkách - trh s kurzovými sázkami v ČR (s. 11).

Hospodářské noviny

Sv. 63, (2019) č. 31 (13.2.2019)

Předčasné splacení hypotéky zlevní: ČNB bankám nařídí, jaké poplatky budou smět žádat od klientů - další regulace hypoték (s. 1); Konec práva veta při hlasování o daních? Na to zapomeňte, vzkázala většina zemí Bruselu (s. 7) a související komentář na s. 10; Úvěrové firmy se naučily trikům, jak vyžrát na přísný zákon - problematické podnikatelské půjčky u nebankovních společností (s. 16).

Hospodářské noviny

Sv. 63, (2019) č. 36 (20.2.2019)

Rejstřík odtajní majitele všech firem: za nezveřejnění skutečného vlastníka bude hrozit pokuta (s. 1) a související článek Rejstřík majitelů firem se po roce fungování změní - evidence skutečných vlastníků firem (s. 16); Příliš drahá data: mobilní internet je v Česku skoro nejdražší z celé Evropy (s. 2); Estonsko zavře pobočku Danske Bank - důsledek skandálu s praním peněz (s. 3); Prémie úředníci brali, podjatí nebyli, říká finanční správa - odměny za doměřenou daň (s. 6); Volný obchod po brexitu v nedohlednu: Británie se není schopna domluvit na obchodních dohodách (s. 7); ČEZ jádro potřebuje - rozhovor s O. Horou, předsedou dozorčí rady ČEZ (s. 10-11).

Hospodářské noviny

Sv. 63, (2019) č. 40 (26.2.2019)

Dodavatelé získají silnější ochranu před řetězci: EU chystá novou regulaci obchodníků - směrnice proti nekalým obchodním praktikám (s. 1) a související komentář na s. 9; Mapě exekucí chybí čerstvá data, komora zdržuje jejich předání - exekuční řízení v ČR (s. 4); USA a Čína prodloužily příměří a

jsou blíže dohodě - obchodní válka (s. 12); Češi na penzi spoří malé částky. Dostanou pobídky, aby je zvedli - doplňkové penzijní spoření (s. 16) a související příspěvek na s. 17.

Hospodářské noviny

Sv. 63, (2019) č. 42 (28.2.2019)

Plán na revoluci v pojištění narazí: proti záměru ANO zrušit platby za státní pojištěnce je ČSSD i KSČM (s. 1) a Zastavit platby státním pojištěncům znamená velké riziko, říkají odborníci (s. 3) i související komentář na s. 10; Senátoři se jednoznačně zastali církví - zdanění církevních restitucí (s. 5); Plán pro Česko: za dotace modernizujte ekonomiku - evropské dotace a inovativní společnost (s. 6); Firmy euro chtějí. Podle bank ale není kam spěchat - otázka přijetí eura v ČR (s. 12).

Hospodářské noviny

Sv. 63, (2019) č. 44 (4.3.2019)

Snížení daní se komplikuje: ministryně Schillerová trvá na zrušení zdravotních odvodů za státní pojištěnce - zrušení superhrubé mzdy a následné změny daní a odvodů zaměstnanců a OSVČ (s. 1 a 3); Svádět přebujelou byrokracii na Brusel bude těžší, stát uleví podnikatelům - problematika gold-plating (s. 3); Česko zvolňuje krok: tuzemské hospodářství zažívá jedno z nejdelších období prosperity. Podle prognóz bude růst ještě pokračovat, ale hrozby mohou přijít ze zahraničí (s. 7 a 9) a související komentáře na s. 10; Světový tanec na hoře dluhů: nad celým světem stále visí temný stín poslední globální krize - zadlužení ekonomik (s. 8-9).

Účetnictví

Sv. 2019, č. 2

Změny v dani z příjmů fyzických osob v návaznosti na minimální mzdu v roce 2019 (s. 12-13); Základ daně z příjmů fyzických osob a jeho úpravy (2) (s. 26-29); Korespondence se správcem daně: doručování (1) (s. 29-31); Licenční smlouva (s. 38-41); Náhrada škody v případě nutnosti nájmu náhradního vozidla ve světle úvah strážce ústavnosti (s. 44-47).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 17, (2019) č. 2

Novela rozpočtové skladby účinná od 1.1.2019 - přehled změn pro ÚSC (s. 7-15); Opravy chyb zaměstnavatelů jako plátců daně (s. 16-18).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	59
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	59
Informatika. Počítače	60
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	60
Podnik a podnikání.....	60
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	61
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	61
Právo.....	62
Účetnictví	63
Veřejné finance. Rozpočet	65

Daně

29274

Miloslav Hnátek

Daňové a nedaňové náklady 2019

Praha : Grada [distributor], 2019, 270 stran

Odkazy na základní předpisy a pravidla při uplatňování daňových nákladů. Abecedně uspořádaná hesla k problematice uplatňování nákladů s výkladem a příklady (od automobilu, přes daňové odpisy, náhradu škody, paušální výdaje až po heslo zmařená investice). - 2. rozšířené vydání - ISBN: 978-80-905899-8-8 (brožováno)

29263 Pouze prezenčně

Hana Marková

Daňové zákony : úplná znění platná k 1.1.2019

Praha : Grada, 2019, 285 stran

Úplná znění všech daňových zákonů ve znění k 1.1.2019. Do textu zákonů jsou zapracovány změny vyplývající ze zákonů, jejichž účinnost je stanovena k 1.1.2019 a novel, přijatých od počátku roku 2018. Jejich přehled je společně se stručným komentářem ke změnám uveřejněn v úvodu publikace. Novelizovaný text v zákonech je zobrazen odlišným typem písma. - 29. vydání - ISBN: 978-80-271-2274-5 (brožováno)

29264

Petr Pelech, Iva Rindová

Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za rok 2018

Olomouc : ANAG, 2018, 375 stran

Hlavní změny a základní principy ročního zúčtování za rok 2018. Výklad k ročnímu zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění včetně příkladů. Přehled slev na dani a odpočtů ze základu daně. Nejčastější dotazy z praxe. Příklady vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Aktuální vzory tiskopisů a postupy jejich vyplnění včetně řešení nestandardních postupů při jejich vzniku. Znění souvisejících předpisů. - 23. aktualizované vydání - Tabulka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti pro roční období 2018. - ISBN: 978-80-7554-181-9 (brožováno)

29267

Miloslav Hnátek

Zcela legální daňové triky : pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory

Praha : Grada [distributor], 2019, 248 stran

Optimální a zákonné cesty k minimalizaci daňového zatížení pro plátce daně z příjmů fyzických osob. Výpočet daňové povinnosti fyzické osoby. Zdanitelné příjmy fyzické osoby a příjmy osvobozené od daně. Pojistné na sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců a podnikatelů. Zdaňování příjmů seniorů a studentů. Uplatňování daňových nákladů v rámci podnikání. Podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Přehledný výklad problematiky doplňují tipy na postupy a příklady optimálního zdanění. - 3. rozšířené vydání - ISBN: 978-80-905899-9-5 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

29248

Ashoka Mody

Eurotragedy : a drama in nine acts**Eurotragédie : drama o devíti dějstvích**

New York : Oxford University Press, 2018, xix, 651 stran : grafy

Knihla zachycuje rozsáhlou historii Evropské unie a zdůrazňuje, že tlak na společnou měnu euro podkopával celý politický projekt evropské jednoty a oslabil růstový potenciál členských států. Autor představuje všechny hlavní hráče v evropském dramatu posledního půlstoletí a ukazuje, jak jejich chyby v hospodářské politice přivedly dnešní Evropu do slepé uličky. Snaží se o důkladné pochopení

kořenů současného evropského zmatku, zejména nedůvěry k politickým systémům a elitám, které se obyvatelům Evropy zdají být stále více nedemokratické. Euro způsobilo ekonomickou a politickou tragédii. Evropané jsou díky finanční zranitelnosti zneklidnění. Prohlubuje se nepoctivost a šíří rozkol mezi národy. Nyní toto břemeno padá na mladé Evropany, generaci s ponurou budoucností. - Poznámky. - ISBN: 978-0-19-935138-1 (vázáno)

Informatika. Počítače

29269

Jana Pattynová, Lenka Suchánková, Jiří Černý a kolektiv

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) : data a soukromí v digitálním světě : komentář

Praha : Leges, 2018, 487 stran

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (dále jen GDPR) se stalo globálním standardem pro ochranu dat. V řadě oblastí navazuje na dosavadní pravidla a mechanismy ochrany osobních údajů, posiluje některé aspekty ochrany soukromí a zakotvuje pravidla dovozovaná aplikační praxí. Komentář k znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 obsahuje obecná ustanovení, definuje zásady, práva subjektu údajů, povinnosti a odpovědnost správce a zpracovatele. Určuje předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím. Definuje nezávislé dozorné úřady a spolupráci mezi nimi. Komentář vysvětluje mechanismus jednotnosti a právní ochrany. Závěrečné oddíly přinášejí popis odpovědnosti, sankcí, ustanovení týkající se zvláštních situací a popis aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů. Cílem komentáře je představit problematiku ochrany osobních údajů nejen v rovině teoretické, ale zejména praktické. Výklad je doplněn i konkrétními příklady a obsahuje znění po úpravách ze 4.5.2018. - Vydání první - Na obálce: Obsahuje aktuální znění GDPR po úpravách ze 4. května 2018. - ISBN: 978-80-7502-288-2 (Leges ; vázáno)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

29249

International Monetary Fund

Balance of payments statistics yearbook : 2018

Statistická ročenka platební bilance : 2018

Washington : International Monetary Fund, ©2018, xxxvi, 1187 stran : tabulky

Podrobné, tabulkově uspořádané údaje o platební bilanci a mezinárodní investiční pozici (IIP) jednotlivých zemí z celého světa v letech 2010-2017. První část (World and regional tables) obsahuje tabulky shrnující mezinárodní transakce a údaje o komponentech platební bilance podle geografických i hospodářských regionů ve zmiňovaných letech. Součástí druhé části (Country tables) jsou statistická data jednotlivých zemí a jurisdikcí o roční platební bilanci a IIP. - Přílohy. - ISBN: 978-1-4843-2980-1 (brožováno)

Podnik a podnikání

29266

Marie Krbečková, Jindřiška Plesníková

FKSP, sociální fondy, benefity a jiná plnění

Olomouc : ANAG, 2018, 191 stran

Tvorba fondu FKSP, hospodaření s ním a jednotlivé druhy plnění. Sociální fond a jeho jednotlivé druhy plnění. Vybraná plnění z FKSP ve prospěch zaměstnanců prostřednictvím různých forem benefitů. Příspěvky na činnost odborové organizace. Přehled legislativy. Výklad je doplněn o příklady z praxe vycházející z nejčastějších dotazů. - 6. aktualizované vydání - Přehled souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7554-136-9 (brožováno)

29275

Jan Pichrt, Radim Boháč, David Elischer, Martin Kopecký, Jakub Morávek (eds.)

Sdílená ekonomika a delikty

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 263 stran

Příspěvky z mezinárodní konference konané na Právnické fakultě UK v červnu 2018. Konference se uskutečnila v rámci vědeckého projektu nazvaného "Sdílená ekonomika - sdílený právní problém?". Jednotlivé příspěvky se zaměřují na možné delikty, které vyplývají z činnosti subjektů ve sdílené ekonomice. Například správní odpovědnost poskytovatelů pohostinských služeb Airbnb, sdílená ekonomika v dopravě a její právní aspekty (Uber, Platooning), právní regulace licencí provozovatelů crowdfundingových platform, I.C.O. a právní regulace veřejné nabídky investičních cenných papírů, aktuální otázky virtuálních měn, delikt ní aspekty sdílené ekonomiky v daňovém právu aj. - Vydání první - Částečně slovenský text. - ISBN: 978-80-7598-235-3 (brožováno)

29262

Jan Ambrož

Společnost (sdružení) 2018 : daně, účetnictví, optimalizace

Praha : Dashöfer, [2018], 90 stran : tabulky

Princip fungování společnosti (dle dřívější terminologie sdružení bez právní subjektivity) a práva a povinnosti společníků k daním a účetnictví. Velká novelizace zákona o DPH z roku 2017 přinesla podstatné změny ve správě daňových povinností pro společníky společností (sdružení) závazné od 1.1.2019. Výklad je rozdělen do pěti částí: právní aspekty, správa společnosti, daň z příjmů, účetnictví a DPH. Jeho součástí jsou příklady z praxe. Nechybí ani tipy pro optimalizaci řešení. Poslední kapitola obsahuje seznam právních předpisů a účtový rozvrh. - ISBN: 978-80-87963-50-0 (kroužková vazba)

Pojišťovnictví. Sociální péče

29260II

Marta Ženíšková, Petr Čech

Sociální a zdravotní pojištění v roce 2019. Znovu k vlastnictví, bytovému spoluvlastnictví a nájmu

Praha : Svaz účetních České republiky, 2019, 64 stran

Sociální a zdravotní pojištění v roce 2019 - přehled změn, které se týkají OSVČ i zaměstnanců (změny v návaznosti na výši průměrné mzdy, pojištění OSVČ, náhrada mzdy za první 3 kalendářní dny, e-neschopenka aj.). Praktická aplikace nové legislativní úpravy je vysvětlena na konkrétních příkladech. Aktuální informace o zvýšení minimální mzdy v roce 2019. Aktuální výklad problematiky vlastnictví, bytového spoluvlastnictví a nájmu v souvislosti s nejnovějšími rozhodnutími Nejvyššího soudu. - ISBN: 978-80-87367-94-0 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29273

Jaroslava Pfeilerová

Cestovní náhrady podle zákoníku práce : praktický průvodce 2019

Olomouc : ANAG, 2019, 191 stran

Komentář k sedmé části zákoníku práce, ve které jsou upraveny povinnosti zaměstnavatele k náhradám výdajů v souvislosti s výkonem práce. Podrobně jsou popsány povinnosti zaměstnavatele při poskytování cestovních náhrad, práva zaměstnanců, dobrovolná plnění, poskytování cestovních náhrad jednatelům a ostatním členům orgánů právnických osob, cizincům, ale také postupy při daňovém posouzení poskytnutých náhrad z hlediska zaměstnavatele i z hlediska zaměstnance. Komentář obsahuje upozornění na nejčastější pochybení, která se v této oblasti vyskytují, upozornění na možné sankce kontrolních orgánů a na související judikaturu. Výklad je doplněn příklady z praxe. - 1. vydání - ISBN: 978-80-7554-183-3 (brožováno)

29250

Pierre Cahuc, Stéphane Carcillo, and André Zylberberg

Labor economics**Ekonomie práce**

Cambridge, Massachusetts ; London, England : MIT Press, 2014, xxxi, 1043 stran : tabulky, grafy, vzorce
Druhé aktualizované a rozšířené vydání knihy, které pokrývá poslední teoretický, metodologický a empirický vývoj na poli ekonomie práce. Zahrnuje příklady z mnoha zemí a prezentuje empirické metody pomocí příspěvků, které se osvědčily jako milníky v této oblasti. Údaje z těchto výzkumných publikací, stejně jako řada tabulek a čísel popisujících fungování trhů práce, jsou k dispozici na webové stránce www.labor-economics.org spolu se snímky pro prezentaci, které lze použít jako pomůcky k výuce a diskusní fórum. Toto vydání věnuje více prostoru analýze veřejné politiky a pákám, které jsou k dispozici tvůrcům politik, obsahuje nové kapitoly o tématech jako je diskriminace, globalizace, přerozdělování příjmů, ochrana zaměstnanosti a programy minimální mzdy nebo pracovního trhu pro nezaměstnané. Teorie jsou vysvětleny na základě nejjednodušších možných modelů, které se vztahují k empirickým výsledkům. Matematické dodatky poskytují sadu nástrojů pro pochopení těchto modelů. - Second edition - ISBN: 978-0-262-02770-0 (vázáno)

Právo

29261

Michal Skřejpek

Lex et ius : zákony a právo antického Říma

Plzeň : Čeněk, 2018, 319 stran

Výběr ze všech hlavních druhů dochovaných pramenů římského práva. Obyčejové právo, zákony lidových shromáždění, soudní vyhlášky a císařská nařízení, tedy velké zákoníky z konce antiky. Publikace obsahuje i ukázky literárních děl římských historiků a encyklopedistů s informacemi o právu starověkého Říma (Cato, Cicero, Tacitus aj.). Texty jsou uvedeny v latinském i českém jazyce. - Chronologický přehled. - ISBN: 978-80-7380-686-6 (vázáno)

29272

Čestmír Čepelka, Pavel Šturma

Mezinárodní právo veřejné

V Praze : C.H. Beck, 2018, xxxii, 840 stran

Mezinárodní právo veřejné je soubor právních norem, které upravují chování států a jiných subjektů mezinárodního práva a jejich vztahy v rámci mezinárodního společenství. Učebnice v deseti rozsáhlých kapitolách přibližuje historii mezinárodního práva a jeho nauky, popisuje subjekty mezinárodního práva, prameny a druhy pravidel mezinárodního práva, státní území a mezinárodní prostory, obyvatelstvo (včetně mezinárodní ochrany lidských práv). Dále popisuje státní orgány, mezinárodní orgány a organizace, smírné řešení sporů, právní následky protiprávního chování, právo mezinárodní bezpečnosti a právo ozbrojených konfliktů. - Vydání druhé - ISBN: 978-80-7400-721-7 (vázáno)

29271

Václav Budinský, Tomáš Havel, Jan Kosek, Tereza Krupová, Michal Pokorný, Adéla Pejscarová

Neznalost zákona neomlouvá, aneb, Jak přežít v právním státě

[Praha] : VR Ateliér, [2018], 319 stran

Srozumitelný výklad základních oblastí práva a nejčastějších situací, ve kterých se občan může nacházet nebo potřebovat právní pomoc. Komplexní publikace s informacemi a poznatky obsahuje kapitoly: Právní minimum; Právní odvětví; Právní profese, se kterými se můžete setkat; Cenné rady pro život bez právních problémů; Jak se bránit zločinu; Zajímavé případy z praxe; Vznik a vývoj práva v kostce. Publikace obsahuje i vzory většiny běžně používaných právních smluv (pracovní, dědické, občanské právo). - Vydáno pro Společnost pro právní stát. - ISBN: 978-80-906846-8-3 (brožováno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29000/1287

Cenové předpisy : zákon o cenách, působnost státu a obcí, seznam zboží s regulovanými cenami, nový cenový výměr MF č. 01/2019 : redakční uzávěrka 10.12.2018

29280/1293

Cestovní náhrady. Další náležitosti. Odměňování v podnikatelské sféře : redakční uzávěrka 7.1.2019

29280/1292

Energetika : energetický zákon, zákon o podporovatelných zdrojích energie, zákon o hospodaření energií, 24 prováděcích vyhlášek ke všem zákonům : redakční uzávěrka 1.1.2019

29280/1297

Občanský soudní řád. Zvláštní řízení soudní. Rozhodčí řízení : soudní poplatky, mediace, kompetenční spory : redakční uzávěrka 14.1.2019

29280/1294

Rozpočet a financování : velká novela vyhlášky o rozpočtové skladbě : obce, kraje, hl. město Praha, organizační složky státu, příspěvkové organizace, svazky obcí : redakční uzávěrka 7.1.2019

29280/1296

Sociální pojištění 2019 : pojistné na sociální zabezpečení, nemocenské pojištění, důchodové pojištění, organizace a provádění sociálního zabezpečení : redakční uzávěrka 14.1.2019

29280/1291

Správní řád. Přestupky : zákon o některých přestupcích, zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, soudní řád správní : redakční uzávěrka 1.1.2019

29280/1289

Trestní předpisy : trestní zákoník, trestní řád, ochrana svědka, výkon trestu odnětí svobody ... : novela TZ a TR od 1.2.2019 : redakční uzávěrka 1.1.2019

29280/1290

Zdravotní pojištění : zákon o veřejném zdravotním pojištění, zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, zákony o zdravotních pojišťovnách, nařízení vlády a vyhlášky : novela zákona o veřejném zdravotním pojištění : redakční uzávěrka 1.1.2019

Účetnictví

29246

International Accounting Standards Board

Definition of a business : amendments to IFRS 3

Definice podniku : úpravy IFRS 3

London : International Accounting Standards Board, October 2018, 33 stran

Úpravy IFRS 3 Podnikové kombinace (sign. 21465) mají za cíl vyřešit obtíže, které účetním jednotkám způsobuje určování, zda nabyly podnik, nebo skupinu aktiv. Úpravy jsou účinné pro podnikové kombinace s datem akvizice na nebo po začátku prvního ročního účetního období začínajícího 1. ledna 2020 nebo po tomto datu a pro nabytí aktiv, k nimž dojde na nebo po začátku tohoto období. Dřívější použití je povoleno. - ISBN: 978-1-911040-98-9 (brožováno)

29247

International Accounting Standards Board

Definition of material : amendments to IAS 1 and IAS 8

Definice pojmu významný : úpravy IAS 1 a IAS 8

London : International Accounting Standards Board, October 2018, 32 stran

Úpravy IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky a IAS 8 Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby mají za cíl vyjasnit pojem významný a usnadnit společnostem provádění úsudků o významnosti. Úpravy jsou účinné pro roční účetní období začínající 1. ledna 2020 nebo po tomto datu. Dřívější přijetí je povoleno. - ISBN: 978-1-911040-99-6 (brožováno)

29276

Miroslav Máče

Finanční účetnictví veřejného sektoru

Praha : Grada, 2018, 601 stran : grafy, tabulky

Přehled finančního účetnictví ve veřejném sektoru. Výklad týkající se účtování příspěvkových organizací, obcí, měst a krajů, konsolidace ve veřejné správě a dalších zásadních oblastí pro veřejný sektor. Problematika účetnictví není popisována citací zákona, vyhlášek a standardů, ale přehledným a vysvětlujícím textem s příklady, vhodným pro běžného uživatele. Názvy kapitol: Základy účetnictví; Účtování obecně; České účetní standardy; Mezinárodní účetní standardy; Všeobecné uznávané účetní zásady; Účtování příspěvkových organizací; Účtování obcí, měst a krajů; Účtování pro potřeby státu; Konsolidace ve veřejné správě; Účetní výkazy. - První vydání - ISBN: 978-80-271-2385-8 (vázáno)

29265

Jaroslav Jindrák

Sbírka souvztažností k účtům směrné účtové osnovy se vzorovou účtovou osnovou pro podnikatele s opravami pro rok 2019 : příručka pro účetní a jiné ekonomické pracovníky

[Olomouc] : ANAG, ©2018, 296 stran

Sbírka souvztažností rozpracovává vyhlášku MF č. 500/2002 Sb., ve znění vyhlášek pozdějších, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. Její součástí je vzorová Směrná účtová osnova s účtovými třídami a skupinami. Výběr účetních případů umožní odvodit účtovací předpis i pro další účetní případy obdobné povahy. Uvedeny jsou všechny aktuální změny pro rok 2019. - Pod názvem: Závěrka v.o.s. - ISBN: 978-80-907468-0-0 (brožováno)

29270I

IFRS Foundation

The annotated International Financial Reporting Standards [2018] :with extensive cross-references and other annotations. Part A**Komentované Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2018] : standardy vydané k 1. lednu 2018, odrážející dosud nepovinné změny : Díl A**

London : International Accounting Standards Board, 2018, 1800 stran : tabulky, diagramy, rámečky
Publikace přináší úplné znění Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS 1 - IFRS 17), Mezinárodních účetních standardů (IAS) a jejich výkladů (IFRIC, SIC) vydaných k 1. lednu 2018 spolu s Koncepčním rámcem pro finanční výkaznictví. Toto komentované vydání obsahuje rozsáhlé křížové odkazy, vysvětlující poznámky a rozhodnutí Výboru pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví (IFRS Interpretation Committee), které mají uživatelům pomoci s aplikováním standardů. Doprovodné dokumenty jsou sdruženy v částech B a C tohoto třídílného vydání. - Slovníček pojmů. -- Třídílné vydání (The Annotated Red Book). - ISBN: 978-1-911040-95-8 (brožováno)

29270II

IFRS Foundation

The annotated International Financial Reporting Standards [2018] :with extensive cross-references and other annotations. Part B**Komentované Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2018] : standardy vydané k 1. lednu 2018, odrážející dosud nepovinné změny : Díl B**

London : International Accounting Standards Board, 2018, 914 stran : tabulky, diagramy, vzorce, rámečky
Publikace obsahuje doprovodné dokumenty ke Koncepčnímu rámci finančního výkaznictví a k Mezinárodním standardům účetního výkaznictví (IFRS 1 - IFRS 17), k Mezinárodním účetním standardům (IAS) a k jejich výkladům (IFRIC, SIC) platným k 1. lednu 2018 - názorné příklady a návody k implementaci. Toto komentované vydání obsahuje rozsáhlé křížové odkazy, vysvětlující poznámky a rozhodnutí Výboru pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví (IFRS Interpretation Committee), které mají uživatelům pomoci s aplikováním standardů. Úplné znění standardů a doprovodné dokumenty jsou sdruženy v částech A a C tohoto třídílného vydání. - Třídílné vydání (The Annotated Red Book). - ISBN: 978-1-911040-96-5 (brožováno)

29270III

IFRS Foundation

The annotated International Financial Reporting Standards [2018] :with extensive cross-references and other annotations. Part C**Komentované Mezinárodní standardy účetního výkaznictví [2018] : standardy vydané k 1. lednu 2018, odrážející dosud nepovinné změny : Díl C**

London : International Accounting Standards Board, 2018, 2200 stran : tabulky, diagramy, vzorce, rámečky
Publikace obsahuje zdůvodnění závěrů ke Koncepčnímu rámci finančního výkaznictví a k Mezinárodním standardům účetního výkaznictví (IFRS 1 - IFRS 17), k Mezinárodním účetním standardům (IAS) a k jejich výkladům (IFRIC, SIC) platným k 1. lednu 2018 a k názorným příkladům. Toto komentované vydání obsahuje rozsáhlé křížové odkazy, vysvětlující poznámky a rozhodnutí Výboru pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví (IFRS Interpretation Committee), které mají uživatelům pomoci s aplikováním standardů. Úplné znění standardů a doprovodné dokumenty jsou sdruženy v částech A a B tohoto třídílného vydání. - Třídílné vydání (The Annotated Red Book). - ISBN: 978-1-911040-97-2 (brožováno)

Veřejné finance. Rozpočet

29261I Pouze prezenčně

Ministerstvo financí

Státní rozpočet České republiky na rok 2019 : schválený Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR dne 19. prosince 2018

Praha : Ministerstvo financí ČR, leden 2019, 2 sv. : tabulky

Materiál zahrnuje dva svazky. Obsah 1. svazku je rozdělen do dvou částí. Část I., Znění zákona č. 336 ze dne 19. prosince 2018 o státním rozpočtu ČR na rok 2019. Část II., Další vybrané dokumenty: usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 420 ze 24. schůze ze dne 19. prosince 2018 a doprovodné usnesení; Usnesení vlády ČR ze dne 19. září 2018 č. 588; Makroekonomický rámec a fiskální politika; Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019; Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti; Tabulková část. Svazek 2. obsahuje strukturu rozpočtů kapitol podle druhů a odvětví. - Čj. MF-30 967/2018/11-1. - (brožováno)

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>